

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 28ης Απριλίου 2010*

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-456/05 και T-457/05,

Gütermann AG, με έδρα το Gutach-Breisgau (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους J. Burrichter, B. Kasten και S. Orlikowski-Wolf, δικηγόρους,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-456/05,

Zwicky & Co. AG, με έδρα το Wallisellen (Ελβετία), εκπροσωπούμενη από τους J. Burrichter, B. Kasten και S. Orlikowski-Wolf, δικηγόρους,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-457/05,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικά από τους F. Castillo de la Torre, M. Schneider και K. Mojszowicz, στη συνέχεια δε από τους M. Castillo de la Torre και Mojszowicz,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως C(2005) 3452 της Επιτροπής, της 14ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/38.337 ΡΟ/ΕΙ), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση C(2005) 3765 της Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 2005, επικουρικός δε αίτημα περί μειώσεως του επιβληθέντος στις προσφεύγουσες με την ως άνω απόφαση προστίμου,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά, πρόεδρο, M. Prek (εισηγητή) και V. M. Ciucă, δικαστές,

γραμματέας: T. Weiler, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Δεκεμβρίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1. Αντικείμενο της διαφοράς

- 1 Με την απόφαση C(2005) 3452, της 14ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/38.337 ΡΟ/Εil, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση C(2005) 3765 της Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 2005, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως* της 26ης Ιανουαρίου 2008 (ΕΕ C 21, σ. 10), η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαπίστωσε ότι οι προσφεύγουσες, Gütermann AG (στο εξής: Gütermann) και Zwicky & Co. AG (στο εξής: Zwicky), είχαν συμμετάσχει σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών για τη αγορά του προοριζόμενου για τη βιομηχανία των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών νήματος, όσον αφορά μεν την Gütermann για το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001, όσον αφορά δε τη Zwicky για το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Νοέμβριο 2000.
- 2 Η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο ύψους 4,021 εκατομμυρίων ευρώ στην Gütermann και πρόστιμο ύψους 0,174 εκατομμυρίου ευρώ στη Zwicky, λόγω της συμμετοχής τους στο καρτέλ για την αγορά βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.

2. Διοικητική διαδικασία

- 3 Η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους στις 7 και 8 Νοεμβρίου 2001, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), στις εγκαταστάσεις διαφόρων παραγωγών κλωστοϋφαντουργικού νήματος. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιήθηκαν κατόπιν πληροφοριών που παρέσχε τον Αύγουστο 2000 η The English Needle & Tackle Co. Ltd.
- 4 Η Coats Viyella plc (στο εξής: Coats) υπέβαλε στις 26 Νοεμβρίου 2001 αίτηση περί επιδείξεως επιεικειάς σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 1996, C 207, σ. 4, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας), αίτηση στην οποία είχαν επισυναφθεί στοιχεία προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη των ακολούθων συμπράξεων: πρώτον, σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), δεύτερον, σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για τη βιομηχανία του Ηνωμένου Βασιλείου νήματος και, τρίτον, σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για τη βιομηχανία εντός των χωρών των χωρών της Μπενελούξ, καθώς και στη Δανία, στη Φινλανδία, στη Νορβηγία και στη Σουηδία νήματος (στο εξής, από κοινού: σκανδιναβικές χώρες).
- 5 Με βάση τα αποσπασθέντα κατά τις έρευνες έγγραφα καθώς και από τα κοινοποιηθέντα από την Coats, η Επιτροπή απηύθυνε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τους μήνες Μάρτιο και Αύγουστο 2003, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 17, αιτήσεις περί παροχής πληροφοριών.
- 6 Η Επιτροπή εξέδωσε στις 15 Μαρτίου 2004 κοινοποίηση αιτιάσεων την οποία απηύθυνε σε πλείονες επιχειρήσεις λόγω της συμμετοχής τους σε μία ή περισσότερες από τις συμπράξεις για τις οποίες γίνεται λόγος ανωτέρω στη σκέψη 4 και μεταξύ των οποίων καταλέγεται η αγορά του προοριζόμενου για τη βιομηχανία εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών νήματος.

- 7 Όλες οι επιχειρήσεις που ήσαν αποδέκτες της κοινοποιήσεως αιτιάσεων υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις. Η Gütermann απάντησε τόσο εξ ονόματός της όσο και για λογαριασμό της Zwicky.
- 8 Στις 19 και 20 Ιουλίου 2004 πραγματοποιήθηκε ακρόαση.
- 9 Στις 24 Σεπτεμβρίου 2004 παρεσχέθη στα μέρη η δυνατότητα προσβάσεως στη μη εμπιστευτική εκδοχή των απαντήσεως επί της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων και επί των παρατηρήσεων των μερών κατά την ακρόαση, τους δόθηκε δε προθεσμία υποβολής περαιτέρω παρατηρήσεων.
- 10 Η Επιτροπή εξέδωσε στις 14 Σεπτεμβρίου 2005 την προσβαλλόμενη απόφαση.

3. Η προσβαλλόμενη απόφαση

Προσδιορισμός των επίδικων αγορών

Η αγορά προϊόντων

- 11 Με την προσβαλλόμενη απόφασή της, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι ο κλάδος της νηματοουργίας μπορεί να υποδιαιρεθεί σε δύο τμήματα, ήτοι, αφενός, στο τμήμα που χρησιμοποιείται από τη βιομηχανία για τη ραφή ή το κέντημα διαφόρων ειδών ενδύσεως ή άλλων, όπως δερμάτινων προϊόντων, υφασμάτων καθισμάτων αυτοκινήτων

και στρωμάτων, και, αφετέρου, στο προοριζόμενο για οικιακούς σκοπούς νήμα που χρησιμοποιούν οι ιδιώτες για εργασίες ραπτικής ή επιδιορθώσεων και για ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

- 12 Όσον αφορά το τμήμα του βιομηχανικού νήματος, μπορεί να διαιρεθεί σε τρεις κατηγορίες αναλόγως της χρήσεώς του: στο νήμα προς ραφή, το οποίο προορίζεται για τα έτοιμα ενδύματα, χρησιμοποιούμενο για διάφορους τύπους ενδυμάτων, στο νήμα κεντήματος, το οποίο χρησιμοποιείται στις αυτοματοποιημένες βιομηχανικές μηχανές κεντήματος για να κοσμεί ενδύματα, αθλητικά υποδήματα και υφάσματα οικιακής χρήσεως, και στο ειδικό νήμα που χρησιμοποιείται σε διάφορους κλάδους όπως την υποδηματοποιία, τα δερμάτινα είδη και το αυτοκίνητο.
- 13 Κατά την Επιτροπή, το βιομηχανικό νήμα μπορεί να θεωρηθεί από απόψεως προσφοράς ως συνιστών ενιαία αγορά προϊόντος καθόσον δεν υφίσταται αυστηρή αντιστοιχία μεταξύ της τελικής χρήσεως και του τύπου της ίνας και/ή δομής του νήματος.
- 14 Πάντως, η Επιτροπή διακρίνει μεταξύ του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, αφενός, και εκείνου που προορίζεται για τη βιομηχανία εκτός του κλάδου των αυτοκινήτων, αφετέρου. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θεωρεί ότι, μολονότι οι διαδικασίες της παραγωγής των δύο αυτών τύπων νήματος είναι παρεμφερείς ή ευχερώς εναλλάξιμες, η ζήτηση της αυτοκινητοβιομηχανίας προέρχεται από πελάτες μεγάλου διαμετρήματος οι οποίοι επιβάλλουν υψηλότερες προδιαγραφές για ορισμένα προϊόντα τα οποία χρησιμοποιούν –επί παραδείγματι, το χρησιμοποιούμενο για τις ζώνες ασφαλείας νήμα– και οι οποίοι ενδιαφέρονται για την ομοιομορφία των προϊόντων στις διάφορες χώρες όπου τούτο επιβάλλεται για τη βιομηχανία τους.
- 15 Στις υπό κρίση υποθέσεις, η αγορά προϊόντων υπό το πρίσμα της οποίας εξετάζεται η προσαπτόμενη στις προσφεύγουσες παράβαση είναι εκείνη του βιομηχανικού νήματος εκτός του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας (στο εξής: βιομηχανικό νήμα).

Οι γεωγραφικές αγορές

- 16 Με την προσβαλλόμενη απόφασή της, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχον τα μέρη, η επίδικη γεωγραφική αγορά για το βιομηχανικό νήμα είναι περιφερειακή. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η περιφέρεια καλύπτει ενδεχομένως, ανάλογα με την περίπτωση, πλείονες χώρες του ΕΟΧ, όπως επί παραδείγματι τις χώρες των χωρών της Μπενελούξ, τις σκανδιναβικές χώρες, ή μία μόνο χώρα, όπως επί παραδείγματι το Ηνωμένο Βασίλειο.
- 17 Εν προκειμένω, η γεωγραφική αγορά, η οποία αποτελεί αντικείμενο της προσαπτόμενης στις προσφεύγουσες παραβάσεις, είναι αυτή των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.

Μέγεθος και δομή των επίδικων αγορών

- 18 Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, ο αριθμός πωλήσεων του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών ανερχόταν το έτος 2000 σε περίπου 50 εκατομμύρια ευρώ και το έτος 2004 σε περίπου 40 εκατομμύρια ευρώ.
- 19 Στην ίδια απόφαση αναφέρεται επίσης ότι, περί τα τέλη της δεκαετίας του '90, κύριοι προμηθευτές βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών ήσαν μεταξύ άλλων οι Gütermann, Zwicky και Amann und Söhne GmbH & Co. KG (στο εξής: Amann), η Barbour Threads Ltd πριν από την εξαγορά της εκ μέρους της Coats, η Belgian Sewing Thread NV (στο εξής: BST) και η Coats.

Περιγραφή των παραβατικών συμπεριφορών

- 20 Με την προσβαλλόμενη απόφασή της, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι τα αφορώντα τη σύμπραξη στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών συμβάντα έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια των ετών 1990 έως 2001.
- 21 Κατά την Επιτροπή, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πραγματοποίησαν συναντήσεις τουλάχιστον άπαξ ετησίως, οι δε σχετικές συσκέψεις είχαν οργανωθεί ώστε να περιλαμβάνουν δύο συνόδους, μία αφιερωμένη στην αγορά των χωρών των χωρών της Μπενελούξ και έτερη σε εκείνη των σκανδιναβικών χωρών, ενώ αντικειμενικός σκοπός τους ήταν η διατήρηση των τιμών σε υψηλό επίπεδο σε καθεμία από τις εν λόγω δύο αγορές.
- 22 Οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν τιμοκαταλόγους και πληροφορίες περί των εκπτώσεων, της εφαρμογής αυξήσεων στις τιμές καταλόγου, των χαμηλότερων τιμών και της αυξήσεως των ειδικών τιμών που ίσχυαν για ορισμένους πελάτες. Είχαν επίσης συναφθεί συμφωνίες για τους μελλοντικούς τιμοκαταλόγους, για το ελάχιστο όριο εκπτώσεως, για τις μειώσεις των εκπτώσεων και για την αύξηση των ειδικών τιμών που ίσχυαν για ορισμένους πελάτες, καθώς και συμφωνίες με σκοπό την αποφυγή του μεταξύ τους ανταγωνισμού διά των τιμών υπέρ του εγκεκριμένου προμηθευτή και προς κατανομή της πελατείας μεταξύ τους (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 99 έως 125).

Το διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασεως

- 23 Στο άρθρο 1, παράγραφος 1, της προσβαλλόμενης απόφασεως, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οκτώ επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων οι Gütermann και Zwicky, είχαν παραβεί το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ συμμετέχοντας σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, όσον αφορά μεν την Gütermann, για το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 1990 έως

τον Σεπτέμβριο 2001, όσον αφορά δε τη Zwicky, για το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Νοέμβριο 2000.

24 Κατά το άρθρο 2, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλόμενης αποφάσεως, επεβλήθησαν τα ακόλουθα πρόστιμα για τη σύμπραξη στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, ιδίως στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

— Coats: 15,05 εκατομμύρια ευρώ·

— Amann: 13,09 εκατομμύρια ευρώ·

— BST: 0,979 εκατομμύριο ευρώ·

— Gütermann: 4,021 εκατομμύρια ευρώ·

— Zwicky: 0,174 εκατομμύριο ευρώ·

25 Κατά το άρθρο 3 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή κάλεσε τις μνημονευόμενες στην ανωτέρω απόφαση επιχειρήσεις να θέσουν πάραυτα τέρμα στις παραβάσεις τις οποίες είχε η ίδια διαπιστώσει αν δεν το είχαν ήδη πράξει. Τις υποχρέωσε επίσης να απόσχουν από την επανάληψη οποιασδήποτε πράξεως από τις αναφερόμενες στο άρθρο 1 της προσβαλλόμενης αποφάσεως και από την επανάληψη οποιασδήποτε πράξεως η πρακτικής με ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

26 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 30 Δεκεμβρίου 2005, οι προσφεύγουσες άσκησαν τις υπό κρίση προσφυγές.

27 Στην υπόθεση T-456/05, η Gütermann ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει το άρθρο 1 της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα παρέβη το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ στην αγορά της Φινλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας κατά το διάστημα από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001 και, επικουρικώς, από τον Ιανουάριο 1990 έως και τον Δεκέμβριο 1993·

— να ακυρώσει το άρθρο 2 της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθόσον η Επιτροπή τής επιβάλλει με αυτό πρόστιμο ύψους 4,021 εκατομμυρίων ευρώ ή, επικουρικώς, να μειώσει δεόντως το ύψος του εν λόγω προστίμου·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

28 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή

— να καταδικάσει την Gütermann στα δικαστικά έξοδα.

29 Στην υπόθεση T-457/05, η Zwicky ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει το άρθρο 1 της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα παρέβη το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ στην αγορά της Φινλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας κατά το διάστημα από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001 και, επικουρικώς, από τον Ιανουάριο 1990 έως και τον Δεκέμβριο 1993·

— να ακυρώσει το άρθρο 2 της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθόσον η Επιτροπή τής επιβάλλει με αυτό πρόστιμο ύψους 0,174 εκατομμυρίου ευρώ ή, επικουρικώς, να μειώσει δεόντως το ύψος του εν λόγω προστίμου·

— να ακυρώσει το άρθρο 3 της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθ' ο μέτρο την αφορά·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

30 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει τη Zwicky στα δικαστικά έξοδα.

- 31 Με διάταξη της 9ης Δεκεμβρίου 2008, ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος του Πρωτοδικείου αποφάσισε, αφού άκουσε τους διαδίκους, να συνενώσει προς εκδίκαση τις υποθέσεις T-456/05 και T-457/05 και προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου].

Σκεπτικό

- 32 Πρώτον, οι προσφεύγουσες επικαλούνται δύο λόγους ακυρώσεως οι οποίοι άπτονται της παραβατικής συμπεριφοράς. Κατ' αρχάς, προβάλλουν λόγο αντλούμενο από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1). Ακολούθως, η Zwicky προβάλλει λόγο ακυρώσεως αντλούμενο από τον αδικαιολόγητο χαρακτήρα της επιβληθείσας υποχρεώσεως να θέσει τέρμα στην παράβαση και να απόσχει από οποιαδήποτε υποτροπή.
- 33 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες επικαλούνται σειρά λόγων αφορώντων των ανάκληση ή τη μείωση του προστίμου. Αφενός, η Zwicky προσάπτει στην Επιτροπή ότι της επέβαλε πρόστιμο, το ύψος του οποίου υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών της. Αφετέρου, οι προσφεύγουσες επικαλούνται πέντε λόγους ακυρώσεως αντλούμενους, αντιστοίχως, από πεπλανημένη εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως σε σχέση με τα αποτελέσματά της, από πεπλανημένη εκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως, από μη συνυπολογισμό ορισμένων ελαφρυντικών περιστάσεων, από πεπλανημένη εφαρμογή της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας και από τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου.

1. *Επί των λόγων ακυρώσεως με τους οποίους αμφισβητείται η διαπίστωση της υπάρξεως παραβατικής συμπεριφοράς και η επιβολή υποχρεώσεως να τεθεί τέρμα σ' αυτή και να μην επαναληφθεί*

Επί του επικληθέντος από τις Gütermann και Zwicky λόγου ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 34 Κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003, το οποίο ορίζει ότι, «[αν] η Επιτροπή διαπιστώσει, κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, παράβαση του άρθρου 81 [ΕΚ] ή 82 [ΕΚ], δύναται να υποχρεώσει με απόφασή της τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων να θέσουν [τέρμα] στη διαπιστωθείσα παράβαση». Συγκεκριμένα, προσάπτοντάς τους ότι παρέβησαν το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ λόγω της συμμετοχής τους σε συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές στις αγορές του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001, όσον αφορά την Gütermann, και από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Νοέμβριο 2000, όσον αφορά τη Zwicky, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι η Συμφωνία ΕΟΧ άρχισε να ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 1994 και ότι, ως εκ τούτου, πριν από την ως άνω ημερομηνία, οι διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας δεν εφαρμόζονταν στη Φινλανδία, στη Νορβηγία και στη Σουηδία. Ομοίως, δεδομένου ότι η Φινλανδία και η Σουηδία προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα μόλις την 1η Ιανουαρίου 1994, το άρθρο 81 ΕΚ άρχισε να έχει άμεση εφαρμογή μόνον από την εν λόγω ημερομηνία.
- 35 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι ορθώς η Επιτροπή διατύπωσε την άποψη ότι, όσον αφορά τη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία, ήταν δυνατόν να συντρέχει υπό νομική έποψη παράβαση, ήτοι παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ λόγω της συμπεριφοράς τους μόνον από 1ης Ιανουαρίου 1994. Έτσι, η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκκινώντας, υπό νομική έποψη, από την ύπαρξη μιας καθιστάμενης ολοένα εντονότερης παραβάσεως. Η Επιτροπή δεν διακρίνει μεταξύ της επί της ουσίας εκτιμήσεως της συμπεριφοράς των προσφευγουσών ως ενιαίας και αδιάλειπτης συμπράξεως από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001, όσον αφορά την Gütermann, και από τον Ιανουάριο 1990 έως τον

Νοέμβριο 2000, όσον αφορά τη Zwicky, και της νομικής εκτιμήσεως της συγκεκριμένης συμπεριφοράς ως παραβάσεως των περί ανταγωνισμού κανόνων κατά τις εν λόγω δύο χρονικές περιόδους.

36 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι είναι παραδεκτός ο λόγος ακυρώσεως τον οποίο αντλούν από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή προβάλλει εσφαλμένα το απαράδεκτο του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως με το αιτιολογικό ότι οι προσφεύγουσες δεν επικαλούνται την ύπαρξη πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως κατά τον νομικό χαρακτηρισμό της συμπεριφοράς τους ως ενιαίας και αδιάλειπτης συμπράξεως. Κατ' αυτές, η Επιτροπή χαρακτήρισε τη συμπεριφορά τους ως ενιαία και αδιάλειπτη σύμπραξη υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών, όπερ δεν αμφισβητούν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως. Αντιθέτως, το άρθρο 1, παράγραφος 1, της προσβαλλόμενης αποφάσεως εμπεριέχει πεπλανημένη νομική εκτίμηση δοθέντος ότι, αφενός, η Zwicky δεν ήταν παρούσα στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών και, αφετέρου, όσον αφορά τη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία, ήταν αδιανόητο να συντρέχει παράβαση των περί ανταγωνισμού κανόνων μεταξύ Ιανουαρίου 1990 και Δεκεμβρίου 1993.

37 Η Επιτροπή προβάλλει, κυρίως, το απαράδεκτο του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες, επικουρικώς δε αμφισβητεί το βάσιμό του.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

38 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι επιβάλλεται η εκτίμηση του βασίμου του λόγου ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003, χωρίς να απαιτείται η εξέταση του παραδεκτού του.

39 Πρώτον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, με το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχεία g και h, της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπιστώνει την ύπαρξη παραβάσεως, εκ μέρους των προσφευγουσών, του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ λόγω της συμμετοχής τους, από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001,

όσον αφορά την Gütermann, και από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Νοέμβριο 2000, όσον αφορά τη Zwicky, σε εναρμονισμένες πρακτικές αφορώσες την αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.

- 40 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το συγκεκριμένο άρθρο, λαμβανόμενο κεχωρισμένα, θα μπορούσε να επιτρέψει να εκληφθεί ότι η Επιτροπή συνήγαγε ότι συντρέχει παράβαση διαπραχθείσα από τις προσφεύγουσες λόγω της συμμετοχής τους σε εναρμονισμένες πρακτικές στην αγορά του βιομηχανικού νήματος στη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία, μεταξύ Ιανουαρίου 1990 και Δεκεμβρίου 1993, ήτοι πριν από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ. Δεν αμφισβητείται ότι κατά την ως άνω χρονική περίοδο ουδεμία νομική βάση υφίστατο επιτρέπουσα στην Επιτροπή να διαπιστώσει την ύπαρξη παρόμοιας παραβάσεως εκ μέρους των προσφευγουσών.
- 41 Εντούτοις, όπως προκύπτει από τη νομολογία, το διατακτικό μιας πράξεως συνδέεται άρρηκτα με την αιτιολογία της, ώστε να πρέπει να ερμηνεύεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, λαμβανομένου υπόψη του αιτιολογικού που οδήγησε στην έκδοσή της (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 1997, C-355/95 P, TWD κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-2549, σκέψη 21· απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Ιουνίου 2000, T-204/97 και T-270/97, EPAC κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-2267, σκέψη 39).
- 42 Συναφώς, όπως προκύπτει σαφώς από τις αιτιολογικές σκέψεις 246, 295 έως 298 και 331 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, καθ' ο μέτρο η σύμπραξη αφορούσε τη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία, η σύμπραξη αυτή συνιστά παράβαση των κοινοτικών περί ανταγωνισμού κανόνων και των αφορωσών τον ανταγωνισμό κανόνων της ΕΟΧ μόνον από 1ης Ιανουαρίου 1994, ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ. Ως εκ τούτου, το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχεία g και h, της προσβαλλόμενης αποφάσεως πρέπει να ερμηνευθούν υπό το φως της εν λόγω σαφούς και μη επιδεχόμενης αμφισβήτηση αιτιολογήσεως. Έτσι, πρέπει να διαπιστωθεί ότι το διατακτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τα στοιχεία της ενιαίας και αδιάλειπτης παραβάσεως, αναφορικά με τη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία, υφίσταντο μόνον από 1ης Ιανουαρίου 1994.
- 43 Δεύτερον, ματαίως οι προσφεύγουσες προβάλλουν κατ' ουσίαν υποτιθέμενη εκ μέρους της Επιτροπής διάκριση, με την προσβαλλόμενη απόφαση, μεταξύ της νομικής εκτιμήσεως μιας παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, αφενός, και της επί της ουσίας εκτιμήσεως, με τις αιτιολογικές σκέψεις 264 έως 277 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, της συμπεριφοράς τους ως ενιαίας

και αδιάλειπτης παραβάσεως, αφετέρου. Εξ αυτού συνάγουν, εξίσου πεπλανημένως, ότι, αφ' ης στιγμής δεν συντρέχει «υπό νομική έποψη» παράβαση, όσον αφορά τη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία, παρά μόνον από 1ης Ιανουαρίου 1994, η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη διαπιστώνοντας την ύπαρξη ολοένα αυξανόμενης σε ένταση παραβάσεως.

- 44 Πρώτον, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι οι προσφεύγουσες ουδόλως αμφισβήτησαν τον ενιαίο και αδιάλειπτο χαρακτήρα της παραβάσεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.
- 45 Ακολούθως, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι τυχόν παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ ενδέχεται να είναι απόρροια όχι μόνο μεμονωμένης πράξεως αλλά και σειράς πράξεων ή ακόμη και αδιάλειπτης συμπεριφοράς. Η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί με το αιτιολογικό ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία της συγκεκριμένης σειράς πράξεων ή της συγκεκριμένης αδιάλειπτης συμπεριφοράς θα μπορούσαν επίσης να συνιστούν αφεαυτών και κεχωρισμένως παράβαση της ανωτέρω διατάξεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψη 81- απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Απριλίου 2006, T-279/02, Degussa κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-897, σκέψη 155).
- 46 Έτσι, η ενιαία και αδιάλειπτη παράβαση εμπεριέχει συχνά σειρά πράξεων διαδεχομένων χρονολογικώς η μία την άλλη οι οποίες αφεαυτών, κατά τον χρόνο διαπράξεώς τους, μπορούν επίσης να συνιστούν παράβαση των περί ανταγωνισμού κανόνων. Η ιδιομορφία των πράξεων αυτών έγκειται στο γεγονός ότι εντάσσονται σε συνολική στρατηγική. Τούτο κατ' ουσίαν διαπίστωσε η Επιτροπή με τις αιτιολογικές σκέψεις 264 έως 277 της προσβαλλόμενης αποφάσεως επ' αφορμή της συμπράξεως με στόχο την αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.
- 47 Σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, οι παρατιθέμενες με τις ανωτέρω αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλόμενης αποφάσεως παράμετροι δεν συνίστανται μόνο σε απλή διαπίστωση πραγματικών στοιχείων, αλλ' εξαγγέλλουν αντικειμενικούς λόγους υποχρεώνοντας την Επιτροπή να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η αφορώσα την αγορά του βιομηχανικού νήματος στις σκανδιναβικές χώρες παράβαση αποτέλεσε, με εκείνη της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ, ενιαία και αδιάλειπτη παράβαση.

- 48 Το γεγονός ότι η νομική βάση στην οποία στηρίχθηκε η Επιτροπή προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος στη Φινλανδία, στη Νορβηγία και στη Σουηδία προέκυψε μετά την έναρξη της παραβάσεως ουδεμία ασκεί εν προκειμένω επιρροή, καθόσον, όπως τούτο προκύπτει από την αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η συμπεριφορά των προσφευγουσών στη συγκεκριμένη αγορά ελήφθη υπόψη μόνον από 1ης Ιανουαρίου 1994.
- 49 Δεύτερον, είναι απορριπτέα η προβληθείσα από τη Zwicky αιτίαση εκ του γεγονότος ότι η ίδια δεν ήταν παρούσα στην αγορά των σκανδιναβικών χωρών. Όπως υπομνήστηκε ανωτέρω στη σκέψη 44, η Zwicky βεβαίωσε ότι δεν αμφισβητεί τον χαρακτηρισμό της συμπράξεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών ως ενιαίας και αδιάλειπτης παραβάσεως.
- 50 Όπως προκύπτει από τη νομολογία, έχοντας συμμετάσχει σε ενιαία και περίπλοκη παράβαση μέσω συμπεριφορών που προσιδιάζουν στην ίδια και εμπίπτουν στις έννοιες της συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής με αντικείμενο στρεφόμενο κατά του ανταγωνισμού κατά το άρθρο 81 ΕΚ και που αποσκοπούν στο να συντείνουν στην πραγματοποίηση της παραβάσεως στο σύνολό της, μια επιχείρηση μπορεί να ευθύνεται και για συμπεριφορές στις οποίες επιδόθηκαν άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ίδιας παραβάσεως για όλη τη χρονική περίοδο της συμμετοχής της στην ως άνω παράβαση, εφόσον αποδεικνύεται ότι η εν λόγω επιχείρηση γνωρίζει τις παραβατικές συμπεριφορές των λοιπών μετεχόντων ή μπορεί ευλόγως να τις προβλέψει και είναι διατεθειμένη να αποδεχθεί τον εξ αυτού κίνδυνο (προπαρατεθείσα στη σκέψη 45 απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 203· απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-15/99, Brugg Rohrsysteme κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1613, σκέψη 73).
- 51 Εν προκειμένω, η Zwicky δεν αμφισβητεί ότι συμμετέσχε τακτικά σε συσκέψεις αφιερωμένες στο βιομηχανικό νήμα εντός της αγοράς των σκανδιναβικών χωρών, ουδόλως αμφισβήτησε τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι η ίδια είχε δραστηριοποιηθεί στην εν λόγω αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών πριν από την έναρξη της ενιαίας παραβάσεως, δεν αρνήθηκε τη συμμετοχή της στα παραβατικά στοιχεία ως προς την αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ, επιπλέον δε δεν αμφισβήτησε ότι τα ως άνω παραβατικά στοιχεία εντάσσονταν σε συνολική στρατηγική και ως εκ τούτου δεν ήταν παρά ορισμένες

από τις συνιστώσες της ενιαίας και αδιάλειπτης παραβάσεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.

- 52 Εξ αυτού έπεται ότι το γεγονός απλώς και μόνον ότι η Zwicky δεν ήταν παρούσα στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών κατά τη χρονική περίοδο της διαπράξεως της ενιαίας και αδιάλειπτης παραβάσεως δεν μπορεί να την απαλλάξει της ευθύνης της για τις συμπεριφορές στις οποίες επιδόθηκαν, στη συγκεκριμένη γεωγραφική αγορά, οι άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της εν λόγω παραβάσεως.
- 53 Εξάλλου, στον βαθμό κατά τον οποίο η αιτίαση της Zwicky πρέπει να εκληφθεί ως σημαίνουσα ότι μόνον οι δραστηριοποιούμενες ως ανταγωνιστές, προσφέροντες ή αιτούντες στη γεωγραφική αγορά των σκανδιναβικών χωρών μπορούν να εναρμονίσουν τη συμπεριφορά τους ως επιχειρήσεις (συν)αυτουργοί παραβάσεως, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι μια επιχείρηση παραβιάζει ενδεχομένως την προβλεπόμενη στο άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ απαγόρευση οσάκις η συμπεριφορά της, συντονιζόμενη με εκείνη άλλων επιχειρήσεων, έχει ως σκοπό τον περιορισμό του ανταγωνισμού σε σχετική ειδική αγορά εντός της κοινής αγοράς, χωρίς τούτο να προϋποθέτει κατ' ανάγκη ότι η ίδια δραστηριοποιείται στην ως άνω σχετική αγορά (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2008, T-99/04, AC-Treuhand κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-1501, σκέψη 122).
- 54 Ενόψει των προπαρατεθεισών διαπιστώσεων της σκέψεως 51, η Zwicky δεν μπορεί να αμφισβητήσει εγκύρως το γεγονός ότι είναι και η ίδια υπεύθυνη, ως συναυτοεργός, της διαπράξεως παραβάσεως των περί ανταγωνισμού κανόνων για την αφορώσα το βιομηχανικό νήμα εντός της αγοράς των σκανδιναβικών χωρών σύμπραξη.
- 55 Επομένως, είναι απορριπτέος ο λόγος ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003.

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Zwicky και ο οποίος αντλείται από τον αδικαιολόγητο χαρακτήρα της επιβολής των υποχρεώσεων να τεθεί τέρμα στην παράβαση και η ίδια να απόσχει από οποιαδήποτε υποτροπή

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 56 Η Zwicky διευκρινίζει ότι, στο άρθρο 3 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή επέβαλε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις την υποχρέωση να θέσουν πάραυτα τέρμα στις διαπιστωθείσες παραβάσεις, αν δεν το είχαν ήδη πράξει, και να απόσχουν στο μέλλον από οποιαδήποτε πράξη συνδεόμενη με τις διαπιστωθείσες παραβάσεις ή με οποιαδήποτε συμπεριφορά έχουσα παρεμφερές αντικείμενο.
- 57 Η Zwicky ισχυρίστηκε ότι όχι μόνο δεν είναι πλέον παρούσα στις αγορές στις οποίες αναφέρεται η προσβαλλόμενη απόφαση από τον Νοέμβριο 2000, αλλ' επιπλέον έπαυσε να ασκεί το σύνολο των εμπορικών δραστηριοτήτων της περιοριζόμενη του λοιπού στη διαχείριση ακινήτων. Θεωρεί ότι οι προαναφερθείσες υποχρεώσεις που της επεβλήθησαν παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας και θεωρεί ότι το άρθρο 3 της προσβαλλόμενης αποφάσεως στερείται νομιμότητας. Κατ' αυτήν, στον βαθμό κατά τον οποίο η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να διαπιστώσει, χωρίς να οφείλει να προβεί σε συμπληρωματικές επαληθεύσεις, ότι είχε τεθεί τέρμα στις παραβάσεις και ότι ουδείς κίνδυνος υποτροπής υφίστατο, η Επιτροπή ουδέν είχε έννομο συμφέρον να συμπεριλάβει μια τέτοια επιβολή υποχρεώσεων. Συναφώς, η Zwicky στηρίζεται στην απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 1983, 7/82, GVL κατά Επιτροπής (Συλλογή 1983, σ. 483, σκέψεις 24 επ.).
- 58 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 59 Επισημαίνεται ότι, με τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως, η Zwicky ζητεί την ακύρωση του άρθρου 3 του διατακτικού της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθ' ο μέτρο την αφορά.

- 60 Διαπιστώνεται ότι το άρθρο 3 του διατακτικού της προσβαλλόμενης αποφάσεως περιλαμβάνει κατ' ουσίαν την επιβολή δύο υποχρεώσεων.
- 61 Πρώτον, με την ανωτέρω διάταξη αξιώνεται οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να θέσουν πάραυτα τέρμα, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει, στις παραβάσεις στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 1 του διατακτικού της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Συναφώς, καθ' ο μέτρο η Zwicky δεν ασκούσε πλέον δραστηριότητες στον τομέα του βιομηχανικού νήματος κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η αναπτυχθείσα αναφορικά με την ανωτέρω διάταξη επιχειρηματολογία στερείται προδήλως οποιασδήποτε βάσεως. Πράγματι, ακόμη και αν περιλαμβάνεται μεταξύ των απαριθμούμενων στο άρθρο 1 της προσβαλλόμενης αποφάσεως επιχειρήσεων, η Zwicky είχε ήδη θέσει τέρμα, ως εκ του ότι έπαυσε να ασκεί τις δραστηριότητες της, στην παράβαση και ως εκ τούτου δεν την αφορούσε πλέον κατ' ουσία η επιβληθείσα συναφώς υποχρέωση (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Απριλίου 1999, T-305/94 έως T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-931, σκέψη 1247). Το γεγονός αυτό καθιστά επίσης ανίσχυρο το προβληθέν από τη Zwicky επιχείρημα σχετικά με την προσβολή της αρχής της αναλογικότητας εν προκειμένω (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Ιουνίου 2008, T-410/03, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-881, σκέψη 196).
- 62 Δεύτερον, με το άρθρο 3 της προσβαλλόμενης αποφάσεως αξιώνεται οι απαριθμούμενες στο άρθρο 1 επιχειρήσεις να απέχουν του λοιπού από την επανάληψη οποιασδήποτε πράξεως ή συμπεριφοράς περιγραφόμενης στο άρθρο 1 καθώς και από οποιοδήποτε μέτρο με ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα.
- 63 Υπενθυμίζεται ότι η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 μπορεί να συνεπάγεται την απαγόρευση εξακολουθήσεως ορισμένων δραστηριοτήτων, πρακτικών ή καταστάσεων των οποίων διαπιστώθηκε η έλλειψη νομιμότητας, αλλά και την απαγόρευση παρόμοιας συμπεριφοράς στο μέλλον. Πάντως, παρόμοιες υποχρεώσεις βαρύνουσες τις επιχειρήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια αυτού που είναι ενδεδειγμένο και αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 2000, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-491, σκέψεις 4704 και 4705 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εξάλλου, η εξουσία της Επιτροπής να επιβάλλει υποχρεώσεις πρέπει να ασκείται με γνώμονα τη φύση της διαπιστούμενης παραβάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Μαρτίου 1974, 6/73 και 7/73, Istituto Chemioterapico Italiano και Commercial Solvents κατά Επιτροπής, Συλλογή

τόμος 1974, σ. 113, σκέψη 45· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 7ης Οκτωβρίου 1999, T-228/97, Irish Sugar κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2969, σκέψη 298, και της 12ης Δεκεμβρίου 2000, T-128/98, Aéroports de Paris κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3929, σκέψη 82).

- 64 Εν προκειμένω, στο άρθρο 1 της προσβαλλόμενης αποφάσεώς της, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Zwicky είχε παραβιάσει, μαζί με άλλες επιχειρήσεις, το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, συμμετέχοντας, επιπλέον επί πολύ μακρά χρονική περίοδο, σε συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές στον τομέα του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, στο πλαίσιο των οποίων η ίδια και οι άλλες επιχειρήσεις είχαν συμφωνήσει να καθορίζουν τους μελλοντικούς τιμοκαταλόγους, το ελάχιστο όριο εκπτώσεως, τις μειώσεις των εκπτώσεων και την αύξηση των ειδικών τιμών που ίσχυαν για ορισμένους πελάτες, καθώς και συμφωνίες με σκοπό την αποφυγή του μεταξύ τους ανταγωνισμού διά των τιμών υπέρ του εγκεκριμένου προμηθευτή και προς κατανομή της πελατείας. Η Zwicky δεν αμφισβητεί τις παρατιθέμενες στην προσβαλλόμενη απόφαση σκέψεις συναφώς.
- 65 Υπό τις περιστάσεις αυτές, επιβάλλοντας στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις την υποχρέωση να απέχουν στο μέλλον, στο πλαίσιο της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, από οποιοδήποτε μέτρο δυνάμενο να έχει ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα, η Επιτροπή δεν υπερέβη τις εξουσίες που της ανατέθηκαν με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 61 απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 199).
- 66 Το γεγονός ότι η Zwicky δεν ασκούσε δραστηριότητες στον τομέα του βιομηχανικού νήματος κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν αναιρεί το συμπέρασμα αυτό. Πράγματι, επιβληθείσα υποχρέωση όπως αυτή εν προκειμένω είναι εκ φύσεως προληπτικού χαρακτήρα και δεν εξαρτάται από την κατάσταση των οικείων επιχειρήσεων κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως.
- 67 Η Επιτροπή νομιμοποιούνταν τοσούτω μάλλον να περιλάβει τη συγκεκριμένη επιβληθείσα υποχρέωση στο διατακτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθόσον η Zwicky δεν είχε δεσμευτεί να μην επανέλθει στη στρεφόμενη κατά του ανταγωνισμού συμπεριφορά της (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 1999, T-141/94, Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-347, σκέψη 678).

- 68 Επιπλέον, η προπαρατεθείσα στη σκέψη 57 απόφαση GVL κατά Επιτροπής, την οποία επικαλέστηκε η Zwicky, στερείται εν προκειμένω λυσιτελείας. Πράγματι, πέραν του γεγονότος ότι οι περιστάσεις της υποθέσεως εκείνης διαφέρουν αυτών της παρούσας, όπως κατεδείχθη ανωτέρω στις σκέψεις 60 έως 67, αφενός, η επιβληθείσα υποχρέωση να τεθεί πάραυτα τέρμα στις παρατιθέμενες στο άρθρο 1 της προσβαλλόμενης αποφάσεως παραβάσεις δεν αφορούσαν τη Zwicky και, αφετέρου, η Επιτροπή είχε απόλυτα νόμιμο συμφέρον να της επιβάλει την υποχρέωση να απέχει, στο μέλλον, οποιασδήποτε πράξεως συναφούς προς τις διαπιστωθείσες παραβάσεις ή οποιασδήποτε συμπεριφοράς με παρεμφερές αντικείμενο.
- 69 Για το σύνολο των λόγων αυτών, είναι απορριπτός ο συγκεκριμένος λόγος ακυρώσεως.

2. Επί των λόγων ακυρώσεως με τους οποίους αμφισβητείται το πρόστιμο και το ύψος του

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Zwicky και τον οποίο αντλεί από την υπέρβαση του ανώτατου ορίου ύψους 10 % του κύκλου εργασιών

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 70 Αφού διευκρίνισε ότι είχε θέσει τέρμα στις εμπορικές δραστηριότητές της σχετικά με το βιομηχανικό νήμα τον Νοέμβριο 2000, η Zwicky προσάπτει πρωτίστως στην Επιτροπή ότι θεμελίωσε τον υπολογισμό της σχετικά με το ανώτατο ποσό του 10 % επί του κύκλου εργασιών σε εκείνον που πραγματοποίησε η Gütermann. Συγκεκριμένα, η τελευταία αυτή επιχείρηση την είχε διαδεχθεί μόνον ως προς ένα μέρος των δραστηριοτήτων της και δεν υπέκειτο στον έλεγχό της. Επομένως, μόνον ο κύκλος εργασιών της Zwicky είχε αποφασιστική σημασία. Εφόσον η Zwicky δεν πραγματοποιεί πλέον κύκλο εργασιών από το 2001, ουδέν πρόστιμο θα μπορούσε να της επιβληθεί δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003. Συγκεκριμένα, ο

κανονισμός 1/2003 αφορά τον συνολικό κύκλο εργασιών κατά την προηγούμενη της εκδόσεως της αποφάσεως διαχειριστική περίοδο. Το γεγονός συνδέσεως του προστίμου προς τον συγκεκριμένο κύκλο εργασιών θα παρείχε τη δυνατότητα να λαμβάνεται υπόψη η σπουδαιότητα και η επιρροή της επιχειρήσεως στην αγορά. Ως εκ τούτου, καθοριστικής σημασίας αποβαίνει η παρούσα κατάσταση των επιχειρήσεων αναφορικά με τον κύκλο εργασιών τους. Επιχείρηση μη πραγματοποιούσα πλέον κύκλο εργασιών δεν έχει επιρροή επί της αγοράς και ως εκ τούτου δεν μπορεί πλέον να της επιβάλλονται πρόστιμα.

- 71 Ακολούθως, υπογραμμίζει ότι η επικληθείσα από την Επιτροπή απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Νοεμβρίου 2005, T-33/02, Britannia Alloys & Chemicals κατά Επιτροπής (Συλλογή 2005, σ. II-4973), έχει την έννοια ότι ο υπολογισμός κύκλου εργασιών πλην εκείνου της πλήρους διαχειριστικής περιόδου που προηγήθηκε της εκδόσεως της αποφάσεως είναι εφικτός οσάκις η ενδιαφερόμενη επιχείρηση έπαυσε να ασκεί τις εμπορικές δραστηριότητές της ή εξέτρεψε δολίως τον κύκλο εργασιών της προκειμένου να αποφύγει την επιβολή βαρέος προστίμου. Αυτό δεν συμβαίνει εν προκειμένω. Η Zwicky υποστηρίζει συναφώς ότι οι δραστηριότητές της μεταβιβάστηκαν ένα έτος πριν από τους ελέγχους της Επιτροπής, κατόπιν επιδεινώσεως της ανταγωνιστικής θέσεώς της.
- 72 Επιπλέον, η Zwicky υπογραμμίζει ότι εν προκειμένω η Gütermann τη διαδέχθηκε στην εμπορική δραστηριότητά της στο πλαίσιο εξαγοράς στοιχείων ενεργητικού (asset deal) και ότι ως εκ τούτου τα συνδεόμενα με τη μεταβίβαση με τον τρόπο αυτό δραστηριότητα θα έπρεπε να αποδοθούν στην Gütermann και να αυξήσουν τον κύκλο εργασιών της που έπρεπε να ληφθεί υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι η πώληση των δραστηριοτήτων της στην Gütermann δεν συνιστά απλή εσωτερική αναδιάρθρωση της επιχειρήσεως.
- 73 Τέλος, το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες απέστειλαν ένα μόνον έγγραφο σε απάντηση της κοινοποίησης των αιτιάσεων εξηγείται εκ του ότι οι δραστηριότητες του βιομηχανικού νήματος συνεχίστηκαν από την Gütermann και ότι ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Zwicky διορίστηκε μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Gütermann κατόπιν της συγκεκριμένης συναλλαγής. Εντούτοις, τούτο ουδαμώς μεταβάλλει το γεγονός ότι η Zwicky είναι ανεξάρτητη της Gütermann και ότι η δεύτερη δεν κατέστη μέτοχος της πρώτης.

- 74 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ο συγκεκριμένος λόγος ακυρώσεως στερείται λυσιτελείας στον βαθμό κατά τον οποίο, ακόμη και αν το επιχείρημα της Zwicky ήταν ακριβές, η ίδια θα έπρεπε να καθορίζει το ανώτατο όριο του προστίμου λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, όπως έχει ήδη συμβεί σε άλλες υποθέσεις. Διαπιστώνει ότι ο συνολικός κύκλος εργασιών της Zwicky για το έτος 1999 ανερχόταν σε 4,5 εκατομμύρια ευρώ και ότι το πρόστιμο ύψους 0,174 εκατομμυρίου ευρώ ουδόλως υπερβαίνει το ανώτατο όριο ύψους 10 % του συγκεκριμένου κύκλου εργασιών.
- 75 Επικουρικώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται κατ' αρχάς ότι, ακόμη και αν η Gütermann εξαγόρασε, τον Νοέμβριο 2000, τις δραστηριότητες της Zwicky οι οποίες αποτελούν αντικείμενο της συμπράξεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος, η ίδια έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η Zwicky συμμετέσχε στην παράβαση για την οποία επεβλήθησαν κυρώσεις επί δέκα έτη και έκρινε ότι, μετά την εκ μέρους της Zwicky πώληση των εμπορικών δραστηριοτήτων της, το γεγονός ότι εξακολούθησε να υφίσταται κατά νόμο υπό τη μορφή ενός «κενού οστράκου» αποτελούσε ελιγμό πραγματοποιηθέντα με συγκεκριμένο σκοπό την αποφυγή των επιβληθεισών κυρώσεων λόγω παραβάσεως των περί ανταγωνισμού κανόνων. Υπογραμμίζει περαιτέρω ότι η Zwicky δεν αμφισβήτησε τη νομολογία ότι στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διοικούσε την οικεία επιχείρηση κατά τον χρόνο της παραβάσεως εναπόκειται κατ' αρχήν να δώσει εξηγήσεις επί της παραβάσεως αυτής. Προσθέτει ότι, αφ' ης στιγμής ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Zwicky ήταν παρών στο διευθυντήριο της Gütermann και υπό την έννοια αυτή είχε στη διάθεσή του συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή των δύο επιχειρήσεων στη σύμπραξη, μπορούν ευχερώς να γίνουν αντιληπτοί οι λόγοι οι οποίοι δικαιολόγησαν την απόφαση να θεωρηθεί ότι εξακολουθεί να υφίσταται η Zwicky.
- 76 Η Επιτροπή θεωρεί ακολούθως ότι η εκ μέρους της Zwicky ερμηνεία του άρθρου 23, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 1/2003 δεν συμβιβάζεται με την αρχή της πρακτικής αποτελεσματικότητας καθόσον επιτρέπει στις επιχειρήσεις να απεκδύονται δολίως της ευθύνης τους μέσω αμιγώς εσωτερικών αναδιοργανώσεων. Αυτή είναι η προσέγγιση του Πρωτοδικείου στην προπαρατεθείσα στην σκέψη 71 απόφαση *Britannia Alloys & Chemicals* κατά Επιτροπής.
- 77 Τέλος, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι στενοί δεσμοί μεταξύ Zwicky και Gütermann προκύπτουν από τη σύνταξη κοινής απαντήσεως στην κοινοποίηση των αιτιάσεων και από την παρουσία ιδίων δικηγόρων προς υπεράσπισή τους ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 78 Κατά το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλλει στις επιχειρήσεις πρόστιμα μη υπερβαίνοντα το 10 % του κύκλου εργασιών που πραγματοποίησαν κατά την προηγούμενη της εκδόσεως της αποφάσεως διαχειριστική περίοδο. Το ανώτατο αυτό όριο ύψους 10 % σκοπεί στο να αποφεύγεται τα πρόστιμα να είναι δυσανάλογα σε σχέση με το μέγεθος της επιχειρήσεως και ειδικότερα να επιβάλλονται πρόστιμα τα οποία μπορεί να προβλεφθεί ότι οι επιχειρήσεις δεν είναι σε θέση να εξοφλήσουν. Δοθέντος ότι μόνον ο συνολικός κύκλος εργασιών μπορεί να δώσει στην πραγματικότητα κατά προσέγγιση ένδειξη συναφώς, πρέπει να θεωρηθεί ότι το συγκεκριμένο ποσοστό αναφέρεται στον συνολικό κύκλο εργασιών (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, *Musique diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 119).
- 79 Επιβάλλεται επίσης η υπογράμμιση ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 έχουν ως αντικείμενο να παράσχουν στην Επιτροπή την εξουσία επιβολής προστίμων προκειμένου να μπορεί η ίδια να εκπληρώνει την αποστολή επιβλέψεως η οποία της έχει ανατεθεί από το κοινοτικό δίκαιο (προπαρατεθείσα στη σκέψη 78 απόφαση *Musique diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 105, καθώς και απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-224/00, *Archer Daniels Midland* και *Archer Daniels Midland Ingredients* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2597, σκέψη 105). Η συγκεκριμένη αποστολή περιλαμβάνει το έργο της διερευνήσεως και καταστολής των ατομικών παραβάσεων καθώς και το καθήκον ασκήσεως γενικής πολιτικής με στόχο την εφαρμογή των καθοριζόμενων από τη Συνθήκη αρχών σε θέματα ανταγωνισμού και τον προσανατολισμό της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων προς την κατεύθυνση αυτή. Εξ αυτού έπεται ότι η Επιτροπή οφείλει να επαγρυπνά ως προς τον ανασχετικό χαρακτήρα των προστίμων (προπαρατεθείσα απόφαση *Archer Daniels Midland* και *Archer Daniels Midland Ingredients* κατά Επιτροπής, σκέψεις 105 και 106).
- 80 Εξάλλου, επιβάλλεται η υπογράμμιση ότι η «προηγούμενη διαχειριστική περίοδος» κατά την έννοια του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1/2003 αναφέρεται, κατ' αρχήν, στην τελευταία πλήρη διαχειριστική περίοδο κάθε μιας από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 2007, C-76/06 P, *Britannia Alloys & Chemicals* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-4405, σκέψη 32).

- 81 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έφερε ημερομηνία 14 Σεπτεμβρίου 2005, προγενέστερη διαχειριστική περίοδος ήταν η περίοδος από 1ης Ιουλίου 2004 έως 30 Ιουνίου 2005. Η Zwicky εκχώρησε στην Gütermann τις δραστηριότητές της στον τομέα του βιομηχανικού νήματος τον Νοέμβριο 2000. Επομένως, η Επιτροπή θεώρησε ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δεν διέθετε, όσον αφορά τη Zwicky, κύκλο εργασιών αντιπροσωπευτικό οικονομικής δραστηριότητας ασκηθείσας από την ίδια κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο. Επιπλέον, στηριζόμενη, στην αιτιολογική σκέψη 383 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στη φερόμενη ύπαρξη δεσμού μητρικής προς θυγατρική εταιρία μεταξύ των Gütermann και Zwicky κατόπιν της εκχωρήσεως των αφορωσών το βιομηχανικό νήμα δραστηριοτήτων από τη δεύτερη στην πρώτη, θεώρησε ότι είχε την εξουσία να αναφερθεί στον κύκλο εργασιών της Gütermann για τους σκοπούς της εφαρμογής του ανώτατου ορίου ύψους 10 %.
- 82 Πρέπει να γίνει διάκριση δύο πτυχών των αιτιάσεων της Zwicky: αφενός, η επιλογή της Επιτροπής να λάβει υπόψη τον κύκλο εργασιών της Gütermann και, αφετέρου, ο μη συνυπολογισμός του κύκλου εργασιών της κατά την περατωθείσα στις 30 Ιουνίου 2005 διαχειριστική περίοδο, οπότε ασφαλώς ουδείς κύκλος εργασιών θα υφίστατο.
- 83 Όσον αφορά την πρώτη πτυχή των αιτιάσεων της Zwicky, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η Επιτροπή αναφέρθηκε πεπλανημένως στον κύκλο εργασιών της Gütermann προκειμένου να προσδιορίσει το ανώτατο όριο ύψους 10 % του κύκλου εργασιών που δεν έπρεπε να υπερβεί κατά τον υπολογισμό του επιβληθέντος στη Zwicky προστίμου.
- 84 Πράγματι, η Gütermann ανέλαβε τον Νοέμβριο 2000 απλώς τις δραστηριότητες της Zwicky στον τομέα του βιομηχανικού νήματος. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Zwicky διευκρίνισε ότι η συγκεκριμένη εκχώρηση δραστηριοτήτων πραγματοποιήθηκε διττώς, ήτοι, αφενός, διά της συνάψεως στην Ελβετία συμβάσεως μεταβίβασης στοιχείων ενεργητικού, όπως αποθήκες και μηχανήματα και, αφετέρου, διά της πωλήσεως μετοχών στη Γερμανία.
- 85 Πάντως, η Επιτροπή παραδέχθηκε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι η Gütermann ουδόλως είχε απορροφήσει τη Zwicky και ότι, ως εκ τούτου, η πρώτη δεν είχε καταστεί κυρία της δεύτερης. Έτσι, η εκχώρηση των αφορωσών το βιομηχανικό νήμα δραστηριοτήτων ουδεμία είχε επιρροή επί της νομικής και οικονομικής ανεξαρτησίας της Zwicky.

- 86 Τα επιχειρήματα ότι ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Zwicky κατέστη μέλος του διευθυντηρίου της Gütermann, ότι οι εν λόγω δύο επιχειρήσεις συμβουλεύονται τον ίδιο δικηγόρο και ότι παρέσχον κοινή απάντηση στην κοινοποίηση των αιτιάσεων δεν δικαιολογούν εν προκειμένω αφεαυτών τη στάση της Επιτροπής όσον αφορά την ύπαρξη δεσμού μητρικής προς θυγατρική εταιρία μεταξύ των δύο επιχειρήσεων.
- 87 Επιπλέον, η Επιτροπή ουδόλως κατέδειξε κατά πώς οι παρασχεθείσες από τη Zwicky πληροφορίες, κατόπιν αιτήσεως της περί παροχής πληροφοριών σχετικά με την εκχώρηση των δραστηριοτήτων της και τους δεσμούς της με την Gütermann, την είχαν παραπλανήσει.
- 88 Εξ αυτού έπεται ότι, αναφερόμενη στον κύκλο εργασιών της Gütermann, η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως, οι συνέπειες της οποίας συνάγονται κατωτέρω στις σκέψεις 104 επ.
- 89 Όσον αφορά τη δεύτερη πτυχή των αιτιάσεων της Zwicky, ήτοι τον μη συνυπολογισμό του μηδενικού κύκλου εργασιών της που απέρρευε από την υποτιθέμενη οικονομική δραστηριότητα κατά την προηγηθείσα της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως διαχειριστική περίοδο, αυτή συνεπάγεται την εξέταση του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή οφείλει να καθορίζει την έννοια της «προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου» σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ουσιώδεις μεταβολές, όσον αφορά την οικονομική κατάσταση της ενδιαφερόμενης επιχειρήσεως, μεσολαβούν μεταξύ του τέλους της περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας διεπράχθη η παράβαση και της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής περί επιβολής προστίμου.
- 90 Όσον αφορά την εν λόγω έννοια της «προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου», πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διατάξεως του κοινοτικού δικαίου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον το γράμμα αλλά και το πλαίσιο και οι σκοποί της ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί μέρος η διάταξη αυτή (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 2005, C-17/03, VEMW κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. I-4983, σκέψη 41, της 1ης Μαρτίου 2007, C-391/05, Jan De Nul, Συλλογή 2007, σ. I-1793, σκέψη 20, καθώς και προπαρατεθείσα στη σκέψη 80 απόφαση της 7ης Ιουνίου 2007, Britannia Alloys & Chemicals κατά Επιτροπής, σκέψη 21).

- 91 Συναφώς, όπως υπομνήστηκε ανωτέρω στη σκέψη 79, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 έχουν ως αντικείμενο να αναθέτουν στην Επιτροπή την εξουσία επιβολής προστίμων προκειμένου να μπορεί η ίδια να εκπληροί την αποστολή της επιτηρήσεως που της έχει ανατεθεί από το κοινοτικό δίκαιο. Η αποστολή αυτή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα καθήκοντα της καταστολής των αθέμιτων συμπεριφορών αλλά και της αποτροπής επαναλήψεώς τους (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1970, 41/69, ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 397, σκέψη 173).
- 92 Προέχει να προστεθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή καλείται να λάβει υπόψη τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της επίδικης παραβάσεως.
- 93 Ενόψει των στοιχείων αυτών, το αφορών τον κύκλο εργασιών ανώτατο όριο, όπως προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, έχει ως σκοπό να αποφεύγεται τα επιβαλλόμενα από την Επιτροπή πρόστιμα να είναι δυσανάλογα του μεγέθους της οικείας επιχειρήσεως (προπαρατεθείσα στη σκέψη 78 απόφαση *Musique diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 119).
- 94 Όπως προκύπτει από τις προηγηθείσες σκέψεις, για τον καθορισμό της εννοίας της «προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου», η Επιτροπή οφείλει να αξιολογεί, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση και λαμβανομένων υπόψη του πλαισίου και των στόχων του καθεστώτος κυρώσεων που καθιέρωσαν ο κανονισμός 17 και ο κανονισμός 1/2003, τον επιδιωκόμενο για την ενδιαφερόμενη επιχείρηση αντίκτυπο, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη κύκλο εργασιών αντανακλώντα την πραγματική οικονομική κατάσταση της επιχείρησης κατά τη χρονική περίοδο κατά την οποία διεπράχθη η παράβαση (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 80 απόφαση της 7ης Ιουλίου 2007, *Britannia Alloys & Chemicals* κατά Επιτροπής, σκέψη 25).
- 95 Πάντως, όπως προκύπτει τόσο από τους στόχους του συστήματος στο οποίο εντάσσονται τα άρθρα 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και 23, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1/2003 όσο και από την προπαρατεθείσα στη σκέψη 80

νομολογία, η εφαρμογή του ανώτατου ορίου ύψους 10 % προϋποθέτει, αφενός, ότι η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της τον κύκλο εργασιών της τελευταίας διαχειριστικής περιόδου που προηγείται της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεώς της και, αφετέρου, ότι τα στοιχεία αυτά αντιπροσωπεύουν μια πλήρη χρήση κανονικής οικονομικής δραστηριότητας επί διάστημα δώδεκα μηνών (προπαρατεθείσα στη σκέψη 71 απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2005, *Britannia Alloys & Chemicals* κατά Επιτροπής, σκέψη 38).

⁹⁶ Έτσι, αν η διαχειριστική περίοδος έληξε πριν από την έκδοση της αποφάσεως αλλ' οι ετήσιοι λογαριασμοί της οικείας επιχειρήσεως δεν έχουν ακόμη καταρτιστεί ή δεν έχουν ακόμη διαβιβαστεί στην Επιτροπή, η τελευταία νομιμοποιείται, αν δεν υποχρεούται, να χρησιμοποιήσει τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά προγενέστερη διαχειριστική περίοδο προκειμένου να εφαρμόσει το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1/2003. Ομοίως, αν λόγω αναδιοργανώσεως ή μεταβολής των λογιστικών πρακτικών, συγκεκριμένη επιχείρηση έχει καταρτίσει, για την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο, λογαριασμούς που αφορούν διάστημα μικρότερο των δώδεκα μηνών, η Επιτροπή νομιμοποιείται να χρησιμοποιήσει τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια προγενέστερης πλήρους διαχειριστικής περιόδου προκειμένου να εφαρμόσει τις διατάξεις αυτές (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 71 απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2005, *Britannia Alloys & Chemicals* κατά Επιτροπής, σκέψη 39). Το ίδιο ισχύει αν συγκεκριμένη επιχείρηση δεν άσκησε οικονομική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου και ως εκ τούτου η Επιτροπή δεν διαθέτει κύκλο εργασιών αντιπροσωπευτικό οικονομικής δραστηριότητας την οποία άσκησε η εν λόγω επιχείρηση κατά την ως άνω διαχειριστική περίοδο. Πράγματι, ο κύκλος εργασιών για την εν λόγω περίοδο δεν παρέχει καμία ένδειξη ως προς το μέγεθος της επιχειρήσεως, σε αντίθεση προς όσα επιτάσσει η νομολογία, οπότε δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για τον καθορισμό του ανώτατου ορίου που προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 71 απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2005, *Britannia Alloys & Chemicals* κατά Επιτροπής, σκέψη 42).

⁹⁷ Προέχει επίσης η υπόμνηση ότι, όπως προκύπτει από την προπαρατεθείσα στη σκέψη 71 απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2005, *Britannia Alloys & Chemicals* κατά Επιτροπής (σκέψη 49), η οποία εφαρμόζεται κατ' αναλογία και στην προκειμένη περίπτωση, ακόμη και κατά την κανονική άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων, ο κύκλος εργασιών μιας επιχειρήσεως μπορεί να μειωθεί σημαντικά, και μάλιστα ουσιαστικά, σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, για διαφόρους λόγους, όπως είναι η

δυσμενής οικονομική συγκυρία, η κρίση στον οικείο τομέα, καταστροφή ή απεργία. Πάντως, αφ' ης στιγμής μια επιχείρηση έχει όντως πραγματοποιήσει κύκλο εργασιών κατά τη διάρκεια μιας πλήρους χρήσεως κατά την οποία ασκήθηκαν οικονομικές δραστηριότητες, έστω και μειωμένες, η Επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη της τον εν λόγω κύκλο εργασιών προκειμένου να καθορίσει το προβλεπόμενο στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 ανώτατο όριο. Επομένως, τουλάχιστον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ουδεμία υφίσταται ένδειξη ότι μια επιχείρηση έπαυσε τις εμπορικές δραστηριότητές της ή εξέτρεψε δολίως τον κύκλο εργασιών της προκειμένου να αποφύγει την επιβολή βαρέος προστίμου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή οφείλει να καθορίζει το ανώτατο όριο του προστίμου με γνώμονα τον πλέον πρόσφατο κύκλο εργασιών ο οποίος αντικατοπτρίζει ένα πλήρες έτος οικονομικής δραστηριότητας (προπαρατεθείσα στη σκέψη 71 απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2005, Britannia Alloys & Chemicals κατά Επιτροπής, σκέψη 49).

- 98 Κατά τη Zwicky, η Επιτροπή ουδαμώς κατέδειξε ότι η ίδια εξέτρεψε δολίως τον κύκλο εργασιών της, οπότε εφήρμοσε εσφαλμένα την εξαίρεση από την αρχή περί συνυπολογισμού του κύκλου εργασιών της τελευταίας διαχειριστικής περιόδου. Πάντως, όπως διευκρίνισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η ίδια η Zwicky, η Επιτροπή ουδόλως της προσάπτει ότι ενήργησε καταχρηστικώς προκειμένου να αποφύγει την επιβολή βαρέος προστίμου, αλλά περιορίζεται στη διαπίστωση ότι, στην πράξη, έπαυσε τη δραστηριότητά της και υφίσταται έτσι ως «κενό όστρακο».
- 99 Με τα έγγραφα της, η Zwicky ανέφερε ότι περιοριζόταν στη διαχείριση ακινήτων από το 2001 και υπογράμμισε ότι δεν πραγματοποίησε πλέον έκτοτε κύκλο εργασιών. Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν πραγματοποίησε ούτε κύκλο εργασιών κατά τη διάρκεια της προηγηθείσας της προσβαλλόμενης αποφάσεως πλήρους διαχειριστικής περιόδου, ήτοι της περιόδου από 1ης Ιουλίου 2004 έως 30 Ιουνίου 2005. Ερωτηθείσα, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επί της ακριβούς φύσεως των δραστηριοτήτων της, η Zwicky επανέλαβε τους ισχυρισμούς της σχετικά με την άσκηση δραστηριότητας διαχειρίσεως ακινήτων των οποίων εξακολουθούσε να παραμένει κύριος. Διευκρίνισε ότι ο αποτελούμενος από ακίνητα στόλος της αποτελούνταν από κτίρια τα οποία καταλάμβανε παλαιότερα η ίδια λόγω της δραστηριότητάς της σχετικά με το βιομηχανικό νήμα και έκτοτε παρέμεναν κενά από την εκχώρηση της εν λόγω δραστηριότητας στην Gütermann, καθώς και από κατοικίες μισθωμένες σε πρώην μισθωτούς. Ισχυρίστηκε ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λόγους εκμίσθωσης και υπό την έννοια αυτή πραγματοποιούνται επενδύσεις. Αναφέρθηκε επίσης σε σχέδιο αναπτύξεως το οποίο κατάρτισε από κοινού με τις τοπικές αρχές. Τέλος, παρεδέχθη ότι, μετά την εκχώρηση των δραστηριοτήτων της στην αγορά του βιομηχανικού νήματος, δεν απασχολούσε πλέον κανένα μισθωτό.

- 100 Κάιτοι δεν αμφισβητείται ότι η Zwicky εξακολούθησε να υφίσταται κατά νόμον μετά την εκχώρηση των δραστηριοτήτων της στην Gütermann, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι σοβαρές ενδείξεις, όπως μηδενικός κύκλος εργασιών επί σειρά ετών, απουσία μισθωτών ή ακόμη απουσία συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων περί εκμεταλλεύσεως των ακινήτων της ή επενδυτικών σχεδίων προς εκμετάλλευσή τους, επιτρέπουν να εκληφθεί κατά τεκμήριο ότι η Zwicky δεν συνέχισε να ασκεί κανονική οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια της προπαρατεθείσας νομολογίας, ιδίως μεταξύ 1ης Ιουλίου 2004 και 30ής Ιουνίου 2005.
- 101 Οι απαντήσεις που παρέσχε η Zwicky με τα έγγραφά της και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση παραμένουν αόριστες και δεν παρέσχον, επομένως, στο Πρωτοδικείο τη δυνατότητα να διαπιστώσει την ύπαρξη «κανονικής οικονομικής δραστηριότητας». Επιπλέον, η Zwicky επιβεβαίωσε το περιεχόμενο του αποσπάσματος ενός εγγράφου συνοψίζοντας την οικονομική κατάστασή της, την οποία ανέγνωσε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, από το οποίο προκύπτει μηδενικός κύκλος εργασιών, μηδενικά κέρδη και απουσία μισθωτών, ενώ δεν αμφισβητεί ότι τούτο συνέβη ιδίως και κατά την περίοδο που ακολούθησε την εκχώρηση των δραστηριοτήτων της σχετικά με το βιομηχανικό νήμα στην Gütermann μέχρι τις 30 Ιουνίου 2005.
- 102 Συναφώς, και σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς της Zwicky κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το γεγονός απλώς και μόνον ότι ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου και ένας διαχειριστής ασχολούνται με το αναπτυξιακό σχέδιο της εταιρίας, χωρίς να έχει άλλωστε καταδειχθεί το αν αυτοί αληθεύουν, δεν αρκεί για να αποτελέσει αποδεικτικό στοιχείο καθοριστικό της υπάρξεως κανονικής οικονομικής δραστηριότητας της εν λόγω εταιρίας, όπως εννοεί τούτο το Πρωτοδικείο με την προπαρατεθείσα στη σκέψη 71 απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2005 στην υπόθεση Britannia Alloys & Chemicals κατά Επιτροπής.
- 103 Εξ αυτού έπεται ότι η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη συνολικό κύκλο εργασιών της Zwicky πριν από την περατωθείσα στις 30 Ιουνίου 2005 διαχειριστική περίοδο.
- 104 Όσον αφορά τις συνέπειες της πεπλανημένης εκ μέρους της Επιτροπής εκτιμήσεως, η οποία συνίσταται στην αναφορά στον συνολικό κύκλο εργασιών της Gütermann, πρέπει να προσδιοριστεί αν δικαιολογεί υπέρ της Zwicky τη μείωση του ύψους, αν όχι την ακύρωση, του προστίμου, εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή.

- 105 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, επί προσφυγών στρεφόμενων κατά των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα σε επιχειρήσεις λόγω παραβάσεως των περί ανταγωνισμού κανόνων, το Γενικό Δικαστήριο είναι διττώς αρμόδιο. Αφενός, είναι επιφορτισμένο με τον έλεγχο της νομιμότητας των προστίμων βάσει του άρθρου 230 ΕΚ (απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-297/98 P, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-10101, σκέψεις 53 και 54).
- 106 Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εκτιμά, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του να αποφαινεται κατά πλήρη δικαιοδοσία, την οποία του αναγνωρίζουν το άρθρο 229 ΕΚ, το άρθρο 17 του κανονισμού 17 και το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, τον πρόσφορο χαρακτήρα του ύψους των προστίμων. Η τελευταία αυτή εκτίμηση ενδέχεται να δικαιολογεί την προσκόμιση και συνεκτίμηση πρόσθετων πληροφοριακών στοιχείων των οποίων η ауτούσια μνεία στην απόφαση δεν απαιτείται δυνάμει της προβλεπόμενης στο άρθρο 253 ΕΚ υποχρέωσης αιτιολογήσεως (προπαρατεθείσα στη σκέψη 105 απόφαση SCA Holding κατά Επιτροπής, σκέψη 55).
- 107 Εν προκειμένω, ασκώντας την εξουσία του να δικάζει κατά πλήρη δικαιοδοσία, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι επιβάλλεται η αναφορά στον κύκλο εργασιών της Zwicky και όχι σε εκείνον της Gütermann.
- 108 Για τους προπαρατεθέντες λόγους και υπό το φως της νομολογίας Britannia Alloys & Chemicals κατά Επιτροπής (ανωτέρω, σκέψεις 71 και 80), ο τελευταίος κύκλος εργασιών της Zwicky, προϊόν των πραγματικών οικονομικών δραστηριοτήτων της στις οποίες η Επιτροπή θα όφειλε να αναφερθεί, είναι ο απορρέων από τη διαχειριστική περίοδο από 1ης Ιουλίου 1999 έως 30 Ιουνίου 2000. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 76 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ο συγκεκριμένος κύκλος εργασιών ανερχόταν σε 4,5 εκατομμύρια ευρώ. Το ύψος του επιβληθέντος στη Zwicky από την Επιτροπή προστίμου ανέρχεται σε 205 000 ευρώ και ως εκ τούτου ουδόλως υπερβαίνει το 10 % του συγκεκριμένου κύκλου εργασιών.
- 109 Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Zwicky ισχυρίστηκε ότι η εναλλακτική λύση, συνιστάμενη στην αναφορά στον κύκλο εργασιών της κατά την περατωθείσα στις 30 Ιουνίου 2000 διαχειριστική περίοδο, θα ήταν ανεπίτρεπτη λόγω του ότι θα ισοδυναμούσε με τον δις υπολογισμό του κύκλου εργασιών της. Πράγματι, δεδομένου ότι η Gütermann ανέλαβε τις δραστηριότητες

της Zwicky σχετικά με το βιομηχανικό νήμα, ο κύκλος εργασιών που προέκυψε από τις ανωτέρω δραστηριότητες είχε ήδη ληφθεί υπόψη εκ μέρους της Επιτροπής μέσω του συνόλου του κύκλου εργασιών της Gütermann. Η Επιτροπή υποστήριξε ότι το επιχείρημα αυτό ήταν καινοφανές και ως εκ τούτου έπρεπε να απορριφθεί.

- 110 Επιβάλλεται η απόρριψη του ανωτέρω επιχειρήματος της Zwicky καθόσον στερείται βάσεως.
- 111 Πράγματι, το επιχείρημα της Zwicky έγκειται στην υποστήριξη της απόψεως ότι εναλλακτική λύση ισοδυναμεί με την επιβολή στη Zwicky του κύκλου εργασιών που είχε ήδη επιβληθεί στην Gütermann. Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι το μόνο ερώτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι ποιος είναι ο πρόσφορος κύκλος εργασιών που πρέπει να επιλεγεί για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου ύψους 10 % του επιβληθέντος στη Zwicky προστίμου. Όπως κατεδείχθη ανωτέρω, ο μόνος κύκλος εργασιών δυνάμενος να ληφθεί προς τον σκοπό αυτό είναι εκείνος των 4,5 εκατομμυρίων ευρώ ο οποίος αφορά τη διαχειριστική περίοδο της Zwicky από 1ης Ιουλίου 1999 έως 30 Ιουνίου 2000.
- 112 Ακόμη και αν υποθεθεί ότι επιβάλλεται να γίνει δεκτό ότι η ανωτέρω λύση ισοδυναμεί με την δις επιβολή του κύκλου εργασιών της Zwicky κατά τη συγκεκριμένη φάση του υπολογισμού του προστίμου των Gütermann και Zwicky, πρέπει να θεωρηθεί ότι η παρανομία διεπράχθη εις βάρος της Gütermann. Έτσι, η επιχειρηματολογία της Zwicky ισοδυναμεί στην πραγματικότητα με πρόσκληση προς το Γενικό Δικαστήριο να επαληθεύσει τη νομιμότητα του ύψους του καθορισθέντος για την Gütermann προστίμου. Η Zwicky δεν μπορεί να επικαλεστεί έννομο συμφέρον συναφώς. Πράγματι, εφόσον ο αποδέκτης μιας αποφάσεως κρίνει σκόπιμο να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως, ο κοινοτικός δικαστής επιλαμβάνεται αποκλειστικά των στοιχείων που αφορούν τον προσφεύγοντα. Αντιθέτως, εκείνα τα στοιχεία που αφορούν άλλους αποδέκτες και δεν έχουν προσβληθεί δεν αποτελούν αντικείμενο της προς επίλυση εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή διαφοράς (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, C-310/97, Επιτροπή κατά AssiDomän Kraft Products κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-5363, σκέψη 53).
- 113 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων είναι απορριπτέος ο λόγος ακυρώσεως τον οποίο επικαλέστηκε η Zwicky και ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1/2003.

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky και ο οποίος αφορά την πεπλανημένη εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως σε σχέση με τις συνέπειές της

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 114 Πρώτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5 [AX] (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές), καθώς και πάγια πρακτική σε θέματα λήψεως αποφάσεων, η εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως εξαρτάται ρητώς από τον πραγματικό αντίκτυπο της επί της αγοράς. Η αρχή της αναλογικότητας υποχρεώνει την Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο αυτόν κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως. Οι προσφεύγουσες διευκρινίζουν ότι με τη συγκεκριμένη αιτίασή τους δεν επιδιώκουν να αμφισβητήσουν την παράβαση αφεαυτής, αλλά στοχεύουν στο να αμφισβητήσουν την υπαγωγή της στην κατηγορία των πολύ σοβαρών παραβάσεων.
- 115 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες αναφέρονται στο ζήτημα του πραγματικού αντικτύπου της παραβάσεως επί της αγοράς και συνάγουν το συμπέρασμα ότι δεν συντρέχει παρόμοια περίπτωση. Κατόπιν αυτού, θεωρούν ότι η Επιτροπή αδυνατούσε να τον επικαλεστεί προκειμένου να χαρακτηρίσει την παράβαση ως πολύ σοβαρή. Καίτοι δέχονται ότι οι αυξήσεις των τιμών που παρατίθενται στους καταλόγους οι οποίοι συμφωνήθηκαν κατά τη διάρκεια των συσκέψεων υλοποιήθηκαν εν πολλοίς από τις διάφορες επιχειρήσεις, πάντως, εκτιμούν ότι οι συγκεκριμένες αυξήσεις τιμών δεν κατέληξαν σε αύξηση πραγματικών καθαρών τιμών. Οι παράμετροι στις οποίες αναφέρεται η Επιτροπή στο σημείο 4.1.4 της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν προσφέρονται για τη συναγωγή παρόμοιου συμπεράσματος ως προς τον αντίκτυπο. Το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις συναντώντο επί έντεκα έτη δεν αρκεί αφεαυτού προκειμένου να συναχθεί ότι οι αυξήσεις των τιμών είχαν επίδραση επί των καθαρών τιμών. Οι προσφεύγουσες θεωρούν συγκεκριμένα ότι προσκόμισαν την απόδειξη ότι οι συσκέψεις είχαν κυρίως ως σκοπό τη νόμιμη ανταλλαγή πληροφοριακών στοιχείων. Η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι δεν διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη πραγματικού αντικτύπου.
- 116 Λόγω των ιδιομορφιών του καθορισμού των τιμών στον τομέα του βιομηχανικού νήματος –στους πελάτες σχεδόν ποτέ δεν εκδίδονται τιμολόγια με τις αναφερόμενες στους τιμοκαταλόγους τιμές–, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η εφαρμογή της συμφωνίας ουδόλως επιτρέπει εν προκειμένω να συναχθεί το συμπέρασμα της

επελεύσεως πραγματικού αντικτύπου επί της αγοράς. Αντιθέτως, οι μέσες πραγματικές τιμές της αγοράς δεν αυξήθηκαν, μάλιστα δε μειώθηκαν.

- 117 Τρίτον, οι προσφεύγουσες επικαλούνται το γεγονός ότι η παράβαση δεν είχε συγκεκριμένο αντίκτυπο επί των μέσων πραγματικών τιμών τους, ισχυρίζονται ότι η παράβαση δεν θα έπρεπε να έχει χαρακτηριστεί ως πολύ σοβαρή σε ατομικό επίπεδο και υπογραμμίζουν έτσι ότι η Επιτροπή θα όφειλε να τους παράσχει το πλεονέκτημα της συγκεκριμένης περιστάσεως.
- 118 Ενόψει της σημαντικής διαφοράς μεγέθους μεταξύ ενδιαφερομένων επιχειρήσεων και του χαμηλού κύκλου εργασιών που αυτές πραγματοποίησαν στη συγκεκριμένη αγορά, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή θα όφειλε να επιλέξει, ως απαλλακτική περίπτωση σύμφωνα με το σημείο 1Α των κατευθυντήριων γραμμών, το γεγονός ότι η παράβαση δεν είχε πραγματικό αντίκτυπο επί των καθαρών τιμών τους.
- 119 Προσάπτουν στην Επιτροπή ότι περιορίστηκε να συγκρίνει το σχετικό μέγεθος των επιχειρήσεων επί της αγοράς στηριζόμενη στον κύκλο εργασιών τους και ότι, ενεργώντας έτσι, έλαβε μόνον υπόψη την αφηρημένη οικονομική ικανότητα των διαφόρων επιχειρήσεων να επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και όχι τον πραγματικό αντίκτυπο της συμπεριφοράς των διαφόρων επιχειρήσεων επί των πραγματικών τιμών.
- 120 Τέταρτον, η Επιτροπή επέλεξε πεπλανημένα εις βάρος της Zwicky συμμετοχή σε παραβάσεις επί της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών, ενώ αυτή ουδέποτε είχε ασκήσει δραστηριότητες στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των εν λόγω χωρών.
- 121 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 122 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως αφεαυτής, οι κατευθυντήριες γραμμές αναφέρουν, στο σημείο 1 Α, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, τα ακόλουθα:

«Για να αξιολογηθεί η σοβαρότητα της παραβάσεως πρέπει να ληφθεί υπόψη ο χαρακτήρας της ίδιας της παραβάσεως, ο πραγματικός της αντίκτυπος επί της αγοράς, εφόσον αυτός είναι δυνατόν να εκτιμηθεί, καθώς και η έκταση της γεωγραφικής αγοράς αναφοράς.

Με τον τρόπο αυτό, οι παραβάσεις ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες και καθιερώνεται η διάκριση μεταξύ ελαφρών, σοβαρών και πολύ σοβαρών παραβάσεων.»

- 123 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή υπογράμμισε τα τρία ακόλουθα στοιχεία:

— η επίδικη παράβαση έγκειται κατ' ουσίαν στην ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών επί των τιμοκαταλόγων και/ή επί των τιμών ανά πελάτη, στη συμφωνία επί των αυξήσεων των τιμών και/ή των τιμών στόχων και την αποφυγή του μεταξύ τους ανταγωνισμού διά των τιμών προς όφελος του εγκεκριμένου προμηθευτή, δεδομένου ότι παρόμοιες πρακτικές συνιστούν ως εκ της φύσεώς τους τον τύπο της πλέον σοβαρής παραβάσεως των διατάξεων του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και του άρθρου 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας ΕΟΧ (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 345).

— οι συμφωνίες συμπαιγνίας τέθηκαν σε εφαρμογή και είχαν αντίκτυπο επί της αγοράς ΕΟΧ για το συγκεκριμένο προϊόν, αλλ' ο αντίκτυπος αυτός δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 351).

— η σύμπραξη καλύπτει πλείονα τμήματα της Συμφωνίας ΕΟΧ, ήτοι τη Μπενελούξ και τις σκανδιναβικές χώρες (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 352).

124 Το συμπέρασμα της Επιτροπής είναι διατυπωμένο ως εξής (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 353):

«Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις ανωτέρω παραμέτρους, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κατά την [προσβαλλόμενη απόφαση] επιχειρήσεις διέπραξαν πολύ σοβαρή παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ.»

125 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την πολύ σοβαρή παράβαση, αφενός, υποστηρίζοντας ότι η Επιτροπή κατέληξε στο ότι συντρέχει πραγματικός αντίκτυπος επί της αγοράς, χωρίς πάντως να είναι σε θέση να τον καταδείξει και, αφετέρου, υποστηρίζοντας ότι δεν υπήρξε κανένας αντίκτυπος επί των καθαρών τιμών ή τουλάχιστον κανένας πραγματικός αντίκτυπος επί των πραγματικών μέσων τιμών.

126 Πρώτον, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, για την εκτίμηση του πραγματικού αντικτύπου μιας παραβάσεως επί της αγοράς, εναπόκειται στην Επιτροπή να χρησιμοποιήσει ως μέτρο τον ανταγωνισμό που θα υφίστατο υπό κανονικές συνθήκες αν δεν είχε διαπραχθεί η παράβαση (απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Οκτωβρίου 2008, T-69/04, Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-2567, σκέψη 165· βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-347/94, Mayr-Melnhof κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1751, σκέψη 235, καθώς και προπαρατεθείσα στη σκέψη 67 απόφαση Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 645).

127 Εν προκειμένω, προέχει η υπογράμμιση ότι οι προσφεύγουσες ουδόλως αμφισβήτησαν την υλοποίηση της συμπράξεως. Αντιθέτως, όπως προκύπτει από το σημείο 40 του δικογράφου της Gütermann και το σημείο 46 του δικογράφου της Zwicky, «αναγνώρισαν ρητώς τόσο με την απάντηση επί της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων όσο και στο πλαίσιο της παρουσιάσεως των πραγματικών περιστατικών τα οποία

παρατίθενται [με τα εν λόγω δικόγραφα]» ότι «οι αυξήσεις των τιμών που παρατίθενται στους καταλόγους οι οποίοι συμφωνήθηκαν κατά τη διάρκεια των συσκέψεων υλοποιήθηκαν εν πολλοίς από τις διάφορες επιχειρήσεις».

- 128 Όσον αφορά ειδικότερα συμπράξεις επί των τιμών, είναι θεμιτό η Επιτροπή να συνάγει ότι η παράβαση είχε συνέπειες λόγω του ότι οι μετέχοντες στη σύμπραξη έλαβαν μέτρα για την εφαρμογή των τιμών που συμφώνησαν, π.χ. αυξάνοντας τις τιμές καταλόγου τις οποίες χρησιμοποιούν ως βάση για τον υπολογισμό των πραγματικών τιμών, καταργώντας τις εκπτώσεις, αυξάνοντας τις ειδικές τιμές και ασκώντας πίεση, μέσω καταγγελιών, επί της επιχειρήσεως η οποία αθετεί τη συμφωνία να μην ασκείται μεταξύ τους ανταγωνισμός μέσω των τιμών υπέρ του εγκεκριμένου προμηθευτή. Συγκεκριμένα, για να διαπιστωθεί η ύπαρξη αντικτύπου στην αγορά, αρκεί οι συμφωνηθείσες τιμές να έχουν χρησιμοποιηθεί ως βάση για τον καθορισμό των τιμών των επιμέρους συναλλαγών, περιορίζοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, το διαπραγματευτικό περιθώριο των πελατών (προπαρατεθείσα στη σκέψη 126 απόφαση Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, σκέψη 166· βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 61 απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 743 έως 745).
- 129 Αντιθέτως, δεν μπορεί να απαιτείται από την Επιτροπή, όταν στοιχειοθετείται η υλοποίηση συμπράξεως, να αποδεικνύει συστηματικά ότι οι συμφωνίες παρέσχον όντως τη δυνατότητα στις οικείες επιχειρήσεις να επιτύχουν υψηλότερο επίπεδο τιμών των συναλλαγών από εκείνο που θα ίσχυε χωρίς τη σύμπραξη (προπαρατεθείσα στη σκέψη 61 απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 348· βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 61 απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 743 έως 745). Θα ήταν δυσανάλογο να απαιτείται παρόμοια απόδειξη η οποία θα απορροφούσε σημαντικούς πόρους, καθώς θα καθιστούσε αναγκαία την προσφυγή σε οικονομικούς υπολογισμούς, στηριζόμενους σε οικονομικά πρότυπα, η ακρίβεια των οποίων μπορεί να ελεγχθεί δυσχερώς από τον δικαστή και ως προς τα οποία ουδόλως αποδεικνύεται ότι είναι απαλλαγμένα ελαττωμάτων (προπαρατεθείσα στη σκέψη 126 απόφαση Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, σκέψη 167).
- 130 Πράγματι, για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, είναι κρίσιμο το ζήτημα αν οι μετέχοντες στη σύμπραξη έκαναν ό,τι ήταν δυνατόν προκειμένου να υλοποιηθούν οι προθέσεις τους. Αυτό που συνέβη κατόπιν, σε επίπεδο των τιμών της αγοράς που επιτεύχθηκαν στην πραγματικότητα, ενδέχεται να έχει επηρεαστεί από

άλλους παράγοντες, εκτός του ελέγχου των μετεχόντων στη σύμπραξη. Οι μετέχοντες στη σύμπραξη δεν μπορούν να επικαλούνται υπέρ αυτών εξωγενείς παράγοντες που παρεμπόδισαν τις προσπάθειές τους, ανάγοντας τους παράγοντες αυτούς σε στοιχεία δικαιολογούντα μείωση του προστίμου (προπαρατεθείσα στη σκέψη 126 απόφαση Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, σκέψη 168).

- 131 Επίσης, στο σημείο 4.1.4 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή απαρίθμησε σειρά συγκεκριμένων και αξιόπιστων ενδεικτικών στοιχείων τα οποία δύνανται να στοιχειοθετήσουν ότι η σύμπραξη είχε πραγματικό αντίκτυπο επί της αγοράς. Συναφώς, κατ' αρχάς, πρέπει να γίνουν δεκτές οι παρατιθέμενες στο σημείο 164 της προσβαλλόμενης αποφάσεως αιτιολογικές σκέψεις της Επιτροπής, σύμφωνα με τις οποίες οι αυξήσεις των τιμών καταλόγου, τις οποίες άλλωστε επιβεβαίωσε η ίδια η Gütermann, εκφράστηκαν μέσω αυξήσεως των καθαρών τιμών για ορισμένους μικροπελάτες, η διαπραγματευτική εξουσία των οποίων είναι κατά κανόνα ασθενέστερη. Ακολούθως, πρέπει να γίνει αποδεκτή η εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωση, στο σημείο 165 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, σύμφωνα με την οποία οι αυξήσεις των τιμών καταλόγου επηρέασαν επίσης το επίπεδο των πραγματικών τιμών που ίσχυαν για τους σημαντικούς πελάτες καθόσον οι συγκεκριμένες τιμές καταλόγου χρησιμοποιήθηκαν ως αφετηρία για τις διαπραγματεύσεις με τους συγκεκριμένους πελάτες. Τέλος, οι σκέψεις της Επιτροπής σχετικά με το γεγονός ότι ορισμένες επιχειρήσεις πρόβησαν στην πραγματική αύξηση ειδικών τιμών και κατήργησαν τις εκπτώσεις συντείνουν στην επιβεβαίωση του ότι η παράβαση είχε πραγματικό αντίκτυπο επί της οικείας αγοράς.
- 132 Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω σκέψεις αλλά και από τη διαπίστωση ότι η σύμπραξη διήρκεσε πέραν των έντεκα ετών, θεμιτώς η Επιτροπή συνήγαγε το συμπέρασμα ότι η σύμπραξη είχε πραγματικό αντίκτυπο επί της αγοράς.
- 133 Δεύτερον, όσον αφορά τα επιχειρήματα τα οποία αντλούνται, αφενός, από την έλλειψη πραγματικού αντικτύπου της συμπράξεως επί των πραγματικών μέσω τιμών των προσφευγουσών και, αφετέρου, από το γεγονός ότι η Zwicky ουδέποτε άσκησε τις δραστηριότητές της στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών, αυτά αφορούν την ίδια συμπεριφορά των εν λόγω δύο επιχειρήσεων και ως εκ τούτου δεν δύνανται να ληφθούν υπόψη. Πράγματι, για τους σκοπούς της εκτιμήσεως του αντικτύπου μιας συμπράξεως επί της αγοράς στερείται λυσιτελείας η εν τοις πράγμασι συμπεριφορά που ισχυρίζεται ότι υιοθέτησε συγκεκριμένη επιχείρηση. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον τα απορρέοντα από την παράβαση στο σύνολό της αποτελέσματα (προπαρατεθείσα στη σκέψη 45 απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 152, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1991, T-7/89, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1711, σκέψη 342).

- 134 Υπό την έννοια αυτή, η εκ μέρους της Επιτροπής συνεκτίμηση της παραβατικής συμπεριφοράς των Gütermann και Zwicky επί του ανταγωνισμού μεσολάβησε προκειμένου να εκτιμηθεί η ατομική κατάσταση των εν λόγω επιχειρήσεων, αλλά δεν θα μπορούσε να έχει οποιαδήποτε επίπτωση επί της υπαγωγής της παραβάσεως στην κατηγορία των «πολύ σοβαρών» παραβάσεων.
- 135 Επιπλέον, στερείται λυσιτελείας το γεγονός ότι η Zwicky ουδέποτε άσκησε δραστηριότητα επί της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών. Όπως υπομνήστηκε ανωτέρω στη σκέψη 51, η Zwicky ουδόλως αμφισβήτησε τον ενιαίο και αδιάλειπτο χαρακτήρα της παραβάσεως επί της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.
- 136 Ως προς το ενδεικτικό του αντικτύπου της συμπράξεως στοιχείου, το οποίο προέβαλε η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 166 της προσβαλλόμενης αποφάσεως και το οποίο αντλεί από τη μακρά διάρκεια της παραβάσεως, υπογραμμίζεται ότι, δεδομένου ότι οι προσαπτόμενες πρακτικές διήρκησαν τουλάχιστον έντεκα έτη, ήταν ελάχιστα πιθανό οι παραγωγοί να είχαν θεωρήσει την εποχή εκείνη ότι οι εν λόγω πρακτικές στερούνταν εντελώς αποτελεσματικότητας και λυσιτελείας (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 61 απόφαση του Πρωτοδικείου Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 748, καθώς και απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Νοεμβρίου 2005, T-64/02, Heubach κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-5137, σκέψη 130).
- 137 Τέλος, υπογραμμίζεται ότι οι τρεις πτυχές της αξιολογήσεως της σοβαρότητας της παραβάσεως δεν έχουν την ίδια βαρύτητα στο πλαίσιο της συνολικής εξετάσεως. Η φύση της παραβάσεως παίζει καθοριστικής σημασίας ρόλο, ιδίως προκειμένου να χαρακτηριστούν οι παραβάσεις ως «πολύ σοβαρές». Συναφώς, όπως προκύπτει από την περιγραφή των πολύ σοβαρών παραβάσεων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές σκοπούσες, μεταξύ άλλων, όπως εν προκειμένω, στον καθορισμό των τιμών ενδέχεται να επάγονται, ως εκ της φύσεώς τους και μόνον, τον χαρακτηρισμό τους ως «πολύ σοβαρών», χωρίς να απαιτείται παρόμοιες συμπεριφορές να έχουν αντίκτυπο ή να επηρεάζουν συγκεκριμένη γεωγραφική έκταση. Το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται από το γεγονός ότι, ναι μεν κατά την περιγραφή των σοβαρών παραβάσεων μνημονεύεται ρητώς ο αντίκτυπος επί της αγοράς και τα αποτελέσματα επί εκτεταμένων ζωνών της κοινής αγοράς, αντιθέτως, όσον αφορά τις πολύ σοβαρές παραβάσεις, ουδεμία παρατίθεται επιταγή περί πραγματικού αντικτύπου στην αγορά ούτε επελεύσεως αποτελεσμάτων σε συγκεκριμένη γεωγραφική ζώνη (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 27ης Ιουλίου 2005, T-49/02 έως T-51/02, Brasserie nationale κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-3033, σκέψη 178, της 25ης Οκτωβρίου 2005, T-38/02, Groupe Danone κατά

Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-4407, σκέψη 150, προπαρατεθείσα στη σκέψη 61 απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 345, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 126 απόφαση Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, σκέψη 171).

- 138 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα περιγραφέντα στο τμήμα I της προσβαλλόμενης αποφάσεως πραγματικά περιστατικά, καθώς και από τις αιτιολογικές σκέψεις 345 και 346 αυτής, η παράβαση συνιστά, ως εκ της φύσεώς της και μόνον, πολύ σοβαρή παράβαση. Εξ αυτού έπεται ότι, και μόνο βάσει της φύσεως της παραβάσεως, ο χαρακτηρισμός της ως «πολύ σοβαρής» παραμένει ο ενδεδειγμένος.
- 139 Όπως προκύπτει από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων, είναι απορριπτέος ο αντλούμενος από πεπλανημένο χαρακτηρισμό της παραβάσεως σε σχέση με τα αποτελέσματά του λόγος ακυρώσεως.

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky και ο οποίος αντλείται από πεπλανημένη εκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 140 Προς στήριξη του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως γίνεται επίκληση πλειόνων αιτιάσεων.
- 141 Πρώτον, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι αύξησε αυτομάτως το ποσό βάσεως κατά 10 % ανά έτος παραβάσεως, τη στιγμή κατά την οποία το ποσοστό αυτό συνιστά το ανώτατο όριο και όχι τον κανόνα που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές για τις παραβάσεις μακράς διάρκειας. Συγκεκριμένα, οι κατευθυντήριες γραμμές δεν προβλέπουν ότι η Επιτροπή οφείλει αυτομάτως να αυξήσει το ποσό βάσεως κατά ένα επιπλέον ποσό αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο ποσοστό για κάθε έτος της παραβάσεως, αλλά αναγνωρίζει στην Επιτροπή διακριτική ευχέρεια. Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν έκανε χρήση της συγκεκριμένης εξουσίας ούτε

υπό το πρίσμα της αρχής περί προσαυξήσεως του ποσού βάσεως του προστίμου με γνώμονα τη διάρκεια ούτε υπό το πρίσμα της σπουδαιότητας της συγκεκριμένης προσαυξήσεως.

¹⁴² Δεύτερον, η αύξηση ύψους 5 % η οποία εφαρμόστηκε επί των επιβληθέντων στις προσφεύγουσες προστίμων αντιστοίχως για τους εννέα μήνες παραβάσεως που διέπραξε η Gütermann κατά τη διάρκεια του έτους 2001 και για τους δέκα μήνες παραβάσεως που διέπραξε η Zwicky κατά τη διάρκεια του έτους 2000 έρχεται σε αντίθεση προς το σαφές γράμμα του σημείου 1 Β των κατευθυντήριων γραμμών, καθώς αυτές προβλέπουν αποκλειστικά προσαύξηση για ολόκληρα έτη. Η επί τούτου αντίληψη της Επιτροπής δεν επιβεβαιώνεται εξάλλου από τη νομολογία.

¹⁴³ Τρίτον, οι κατ' αποκοπήν αυξήσεις ύψους 115 % για την Gütermann και 105 % για τη Zwicky των ποσών βάσεως των επιβληθέντων στις δύο αυτές επιχειρήσεις προστίμων στερούνται νομιμότητας καθόσον υπολογίστηκαν ομοιόμορφα για όλες τις εμπλεκόμενες στην παράβαση χώρες αγνοώντας την πραγματική διάρκεια των παραβάσεων. Συγκεκριμένα, ασφαλώς η Επιτροπή θεώρησε ότι οι χώρες της Μπενελούξ και οι σκανδιναβικές χώρες, μολοντί συνιστούν δύο διακριτές αγορές, έπρεπε να εκληφθούν από κοινού, καθόσον αποτέλεσαν αντικείμενο συζητήσεων τις ίδιες ημέρες, οι δε συμμετέχουσες εταιρίες ήσαν οι ίδιες. Πάντως, η Zwicky παρατηρεί ότι ουδέποτε ήταν παρούσα στην αγορά του βιομηχανικού νήματος στις σκανδιναβικές χώρες και ως εκ τούτου δεν είχε καταστεί κοινωνός των αφορωσών τις ως άνω χώρες παραβάσεων. Ομοίως, οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν ότι η Συμφωνία ΕΟΧ τέθηκε σε εφαρμογή μόλις την 1η Ιανουαρίου 1994 και ότι, στον βαθμό κατά τον οποίο οι συμφωνίες αφορούσαν και τη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία, δεν παραβίαζαν ούτε το άρθρο 81 ΕΚ, ούτε το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Εξ αυτού συνάγουν ότι η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη τα ανωτέρω στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της διάρκειας της παραβάσεως.

¹⁴⁴ Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν υπό την έννοια αυτή ότι η Επιτροπή δεν διέκρινε το ουσιαστικό γεγονός, το οποίο είναι γενεσιουργό των προσβολών του δικαίου περί ανταγωνισμού, αντίστοιχα από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001 όσον αφορά την Gütermann και από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Νοέμβριο 2000 όσον αφορά τη Zwicky, στο πλαίσιο μιας ενιαίας ή αδιάλειπτης παραβατικής πράξεως,

αφενός, και της νομικής εκτιμήσεως του γεγονότος αυτού ως παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, αφετέρου.

- 145 Κατά την Gütermann, η Επιτροπή θα όφειλε, υπό την έννοια αυτή, να προβεί συγκεκριμένα σε διαφορετικό υπολογισμό του ποσού βάσεως του προστίμου λαμβάνοντας υπόψη τον αναλογούντα στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και της Δανίας πραγματοποιηθέντος κύκλου εργασιών, αφενός, και εκείνου που πραγματοποιήθηκε στην αγορά του βιομηχανικού νήματος στη Φινλανδία, τη Νορβηγία και την Σουηδία, αφετέρου. Έτσι, η Επιτροπή θα διέθετε δύο κλάσματα του ποσού βάσεως επί των οποίων ακολούθως θα ήταν εφικτό να εφαρμόσει διαφορετικό ποσοστό με γνώμονα τη διάρκεια της παραβάσεως επί της μιας και της άλλης εκ των δύο αυτών ομάδων χωρών, ήτοι 115 % επί του κλάσματος του ποσού βάσεως σχετικά με το αφορών τις χώρες της Μπενελούξ και τη Δανία τμήμα της παραβάσεως και 75 % επί εκείνου του ποσού βάσεως σχετικά με το αφορών τη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία τμήμα της παραβάσεως.
- 146 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 147 Σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, η διάρκεια της παραβάσεως αποτελεί ένα από τα ληπτέα υπόψη στοιχεία για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου το οποίο πρόκειται να επιβληθεί στις ενεχόμενες σε παράβαση των περί ανταγωνισμού κανόνων επιχειρήσεις.
- 148 Όσον αφορά την αναγόμενη στη διάρκεια της παραβάσεως παράμετρο, οι κατευθυντήριες γραμμές διακρίνουν μεταξύ των παραβάσεων βραχείας διάρκειας (κατά κανόνα κατώτερες του έτους), για τις οποίες το ποσό βάσεως το οποίο επιλέγεται με γνώμονα τη σοβαρότητα δεν πρέπει να προσαυξάνεται, των παραβάσεων μέσης διάρκειας (κατά κανόνα από ένα έως πέντε έτη), για τις οποίες το εν λόγω ποσό μπορεί να προσαυξηθεί κατά 50 %, και των παραβάσεων μακράς διάρκειας (κατά κανόνα

πέραν της πενταετίας), για τις οποίες το ποσό μπορεί να προσ αυξηθεί ετησίως κατά 10 % (σημείο 1 Β, πρώτο εδάφιο).

- 149 Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 359 και 360 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το περιεχόμενο της οποίας δεν αμφισβητούν οι προσφεύγουσες, οι τελευταίες συμμετέσχον στη σύμπραξη επί της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001, όσον αφορά την Gütermann, ήτοι επί παραβατική περίοδο 11 ετών και 9 μηνών, και από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Νοέμβριο 2000, όσον αφορά τη Zwicky, ήτοι για παραβατική περίοδο 10 ετών και 10 μηνών, αντιστοίχως. Τόσο η μία όσο και η έτερη περίοδος αντιστοιχούν σε παράβαση μακράς διάρκειας. Επομένως, το ποσό βάσεως του προστίμου τους προσ αυξήθηκε αντιστοίχως κατά 115 % και 105 % βάσει της διάρκειας της παραβάσεως.
- 150 Όσον αφορά, πρώτον, το ότι οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι εφήρμοσε αυτομάτως τον μέγιστο συντελεστή ύψους 10 % ανά έτος παραβάσεως, πρέπει να υπομνηστεί ότι, έστω και αν το σημείο 1 Β, πρώτο εδάφιο, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντήριων γραμμών δεν προβλέπει αυτόματη προσ αύξηση ύψους 10 % ετησίως για τις παραβάσεις μακράς διάρκειας, καταλείπει συναφώς περιθώριο εκτιμήσεως στην Επιτροπή (προπαρατεθείσα στη σκέψη 61 απόφαση του Πρωτοδικείου Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 396, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2008, T-53/03, BPB κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-1333, σκέψη 362).
- 151 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη σκέψη 149 ανωτέρω, η Επιτροπή τήρησε τους κανόνες τους οποίους επέβαλε η ίδια με τις κατευθυντήριες γραμμές κατά την αύξηση του επιλεγέντος βάσει της σοβαρότητας της παραβάσεως ποσού των προστίμων με γνώμονα τη διάρκεια της. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία της συγκεκριμένης περιπτώσεως, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως προσ αυξάνοντας το πρόστιμο κατά 10 % ανά έτος παραβάσεως.
- 152 Δεύτερον, είναι απορριπτέα η αρυόμενη από την αδικαιολόγητη αύξηση ύψους 5 % του ποσού βάσεως του προστίμου για κάθε περίοδο πέραν των έξι μηνών αιτίαση. Πράγματι, ουδαμώς οι κατευθυντήριες γραμμές απαγορεύουν να λαμβάνεται υπόψη η πραγματική διάρκεια της παραβάσεως στο πλαίσιο του υπολογισμού του ύψους του προστίμου. Παρόμοια προσέγγιση είναι απολύτως συνεπής και εύλογη και

εντάσσεται, εν πάση περιπτώσει, στο πλαίσιο της εξουσίας εκτιμήσεως της Επιτροπής (προπαρατεθείσα στη σκέψη 150 απόφαση ΒΡΒ κατά Επιτροπής, σκέψη 361).

- 153 Τρίτον, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται εσφαλμένως ότι ο υπολογισμός της διάρκειας της παραβάσεως έγινε κατά τρόπο ομοιόμορφο για όλες τις εμπλεκόμενες στην παράβαση χώρες, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η απουσία της Zwicky από την αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών και εν αγνοία της πραγματικής διάρκειας των παραβάσεων επί της αγοράς των χωρών της Μπενελούξ καθώς και εκείνης των σκανδιναβικών χωρών.
- 154 Προκαταρκτικώς, προέχει η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, οι προσφεύγουσες συμμετέσχον σε ενιαία και αδιάλειπτη περίπλοκη παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και του άρθρου 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας ΕΟΧ, η παράβαση δε αυτή επεκτάθηκε σε πλείονες χώρες του εδάφους της ΕΟΧ. Επιβάλλεται επίσης η υπογράμμιση ότι οι προσφεύγουσες επιβεβαίωσαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι δεν αμφισβητούσαν εν προκειμένω την ύπαρξη ενιαίας παραβάσεως.
- 155 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα που αντλεί η Zwicky από την απουσία της στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών, η εν λόγω επιχείρηση δεν έχει αποδείξει μέχρι στιγμής σε τί η εν λόγω απουσία θα είχε επίπτωση επί του υπολογισμού της διάρκειας της παραβάσεως, όπως ο υπολογισμός αυτός έλαβε χώρα εκ μέρους της Επιτροπής. Πράγματι, ο υπολογισμός του επιπλέον ποσού προστίμου, το οποίο αντιστοιχεί στη διάρκεια της παραβάσεως, πραγματοποιήθηκε με αφετηρία το ποσό βάσεως του προστίμου, το οποίο είχε καθοριστεί με γνώμονα τον κύκλο εργασιών της Zwicky επί της οικείας αγοράς το 1999. Η έλλειψη δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως αυτής επί της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών αντανακλάται ήδη στο συγκεκριμένο κύκλο εργασιών καθόσον δεν περιλαμβάνει εξ ορισμού κανένα έσοδο από ανύπαρκτη δραστηριότητα επί της αγοράς των σκανδιναβικών χωρών.
- 156 Επιπλέον, όπως υπομνήστηκε ανωτέρω στη σκέψη 50, το γεγονός ότι μια επιχείρηση δεν συμμετέσχε σε όλες τις συστατικές μιας συμπράξεως παραμέτρους ή διαδραμάτισε ήσσονα ρόλο σε όποιες πτυχές συμμετέσχε δεν ασκεί επιρροή από πλευράς

αποδείξεως της υπάρξεως παραβάσεως. Οσάκις αποδεικνύεται ότι μια επιχείρηση γνώριζε την παραβατική συμπεριφορά των λοιπών μετεχόντων ή ότι ηδύνατο ευλόγως να την προβλέψει και ήταν έτοιμη να αποδεχθεί τον εξ αυτού κίνδυνο, θεωρείται και συνυπαίτια, για όλη τη χρονική περίοδο της συμμετοχής της στην παράβαση, της συμπεριφοράς την οποία επέδειξαν άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ίδιας παραβάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 328). Εν προκειμένω, πόρρω απέχοντας του να έχει αγνοήσει την παραβατική συμπεριφορά των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών, η Zwicky συμμετέσχε όντως στις αφορώσες τη συγκεκριμένη αγορά συσκέψεις. Επομένως, ορθώς η Επιτροπή καταλόγισε στη Zwicky την ενιαία και αδιάλειπτη παράβαση, η οποία εμπεριέχει και το διαπραχθέν επί της αγοράς των σκανδιναβικών χωρών παραβατικό μέρος, και έκρινε εμμέσως ότι η διάρκεια της παραβάσεως δεν έπρεπε να διακρίνεται με γνώμονα τον βαθμό εντάσεως της συμμετοχής της επί των οικείων αγορών.

- 157 Πράγματι, εφόσον ο ρόλος που διαδραμάτισε η εν λόγω εταιρία στα πλαίσια της συμπράξεως ελήφθη ορθώς υπόψη για τον καθορισμό του ποσού βάσεως του προστίμου, το γεγονός ότι η επιχείρηση δεν συμμετέσχε σε όλες τις συστατικές της συμπράξεως παραμέτρους δεν δύναται να ληφθεί εκ νέου υπόψη κατά τον καθορισμό της διάρκειας της παραβάσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2008, T-50/03, Saint-Gobain Gyproc Belgium κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 108).
- 158 Δεύτερον, είναι απορριπτέο το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι ο υπολογισμός της διάρκειας της παραβάσεως θα έπρεπε να χωρεί λαμβάνοντας υπόψη τις διακυμάνσεις εντάσεως της παραβάσεως και, ως εκ τούτου, να διακρίνεται ανάλογα με τις ομάδες χωρών, ήτοι των χωρών της Μπενελούξ και της Δανίας, αφενός, και της Φινλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας, αφετέρου.
- 159 Πράγματι, όπως προκύπτει από τη νομολογία, η προσαύξηση πραγματοποιείται μέσω της εφαρμογής συγκεκριμένου ποσοστού επί του ποσού βάσεως το οποίο καθορίζεται με γνώμονα τη σοβαρότητα του συνόλου της παραβάσεως, εκφράζοντας ήδη κατ' αυτόν τον τρόπο τις διάφορες μορφές εντάσεως της παραβάσεως. Έτσι, δεν θα ήταν λογικό να λαμβάνεται υπόψη, για την προσαύξηση του ποσού αυτού λόγω της διάρκειας της παραβάσεως, η τυχόν διακύμανση της εντάσεως της παραβάσεως κατά την οικεία χρονική περίοδο (προπαρατεθείσα στη σκέψη 150 απόφαση BPB κατά Επιτροπής, σκέψη 364).

- 160 Συναφώς, ακόμη και αν υποθεθεί ότι ορισμένες μορφές συμπράξεων έχουν επινοηθεί επιτηδείως ώστε να διαρκούν, προέχει να γίνεται πάντοτε διάκριση, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, μεταξύ της διάρκειας της πραγματικής λειτουργίας τους και της σοβαρότητάς τους, όπως αυτή προκύπτει από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα τους (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2005, T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 275). Επομένως, με την προσαύξηση της διάρκειας της παραβάσεως δεν λαμβάνεται δις υπόψη η σοβαρότητα της παραβάσεως (προπαρατεθείσα στη σκέψη 61 απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 397).
- 161 Εν προκειμένω, η παράβαση εκδηλώθηκε αρχικά επί της αγοράς του βιομηχανικού νήματος στη Δανία και στις χώρες της Μπενελούξ. Από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, αυξήθηκε η ένταση της παραβάσεως καθόσον επεκτάθηκε στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών. Εφόσον είχε καταδειχθεί ότι οι συγκεκριμένες παραβατικές μορφές επί των διαφόρων γεωγραφικών αγορών ενέπιπταν σε ενιαία και αδιάλειπτη παράβαση, έπρεπε να ληφθεί υπόψη η διάρκεια της παραβάσεως αυτής στο σύνολό της κατά τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου. Πράγματι, οι διάφορες εντάσεις της παραβάσεως αντανακλούνταν ήδη στο ποσό βάσεως το οποίο είχε καθοριστεί με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως. Η συλλογιστική αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι η αύξηση της εντάσεως της παραβάσεως οφείλεται στο νομικό στοιχείο ότι η επιβάλλουσα κυρώσεις σε στρεφόμενες κατά του ανταγωνισμού πρακτικές κανονιστική ρύθμιση ίσχυε του λοιπού και εντός των εδαφών στα οποία δεν αναφερόταν αρχικώς η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση.
- 162 Εξ αυτού έπεται ότι η Επιτροπή δεν όφειλε να λάβει υπόψη τη διαφορετική ένταση της παραβάσεως κατά την προσαύξηση του ποσού βάσεως του προστίμου με γνώμονα τη διάρκεια της εν λόγω παραβάσεως.
- 163 Υπό τις περιστάσεις αυτές, επιβάλλεται να συναχθεί το συμπέρασμα ότι είναι απορριπτέα η επιχειρηματολογία την οποία αντλούν οι προσφεύγουσες από την πεπλεγμένη εκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως.

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky και ο οποίος αντλείται από το γεγονός ότι δεν ελήφθησαν υπόψη ορισμένες ελαφρυντικές περιστάσεις

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 164 Προκαταρκτικώς, οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν ότι το σημείο 3 των κατευθυντήριων γραμμών απαριθμεί σειρά ελαφρυντικών περιστάσεων συνεπαγομένων μείωση του προστίμου. Υπό την έννοια αυτή, η Επιτροπή θα όφειλε να περιορίσει τη διακριτική της ευχέρεια στο πλαίσιο του καθορισμού του ύψους των προστίμων.
- 165 Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν επίσης ότι το σημείο 3 των κατευθυντήριων γραμμών επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη άλλες ελαφρυντικές περιστάσεις οι οποίες δεν μνημονεύονται ρητώς στην απαρίθμηση και ότι, με την ακολουθούμενη κατά τη λήψη των αποφάσεων της πρακτική, η Επιτροπή συγκεκριμενοποίησε τις λοιπές αυτές περιστάσεις.
- 166 Προς στήριξη του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες προβάλλουν τρεις ελαφρυντικές περιστάσεις τις οποίες η Επιτροπή θα όφειλε να λάβει υπόψη της.
- 167 Πρώτον, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή θα όφειλε να λάβει υπόψη της ως στοιχείο δικαιολογούν μείωση του προστίμου το γεγονός ότι δεν υπήρξε απτός αντίκτυπος της παραβάσεως επί των πραγματικών τιμών. Αναφέρονται συναφώς στο σημείο 3, δεύτερη περίπτωση, των κατευθυντήριων γραμμών, το οποίο προβλέπει ότι η μη εφαρμογή εν τοις πράγμασι συμφωνίας σε σχέση με την παράβαση πρέπει να συνεπάγεται μείωση του ύψους του προστίμου.
- 168 Δεύτερον, θεωρούν ότι, σύμφωνα με το σημείο 3, πρώτη περίπτωση, των κατευθυντήριων γραμμών, θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη ο αποκλειστικώς παθητικός ή μιμητικός ρόλος τους.

- 169 Συγκεκριμένα, η Zwicky ισχυρίζεται ότι δεν ασκούσε δραστηριότητα επί των αγορών των σκανδιναβικών χωρών και ως εκ τούτου ήταν αδύνατον να έχει συμμετάσχει στις αφορώσες τις χώρες αυτές παραβάσεις. Ομοίως, λαμβάνοντας υπόψη την ασήμαντη θέση της στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ, δεν είχε τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αφορώσες του τιμοκαταλόγους για τις τρεις αυτές χώρες συζητήσεις ούτε τις διμερείς επαφές. Εξάλλου, η Gütermann υποστηρίζει ότι κατείχε επίσης ελάχιστα σημαντική θέση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών και ότι ούτε η ίδια ήταν σε θέση να ασκεί επιρροή επί των αφορώσων τους τιμοκαταλόγους συζητήσεων ούτε επί των διμερών επαφών, δοθέντος μάλιστα ότι παρόμοια επιρροή ασκούσε κυρίως η Coats.
- 170 Όσον αφορά τις διμερείς επαφές, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι είχαν συμμετάσχει σπανίως σε αυτές, σε αντίθεση με τις Coats και Amann, οι οποίες είχαν πολύ συχνότερες διμερείς επαφές.
- 171 Προκειμένου να καταδείξουν τον ασήμαντο χαρακτήρα του ρόλου τους στα πλαίσια της προσαπτόμενης συμπράξεως, οι προσφεύγουσες δίδουν έμφαση στα ασήμαντα μερίδιά τους επί της αγοράς. Η Zwicky υποστηρίζει ότι το μερίδιό της στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ μεταξύ των ετών 1990 και 2000 ανερχόταν σε λιγότερο από 1 %. Όσον αφορά την Gütermann, επικαλείται μερίδιο της αγοράς εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών περίπου 5,6 %. Τα μερίδια αυτά είναι εξευτελιστικά σε σύγκριση με εκείνα των Coats και Amann επί της αγοράς των σκανδιναβικών χωρών (44 % και 46 % αντιστοίχως), αλλά και των ιδίων αυτών επιχειρήσεων επί της αγοράς των χωρών της Μπενελούξ (40 % και 27 % αντιστοίχως).
- 172 Κατά τις προσφεύγουσες, ο παθητικός χαρακτήρας της συμπεριφοράς τους δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από το υποτιθέμενο γεγονός ότι οι Β. και F., πρώην συνεργάτες τους αντιστοίχως, είχαν καταλάβει τη θέση του προέδρου των συσκέψεων. Συγκεκριμένα, η προεδρία ανετίθετο με γνώμονα την ηλικία, οι δε συγκεκριμένοι συνεργάτες ουδόλως είχαν επηρεάσει τη διεξαγωγή και το περιεχόμενο των συσκέψεων, ενώ εκείνη η οποία είχε ασκήσει μάλλον τέτοια επιρροή, συμπεριλαμβανομένης της οργανωτικής πτυχής, ήταν η Coats. Συναφώς, επικαλούνται ηλεκτρονικό μήνυμα του εκπροσώπου της Coats, L., της 10ης Νοεμβρίου 2000, από το οποίο προκύπτει ότι ο τελευταίος είχε κρατήσει αίθουσα σε ξενοδοχείο στα περίχωρα της Φρανκφούρτης επί του Μάιν (Γερμανία) προκειμένου να οργανώσει εκεί στις 16 Ιανουαρίου 2001 σύσκεψη, το πρόγραμμα της οποίας είχε καθορίσει ο ίδιος.

- 173 Τρίτον, η Επιτροπή θα έπρεπε να λάβει υπόψη της τη σοβούσα από ετών στο βιομηχανικό τομέα του νήματος στην Ευρώπη οικονομική κρίση. Συναφώς, οι προσφεύγουσες επικαλούνται την απόφαση «Χαλυβδοσωλήνες άνευ ραφής» της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου [81] ΕΚ (Υπόθεση IV/E-1/35.860-B — Χαλυβδοσωλήνες άνευ ραφής, σημείο 168), καθώς και την απόφαση «Προσαύξηση κράματος» της Επιτροπής, της 21ης Ιανουαρίου 1998, σχετικά με διαδικασία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 65 [ΑΧ] (Υπόθεση COMP/35.814 — Προσαύξηση κράματος, σημείο 83), με τις οποίες ελήφθη υπόψη η πλήττουσα τους συγκεκριμένους τομείς οικονομική κρίση, αλλά και την απόφαση «Γαλλικά κρέατα βοοειδών» της Επιτροπής, της 2ας Απριλίου 2003, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου [81] ΕΚ (Υπόθεση COMP/C.38.279/F3 — Γαλλικά κρέατα βοοειδών, σημείο 185), με την οποία ελήφθη υπόψη η κρίση της σπογγώδους εγκεφαλοπαθείας των βοοειδών (ΣΕΒ).
- 174 Επικουρικώς, υποστηρίζουν, στηριζόμενες στη νομολογία, ότι η αρχή του προσωποπαγούς των ποινών και κυρώσεων θα έπρεπε να ωθήσει την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τη συμπεριφορά μιας εκάστης των επιχειρήσεων για τους σκοπούς της εξετάσεως της σοβαρότητας όσον αφορά τη συμμετοχή τους στην παράβαση και, συνακόλουθα, τη σημαντική μείωση των προστίμων που τους επεβλήθησαν.
- 175 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 176 Οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν, στο σημείο 3, την ελάττωση του ποσού βάσεως του προστίμου για λόγους «ειδικών ελαφρυντικών περιστάσεων», όπως ο αποκλειστικός παθητικός ή μιμητικός ρόλος στη διάπραξη της παραβάσεως, η μη ουσιαστική εφαρμογή των παράνομων συμφωνιών, η παύση των παραβάσεων ήδη από τις πρώτες παρεμβάσεις της Επιτροπής, καθώς και άλλες μη ρητώς απαριθμούμενες περιστάσεις.

- 177 Πρώτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να τους παράσχει το πλεονέκτημα της ελαφρυντικής περιστάσεως ως εκ της μη ουσιαστικής εφαρμογής της συμφωνίας λόγω της ελλείψεως πραγματικού αντικτύπου της παραβάσεως επί των τιμών.
- 178 Πάντως, προέχει η υπόμνηση ότι οι προπαρατεθείσες ελαφρυντικές περιστάσεις θεμελιώνονται στο σύνολό τους στην ίδια συμπεριφορά κάθε επιχειρήσεως. Εξ αυτού προκύπτει ότι, για τους σκοπούς της αξιολογήσεως των ελαφρυντικών περιστάσεων, μεταξύ των οποίων η αφορώσα τη μη εφαρμογή των συμφωνιών, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι τα απορρέοντα από το σύνολο της παραβάσεως αποτελέσματα, τα οποία πρέπει να συνυπολογίζονται κατά την εκτίμηση του πραγματικού αντικτύπου μιας παραβάσεως επί της αγοράς για την εκτίμηση της σοβαρότητάς της (σημείο 1 Α, πρώτο εδάφιο, των κατευθυντηρίων γραμμών), αλλ' η ατομική συμπεριφορά κάθε επιχειρήσεως, στα πλαίσια της εξετάσεως της σοβαρότητας της συμμετοχής κάθε επιχειρήσεως στην παράβαση (προπαρατεθείσα στη σκέψη 137 απόφαση *Groupe Danone* κατά Επιτροπής, σκέψη 384).
- 179 Εξ αυτού έπεται ότι είναι απορριπτέο το επιχείρημα των προσφευγουσών το οποίο στηρίζεται στην έλλειψη πραγματικού αντικτύπου της παραβάσεως επί των τιμών.
- 180 Κατόπιν αυτού, πρέπει να εξακριβωθεί αν οι προσφεύγουσες προβάλλουν άλλα επιχειρήματα ικανά να παράσχουν απόδειξη ότι, για τη χρονική περίοδο κατά την οποία οι προσφεύγουσες προσχώρησαν στις παραβατικές συμφωνίες, απέφυγαν στην πράξη την εφαρμογή τους τηρώντας ανταγωνιστική συμπεριφορά στην αγορά ή, τουλάχιστον, ότι παρέβησαν σαφώς και σε σημαντικό βαθμό τις σκοπούσες στην εφαρμογή της συγκεκριμένης συμπράξεως υποχρεώσεις μέχρι σημείου να διαταραχθεί η ίδια η λειτουργία της (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 2006, T-26/02, *Daiichi Pharmaceutical* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-713, σκέψη 113).
- 181 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι προσφεύγουσες δεν προσκομίζουν κανένα στοιχείο ικανό να οδηγήσει σε ένα τέτοιο συμπέρασμα. Αντιθέτως, αναγνωρίζουν ότι οι αυξήσεις των παρατιθέμενων στους τιμοκαταλόγους οι οποίοι καταρτίστηκαν κατά τη διάρκεια των συσκέψεων τιμών τέθηκαν σε εφαρμογή ως επί το πλείστον από τις διάφορες επιχειρήσεις και από τις ίδιες.

- 182 Ως εκ τούτου, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλούνται εγκύτως φερόμενη μη πραγματική εφαρμογή των συμφωνιών.
- 183 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα το οποίο αντλούν από τον φερόμενο ως αποκλειστικώς παθητικό ή μιμητικό ρόλο τους στη διάπραξη της παραβάσεως, αυτό κρίνεται ως ανεργάτιστο.
- 184 Πράγματι, τυχόν παθητικός ρόλος συνεπάγεται την εκ μέρους της οικείας επιχειρήσεως υιοθέτηση «συγκρατημένης συμπεριφοράς», ήτοι έλλειψη ενεργού συμμετοχής στην κατάρτιση της ή των στρεφόμενων κατά του ανταγωνισμού συμφωνιών (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, Τ-220/00, *Cheil Jedang* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. ΙΙ-2473, σκέψη 167, και της 8ης Ιουλίου 2008, Τ-54/03, *Lafarge* κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 765).
- 185 Συναφώς, όπως προκύπτει από τη νομολογία, μεταξύ των στοιχείων από τα οποία μπορεί να προκύψει ο παθητικός ρόλος μιας επιχειρήσεως εντός της συμπράξεως, μπορούν να ληφθούν υπόψη ο αισθητά σποραδικότερος χαρακτήρας των συμμετοχών της στις συσκέψεις σε σχέση με τα τακτικά μέλη της συμπράξεως, καθώς και η όψιμη είσοδος της στην αγορά που αποτέλεσε το αντικείμενο της παραβάσεως, ανεξαρτήτως της διάρκειας της συμμετοχής της σ' αυτήν, ή ακόμη η ύπαρξη ρητών συναφώς δηλώσεων εκπροσώπων τρίτων επιχειρήσεων που μετείχαν στην παράβαση (προπαρατεθείσα στη σκέψη 184 απόφαση *Cheil Jedang* κατά Επιτροπής, σκέψη 168, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 29ης Απριλίου 2004, Τ-236/01, Τ-239/01, Τ-244/01 έως Τ-246/01, Τ-251/01 και Τ-252/01, *Tokai Carbon* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. ΙΙ-1181, στο εξής: απόφαση *Tokai I*, σκέψη 331, και της 29ης Νοεμβρίου 2005, Τ-62/02, *Union Pigments* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. ΙΙ-5057, σκέψη 126).
- 186 Εν προκειμένω, επιβάλλεται κατ' αρχάς η υπόμνηση ότι η Επιτροπή απέδειξε, επαρκώς κατά νόμο, ότι οι προσφεύγουσες είχαν συμμετάσχει σε πολυάριθμες συσκέψεις της συμπράξεως και σε διμερείς συναντήσεις, συμμετέσχον δε επανειλημμένως σε πολλές πρακτικές συμπαιγνίας στις οποίες αναφέρεται η προσβαλλόμενη απόφαση. Ο ισχυρισμός ότι η συχνότητα των διμερών επαφών που διατηρούσαν οι εν λόγω επιχειρήσεις με άλλες συμμετέχουσες στη σύμπραξη ήταν μικρότερη από εκείνη των διμερών επαφών των *Amann* και *Coats* με τους ανταγωνιστές τους δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή.

- 187 Ακολουθώς, ούτε η Gütermann ούτε η Zwicky επικαλούνται ειδικές περιστάσεις ή αποδεικτικά στοιχεία, όπως δηλώσεις άλλων συμμετασχόντων στη σύμπραξη, δυνάμενες να καταδείξουν ότι οι αντίστοιχες στάσεις τους διαστέλλονται σημαντικά από τη συμπεριφορά των λοιπών συμμετασχόντων στη σύμπραξη ως εκ του αμιγώς παθητικού ή μιμητικού χαρακτήρα τους.
- 188 Συναφώς, το ελάχιστο μερίδιο αγοράς ή η έλλειψη μεριδίου αγοράς που αυτές επικαλούνται δεν μπορεί να είναι στοιχεία αποκαλυπτικά κάποιου παθητικού ή αμιγώς μιμητικού ρόλου. Πράγματι, το να γίνει δεκτή η περίσταση αυτή ως ελαφρυντική θα σήμαινε αλληλεπικάλυψη με το συνυπολογισθέν μέγεθος των Gütermann και Zwicky κατά τη διαφορετική μεταχείριση των επιχειρήσεων ανά κατηγορίες για τον υπολογισμό των προστίμων, μέγεθος το οποίο αντανακλά ήδη, με τον κύκλο εργασιών της, τη σπουδαιότητα κάθε μιας από τις επιχειρήσεις με σκοπό την κατάταξή τους στις διάφορες κατηγορίες.
- 189 Ασφαλώς, το Πρωτοδικείο έχει δεχθεί, με την προπαρατεθείσα στη σκέψη 184 απόφαση του Cheil Jedang κατά Επιτροπής (σκέψη 180), ότι το μικρό μέγεθος μιας επιχειρήσεως συνιστά σημαντικό στοιχείο ληπτέο υπόψη για την εκτίμηση της πραγματικής επιπτώσεως της όψιμης εισόδου της στη συγκεκριμένη αγορά λόγω της παραβάσεως και της συμπεριφοράς της έναντι των λοιπών παραγωγών. Εντούτοις, το πλαίσιο της υποθέσεως εκείνης ήταν αρκούντως ειδικό καθόσον η οικεία επιχείρηση «είχε τύχει δυσμενέστερης μεταχειρίσεως» προδήλως στο πλαίσιο της συμπράξεως όσον αφορά τις ποσοστώσεις πωλήσεως έναντι των λοιπών παραγωγών, τούτο δε μπορούσε να ερμηνευθεί ως άμεση συνέπεια του σποραδικότερου χαρακτήρα των συμμετοχών της στις συσκέψεις και της όψιμης εισόδου της στην αγορά. Οι ειδικές αυτές περιστάσεις δεν συντρέχουν στην προκειμένη περίπτωση.
- 190 Τέλος, ορθώς η Επιτροπή θεωρεί ότι ο ρόλος του προέδρου, τον οποίο ανέλαβαν επί σειρά συσκέψεων οι αντίστοιχοι εκπρόσωποι των Gütermann και Zwicky συντείνει στην επιβεβαίωση της απουσίας παθητικής συμπεριφοράς των εν λόγω επιχειρήσεων.
- 191 Πράγματι, ουδόλως αμφισβητούν ότι οι ανωτέρω εκπρόσωποι ανέλαβαν επισήμως την προεδρία πολλών συσκέψεων. Πάντως, επιχειρούν να ελαχιστοποιήσουν τον ρόλο αυτό επικαλούμενες το γεγονός ότι, στην πραγματικότητα, τον είχε ασκήσει

αποτελεσματικά ο εκπρόσωπος της Coats, L., και μάλιστα κατά την προεδρία του εκπροσώπου τους.

- 192 Εντούτοις, ναι μεν από το ηλεκτρονικό μήνυμα της 10ης Νοεμβρίου 2000 στο οποίο αυτές στηρίζονται συνάγεται προφανώς ότι ο εκπρόσωπος της Coats διαδραμάτισε ενεργητικό ρόλο στη διοργάνωση της συσκέψεως της 16ης Ιανουαρίου 2001, γεγονός όμως παραμένει ότι εκείνος ο οποίος απέστειλε την πρόσκληση στους λοιπούς συμμετέχοντες ήταν ο εκπρόσωπος της Zwicky, F. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι δεν ασκεί συναφώς επιρροή το γεγονός ότι η αποστολή του συγκεκριμένου μηνύματος έλαβε χώρα στις 2 Δεκεμβρίου 2000, ήτοι αμέσως μετά την περίοδο κατά την οποία διεπράχθη η παράβαση που προσάπτεται στη Zwicky. Η αποστολή αυτή συνιστά το έσχατο στάδιο μιας προπαρασκευαστικής εργασίας η οποία άρχισε ευθύς μετά τη λήψη του ηλεκτρονικού μηνύματος της 10ης Νοεμβρίου 2000. Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός απλώς και μόνον ότι η Zwicky παραδέχεται ότι ο εκπρόσωπός της αναλαμβάνει τον ρόλο του προέδρου αποτελεί τεκμήριο μιας στάσεως η οποία ουδόλως υπήρξε αμιγώς παθητική ή μιμητική.
- 193 Ως προς τον εκπρόσωπο της Gütermann, B., όχι μόνον ανέλαβε την προεδρία των συσκέψεων της συμπράξεως, αλλά και τις διοργάνωσε, όπως τούτο προκύπτει από τις δηλώσεις του ίδιου εκπροσώπου που επισυνάπτονται στην απάντηση της Gütermann στην κοινοποίηση των αιτιάσεων.
- 194 Δεν αμφισβητείται ότι η σύγκληση των συσκέψεων, η πρόταση ημερήσιας διατάξεως, η διανομή προπαρασκευαστικών εγγράφων ενόψει των συσκέψεων είναι ασυμβίβαστη με τον παθητικό ρόλο ενός ουραγού ο οποίος υιοθετεί συγκρατημένη συμπεριφορά. Παρόμοιες πρωτοβουλίες είναι αποκαλυπτικές μιας ευνοϊκής και ενεργού συμμετοχής των προσφευγουσών όσον αφορά την κατάρτιση, τη συνέχιση και τον έλεγχο της συμπράξεως (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-43/02, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3435, σκέψη 257).
- 195 Τρίτον, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλεστούν βασίμως τις οικονομικές δυσχέρειες που αντιμετώπισαν κατά την καλυπτόμενη από τη σύμπραξη περίοδο. Πράγματι, λόγω ακριβώς των δυσχερειών που αντιμετώπισαν όλοι οι επιχειρηματίες στην αγορά του βιομηχανικού νήματος από τα μέσα της δεκαετίας του '90, ορισμένοι από αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των Gütermann και Zwicky, αποφάσισαν να υιοθετήσουν συμπεριφορά στρεφόμενη κατά του ανταγωνισμού. Κατά κανόνα, τα

καρτέλ, όπως τα επίμαχα εν προκειμένω, δημιουργούνται τον χρόνο κατά τον οποίο ο τομέας αντιμετωπίζει δυσχέρειες (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 185 απόφαση Tokai I, σκέψη 345, καθώς και προπαρατεθείσα στη σκέψη 194 απόφαση Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, σκέψη 256).

- 196 Συναφώς, ακόμη και αν υποθεθεί ότι αληθεύει ο ισχυρισμός των Gütermann και Zwicky σχετικά με την ύπαρξη πλειόνων αποφάσεων της Επιτροπής η οποία έλαβε υπόψη την κακή οικονομική κατάσταση του επίδικου τομέα, το ότι η Επιτροπή συνυπολόγισε, σε προγενέστερες υποθέσεις, την οικονομική κατάσταση του τομέα ως ελαφρυντική περίσταση δεν σημαίνει ότι απαιτείται κατ' ανάγκη να συνεχίσει να τηρεί την οικεία πρακτική (απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, T-13/89, ICI κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1021, σκέψη 372). Η Επιτροπή οφείλει να προβαίνει σε εξατομικευμένη ανάλυση των περιστάσεων που προσιδιάζουν σε κάθε υπόθεση, χωρίς να δεσμεύεται από προγενέστερες αποφάσεις οι οποίες αφορούν άλλους επιχειρηματίες, άλλες αγορές προϊόντων και υπηρεσιών ή άλλες γεωγραφικές αγορές σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, T-346/02 και T-347/02, Cableuropa κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-4251, σκέψη 191).
- 197 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες προβάλλουν με τα υπομνήματά τους απαντήσεως αιτίαση αντλούμενη από παράβαση της αρχής περί του προσωποπαγούς των ποινών.
- 198 Αφενός, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, απαγορεύεται κατά τη διάρκεια της δίκης η προβολή νέων ισχυρισμών, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.
- 199 Αφετέρου, κατά πάγια νομολογία, πρέπει να κρίνεται παραδεκτός ισχυρισμός που αποτελεί ανάπτυξη λόγου προβληθέντος προηγουμένως, ευθέως ή εμμέσως, με το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο και συνδεδεμένο στενά με τον λόγο αυτό (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, T-252/97, Dürbeck κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3031, σκέψη 39, προπαρατεθείσα στη σκέψη 196, Cableuropa κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 111, και της 12ης Ιουλίου 2007, T-229/05, ΑΕΡΙ κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 21).

- 200 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται, πρώτον, ότι με τα δικόγραφα δεν προβλήθηκε κανένα επιχείρημα αφορών την αρχή περί του προσωποπαγούς των ποινών και, δεύτερον, ο λόγος αυτός δεν συνιστά ανάπτυξη λόγου προβληθέντος με τα δικόγραφα και δεν συνδέεται στενά με τους λόγους που παρατίθενται στα δικόγραφα αυτά.
- 201 Δεδομένου ότι το επιχείρημα δεν αναφέρεται περαιτέρω ούτε σε πραγματικά ή νομικά στοιχεία τα οποία προέκυψαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, είναι απορριπτό ως απαράδεκτο.
- 202 Από τα προηγηθέντα προκύπτει ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτός ο λόγος ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από το ότι δεν ελήφθησαν υπόψη ορισμένες ελαφρυντικές περιστάσεις.

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky και ο οποίος αντλείται από πεπλανημένη εφαρμογή της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 203 Στις προσφεύγουσες αναγνωρίστηκε μείωση ύψους 15 % του προστίμου λόγω της συνεργασίας τους πριν από την κοινοποίηση των αιτιάσεων και της μη αμφισβήτησεως των πραγματικών περιστατικών με την επ' αυτής απάντηση. Κατά τη γνώμη τους, η σχετική μείωση είναι ανεπαρκής, δεδομένου ότι η συνεργασία τους, η οποία παρενέβη μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων, βαίνει σαφώς πέραν μιας απλής μη αμφισβήτησεως των πραγματικών περιστατικών.
- 204 Πρώτον, οι προσφεύγουσες διαβίβασαν πληροφοριακά στοιχεία παρέχοντα στην Επιτροπή τη δυνατότητα να σχηματίσει πλήρη εικόνα της διεξαγωγής, του περιεχομένου και της αλληλουχίας των συσκέψεων και των διμερών επαφών.

- 205 Πρώτον, όσον αφορά τη διεξαγωγή των συσκέψεων, υπογραμμίζουν κατ' αρχάς ότι διόρθωσαν τις δηλώσεις της Coats, η οποία ισχυρίστηκε εσφαλμένα ότι η σύσκεψη της 19ης Σεπτεμβρίου 2000 ήταν η μόνη κατά τη διάρκεια της οποίας είχαν συζητηθεί και συμφωνηθεί αυξήσεις τιμών παρατιθεμένων στους τιμοκαταλόγους. Συγκεκριμένα, καθ' όλες τις συσκέψεις διεξήχθησαν συζητήσεις σχετικά με τις παρατιθέμενες στους τιμοκαταλόγους τιμές και την αύξησή τους. Ακολούθως, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι οι υποτιθέμενες αποσαφηνίσεις εκ μέρους της Coats με την απάντησή της επί της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων αφορούσε μόνον τις ειδικές τιμές και ως εκ τούτου δεν αναιρεί τη λυσιτέλεια των διορθώσεών τους. Τέλος, θεωρούν ότι οι διορθώσεις αυτές, αφενός, και οι αποσαφηνίσεις της Coats, αφετέρου, έλαβαν χώρα κατά ένα αισθητά ταυτόσημο με τη διοικητική διαδικασία στάδιο, έστω και αν οι αποσαφηνίσεις περιήλθαν στην Επιτροπή ορισμένες ημέρες πριν από τις διορθώσεις, με αποτέλεσμα να μην είναι αποφασιστικής σημασίας για την εκτίμηση της συνεργασίας η χρονολογική σειρά.
- 206 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι είναι οι μόνες οι οποίες διευκρίνισαν σαφώς ότι σκοπός των συσκέψεων ήταν η μείωση της διαφοράς μεταξύ των καθαρών τιμών και των τιμών καταλόγου, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει το σημείο 167 της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Συναφώς, η Επιτροπή επικαλείται εσφαλμένως το σημείο 141 της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων προκειμένου να υποστηρίξει ότι στο σημείο αυτό είχε ήδη διαπιστώσει τον συγκεκριμένο σκοπό και τα αποτελέσματα των συμφωνιών επί των παρατιθέμενων στους τιμοκαταλόγους τιμών. Συγκεκριμένα, από το σημείο αυτό συνάγεται απλώς και μόνον ότι η Επιτροπή ήταν σε θέση να αποδείξει ότι οι συμμετέχοντες στις συσκέψεις είχαν επιχειρήσει, σε μια περίπτωση, να προβούν στην άμεση αύξηση των προγραμματισμένων καθαρών τιμών, αλλά δεν διέθετε ακόμη ενδείξεις αναφορικά με το γενικό πλαίσιο των συζητήσεων επί των παρατιθέμενων στους τιμοκαταλόγους τιμών.
- 207 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η συνεργασία τους χαρακτηρίστηκε πεπλανημένως ως λιγότερο λυσιτελής από εκείνη της BST στην οποία η Επιτροπή αναγνώρισε μείωση προστίμου ύψους 20 % και επικαλούνται συναφώς παραβίαση της αρχής περί ίσης μεταχείρισεως.
- 208 Τρίτον, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η κατά 15 % μείωση του προστίμου που τους αναγνώρισε η Επιτροπή είναι ανεπαρκής με το αιτιολογικό ότι, όπως προκύπτει από την προγενέστερη πρακτική της ίδιας σε θέματα λήψεως αποφάσεων και τη νομολογία, η μη αμφισβήτηση του υποστατού των πραγματικών περιστατικών συνεπάγεται μείωση του προστίμου τουλάχιστον 10 %, και μάλιστα 20 % σε ορισμένες περιπτώσεις.

Εξ αυτού έπεται, κατά την άποψη τους, ότι τυχόν συνεργασία μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων, βαινουσα πέραν μιας απλώς μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών, θα έπρεπε να ωθήσει την Επιτροπή να προβεί σε πολύ σημαντικότερη μείωση.

- 209 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι συνεργάστηκαν με την Επιτροπή κατά την έννοια των δύο παυλών του σημείου Δ 2 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας και ότι στη βάση αυτή θα έπρεπε να τύχουν εκάστη μειώσεως του προστίμου τουλάχιστον δις κατά 10 %.
- 210 Συναφώς, από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνάγεται ότι όντως η Επιτροπή εξετίμησε τη συνεργασία τους μετά τη λήψη της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων. Επιπλέον, ακόμη και αν υποτεθεί η συνεργασία τους μετά τη λήψη της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων περιορίστηκε στη μη αμφισβήτηση του υποστατού των πραγματικών περιστατικών, θα έπρεπε να τους αναγνωριστεί μείωση τουλάχιστον 20 %, και τούτο έστω και αν η συνεργασία τους δεν χρησίμευε σε άλλο τι από την επιβεβαίωση των αποδεικτικών στοιχείων της Επιτροπής λόγω της συγκεκριμένης μη αμφισβητήσεως. Συναφώς, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι, σε αντίθεση προς την ανακοίνωση η οποία τυγχάνει εφαρμογή εν προκειμένω, η ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Φεβρουαρίου 2002 σχετικά με την απαλλαγή από πρόστιμο και τη μείωση του προστίμου σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ C 45, σ. 3) προβλέπει τον όρο ότι τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά στοιχεία προσλαμβάνουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της ήδη η Επιτροπή.
- 211 Πέμπτον, ουδόλως ελήφθη υπόψη η προγενέστερη πρακτική της Επιτροπής σε θέματα λήψεως αποφάσεων. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν συγκεκριμένα ότι η συνεργασία τους είναι συγκρίσιμη με εκείνη της επιχειρήσεως ΚΜΕ στην υπόθεση «Σωλήνες για βιομηχανική χρήση», στο πλαίσιο της οποίας το πρόστιμο της επιχειρήσεως μειώθηκε κατά 30 % (απόφαση της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2003 σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/E-1/38.240 — Σωλήνες για βιομηχανική χρήση, σημείο 423). Η μοναδική διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι οι προσφεύγουσες προέβησαν σε διορθώσεις των εκ μέρους των λοιπών μετεχουσών δηλώσεων σε απάντηση της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων και όχι πριν από αυτήν. Κατά την άποψη τους, το σημείο Δ 2 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας δεν προσφέρεται για διαφορετική εκτίμηση

της συμβολής των επιχειρήσεων στην αποσαφήνιση των πραγματικών περιστατικών ανάλογα με το αν έλαβε χώρα πριν ή μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων, οπότε η Επιτροπή θα όφειλε επίσης να τους αναγνωρίσει συνολική μείωση του προστίμου τους τουλάχιστον 30 %.

212 Η Επιτροπή αντικρούει τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

213 Με την ανακοίνωσή της περί της συνεργασίας, η Επιτροπή καθόρισε τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι συνεργαζόμενες με την ίδια κατά τη διάρκεια της έρευνάς της σχετικά με σύμπραξη επιχειρήσεις μπορούν να απαλλαγούν από την καταβολή του προστίμου ή να τύχουν μειώσεως του ύψους του ποσού του προστίμου το οποίο θα όφειλαν κανονικά να καταβάλουν (βλ. σημείο Α 3 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας).

214 Κατά το σημείο Δ 1 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, «[ε]φόσον επιχείρηση συνεργάζεται χωρίς να πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που εκτίθενται στα [σημεία] Β και Γ, τυγχάνει μειώσεως κατά 10 έως 50 % του ύψους του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί αν δεν είχε συνεργαστεί».

215 Το σημείο Δ 2 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας διευκρινίζει:

«Αυτό μπορεί να συμβεί ιδίως εφόσον:

- πριν από την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η επιχείρηση παράσχει στην Επιτροπή πληροφορίες, έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία που συμβάλλουν στην επιβεβαίωση [του υποστατού της παραβάσεως],
 - μετά την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η επιχείρηση ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί [το υποστατό των πραγματικών περιστατικών] επί των οποίων βασίζονται οι κατηγορίες της».
- 216 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή θεώρησε ότι διαθέτει την εξουσία να παράσχει στις Gütermann και Zwicky το πλεονέκτημα μειώσεως κατά 15 % του προστίμου, κατ' εφαρμογήν του σημείου Δ 2, πρώτη και δεύτερη περίπτωση, της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 397).
- 217 Για να αιτιολογήσει τη συγκεκριμένη εκτίμησή της, η Επιτροπή υπογράμμισε κατ' αρχάς ότι οι πληροφορίες, τα έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που παρέσχον οι Gütermann και Zwicky πριν από την κοινοποίηση των αιτιάσεων είχαν συμβάλει ουσιαστικά στη στοιχειοθέτηση του υποστατού της παραβάσεως (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 395). Ακολούθως, υπογράμμισε ότι οι προσφεύγουσες είχαν παραδεχθεί, κατά την πρώτη απάντησή τους επί της αιτήσεως παροχής πληροφοριακών στοιχείων, ότι είχαν ανταλλάξει οι τιμοκατάλογοι και είχε διεξαχθεί συζήτηση επ' αυτών κατά τις συναντήσεις. Τέλος, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι δεν είχαν αμφισβητήσει ουσιαστικά τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων η ίδια είχε θεμελιώσει τους ισχυρισμούς της (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 396).

— Όσον αφορά τη λυσιτέλεια της συνεργασίας

- 218 Κατ' αρχάς, προέχει η υπογράμμιση ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ότι, σύμφωνα με όσα διαπιστώθηκαν στην αιτιολογική σκέψη 385 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του σημείου Β και του σημείου Γ της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, με αποτέλεσμα η συμπεριφορά

τους να έπρεπε να αξιολογηθεί υπό το φως του τιτλοφορούμενου «Αξιόλογη μείωση του ύψους του προστίμου» σημείου Δ της ανωτέρω ανακοινώσεως.

- 219 Ακολουθώς, υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή απολαύει ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως ως προς τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων και μπορεί, συναφώς, να λάβει υπόψη πολλαπλά στοιχεία, μεταξύ των οποίων καταλέγεται η συνεργασία των οικείων επιχειρήσεων κατά την έρευνα που διεξάγουν οι υπηρεσίες του οργάνου αυτού. Συναφώς, η Επιτροπή καλείται να προβεί σε περίπλοκες εκτιμήσεις ως προς τα πραγματικά περιστατικά, όπως οι σχετικές με τη συνεργασία καθεμίας από τις εν λόγω επιχειρήσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαΐου 2007, C-328/05 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-3921, σκέψη 81).
- 220 Η Επιτροπή διαθέτει συναφώς ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως προκειμένου να αξιολογήσει την ποιότητα και τη λυσιτέλεια της εκ μέρους επιχειρήσεως συνεργασίας, ιδίως σε σχέση με τη συμβολή άλλων επιχειρήσεων (προπαρατεθείσα στη σκέψη 219 απόφαση SGL Carbon κατά Επιτροπής, σκέψη 88).
- 221 Τέλος, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, κατά τη νομολογία, η μείωση των προστίμων σε περίπτωση συνεργασίας των συμμετασχουσών σε παραβάσεις του κοινοτικού δικαίου περί του ανταγωνισμού επιχειρήσεων θεμελιώνεται στη σκέψη ότι παρόμοια συνεργασία διευκολύνει το έργο της Επιτροπής η οποία καλείται να διαπιστώσει το υποστατό παραβάσεως και, ενδεχομένως, να θέσει τέρμα σ' αυτή (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 399· απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-338/94, Finnboard κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1617, σκέψη 363). Λαμβανομένης υπόψη της ratio της μειώσεως, η Επιτροπή αδυνατεί να παραβλέψει τη λυσιτέλεια των παρασχεθεισών πληροφοριών η οποία αποτελεί κατ' ανάγκη συνάρτηση των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία που έχει ήδη στην κατοχή της.
- 222 Υπό την έννοια αυτή, όπως προκύπτει από τη νομολογία, οσάκις επιχείρηση επιβεβαιώνει απλώς, στο πλαίσιο της συνεργασίας, και μάλιστα κατά τρόπο λιγότερο ακριβή και συγκεκριμένο, ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία είχε ήδη παράσχει άλλη επιχείρηση δυνάμει της συνεργασίας, ο βαθμός συνεργασίας εκ μέρους

της εν λόγω επιχειρήσεως, μολονότι ενδέχεται να έχει κάποια λυσιτέλεια για την Επιτροπή, δεν μπορεί να θεωρηθεί συγκρίσιμος με αυτόν της πρώτης επιχειρήσεως η οποία προσκόμισε τα στοιχεία. Δήλωση ενισχύουσα απλώς, σε ορισμένο βαθμό, εκείνη την οποία κατείχε ήδη η Επιτροπή δεν διευκολύνει στην πραγματικότητα το έργο της Επιτροπής σημαντικά. Κατ' επέκταση, δεν μπορεί να είναι ικανή να δικαιολογήσει μείωση του ύψους του προστίμου λόγω της συνεργασίας (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 137 απόφαση *Groupe Danone* κατά Επιτροπής, σκέψη 455).

223 Εν προκειμένω, προέχει κατ' αρχάς η διευκρίνιση ότι το γεγονός ότι το σημείο Δ 2 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας δεν αναφέρεται σε τυχόν διαβίβαση πληροφοριών και νέων αποδεικτικών στοιχείων μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων ουδόλως αποκλείει τέτοιο ενδεχόμενο να οδηγήσει σε μείωση του προστίμου με βάση την ίδια αυτή διάταξη. Πράγματι, ο κατάλογος των παρατιθέμενων στο συγκεκριμένο σημείο Δ 2 περιστάσεων είναι απλώς ενδεικτικός, όπως επιβεβαιώνει το χρησιμοποιούμενο επίρρημα «ιδίως» (απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 2001, T-45/98 και T-47/98, *Krupp Thyssen Stainless* και *Acciai speciali Terni* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3757, σκέψη 274).

224 Την ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνει η απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 2005, C-65/02 P και C-73/02 P, *ThyssenKrupp* κατά Επιτροπής (Συλλογή 2005, σ. I-6773, σκέψη 59), καθόσον το Δικαστήριο δέχεται με την απόφασή του αυτή ότι η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να λάβει υπόψη την εκ μέρους επιχειρήσεων αναγνώριση του νομικού χαρακτηρισμού των προσαπτόμενων πραγματικών περιστατικών. Ουδείς λόγος συντρέχει για τη μη επιβράβευση επιχειρήσεως ως αποτέλεσμα μιας τέτοιας αναγνώρισεως, έστω και αν έλαβε χώρα σε περισσότερο προχωρημένο στάδιο της διαδικασίας από εκείνο στο οποίο αναφέρονται τα σημεία Β και Γ της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Επιλύοντας με τον τρόπο αυτό το ζήτημα, το Δικαστήριο επιβεβαιώνει τη γενικότερη αρχή ότι η επιείκεια συνιστά επιβράβευση εκ μέρους της Επιτροπής λόγω της διευκολύνσεώς της για τη στοιχειοθέτηση της παραβάσεως, και τούτο ανεξάρτητα από το στάδιο κατά το οποίο έλαβε χώρα η παρασχεθείσα από την επιχείρηση αρωγή, από το ότι η συγκεκριμένη αρωγή συνίσταται στην παροχή νέων πληροφοριών και νέων αποδεικτικών στοιχείων ή ανεξάρτητα από την αναγνώριση πραγματικών στοιχείων ή του νομικού χαρακτηρισμού τους.

- 225 Από τις προηγηθείσες σκέψεις έπεται ότι εν προκειμένω το ζήτημα αν τα προσκομισθέντα από τις Gütermann και τη Zwicky νέα πληροφοριακά και αποδεικτικά στοιχεία μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων πρέπει να ληφθούν υπόψη και, συνακόλουθα, αν τούτο πρέπει να προσφέρεται για ενδεχόμενη μείωση του προστίμου λόγω της συνεργασίας εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την ποιότητα και τη λυσιτέλεια της επιδειχθείσας συνεργασίας την οποία η Επιτροπή αξιολογεί στο πλαίσιο του ευρέος περιθωρίου της εκτιμήσεως, όπως υπομνήστηκε ανωτέρω στις σκέψεις 219 και 220.
- 226 Κατόπιν αυτού, στο συγκεκριμένο ερώτημα δεν μπορεί να δοθεί ικανοποιητική απάντηση διά της απλής διαπιστώσεως ότι τα πληροφοριακά και αποδεικτικά στοιχεία διαβιάστηκαν μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων, αλλ' αντιθέτως σημαίνει ότι πρέπει να καθοριστούν εν τοις πράγμασι, τόσο υπό το πρίσμα της ποιότητας και της λυσιτελείας των πληροφοριακών και αποδεικτικών αυτών στοιχείων όσο και του χρόνου διαβιάσεώς τους, αν η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμησή της όσον αφορά τον βαθμό συνεργασίας που επέδειξαν οι Gütermann και Zwicky.
- 227 Επιβάλλεται ευθύς εξαρχής η υπογράμμιση ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν τη διαπίστωση ότι τα πληροφοριακά στοιχεία της Coats ήσαν καθοριστικά για τη στοιχειοθέτηση του υποστατού της συμπράξεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών. Η αιτιολογική σκέψη 387 της προσβαλλόμενης αποφάσεως απαριθμεί επί τούτου τις αποδείξεις που προσκόμισε η Coats και χρήση των οποίων έγινε για τη θεμελίωση ορισμένων σημείων της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων.
- 228 Πάντως, πρώτον, οι προσφεύγουσες επικαλούνται το γεγονός ότι διόρθωσαν τις δηλώσεις της Coats σχετικά με τη συχνότητα των συσκέψεων επί των τιμοκαταλόγων και επί της αυξήσεως των τιμών, καθώς και σχετικά με τις συσκέψεις επί των ειδικών τιμών.
- 229 Όσον αφορά, πρώτον, τη συχνότητα των συσκέψεων επί των τιμοκαταλόγων και την αύξηση των τιμών, οι προσφεύγουσες στηρίζονται εσφαλμένα σε δήλωση του εκπροσώπου της Coats παρατιθέμενη στην αίτηση εφαρμογής της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, σύμφωνα με την οποία η σύσκεψη της 19ης Σεπτεμβρίου 2000 ήταν η μόνη κατά τη διάρκεια της οποίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν αυξήσεις των πραγματικών τιμών («actual prices»).

- 230 Πράγματι, στο σημείο 100 της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι προμηθευτές, μεταξύ των οποίων οι Coats, BST, Gütermann και Zwicky, είχαν παραδεχθεί ότι οι τιμοκατάλογοι αποτέλεσαν αντικείμενο συζητήσεως και ανταλλαγής απόψεων κατά τη διάρκεια των συσκέψεων. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τις παρατηρήσεις που διατυπώνονται στο σημείο 102 της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων, σε αντίθεση με τις Gütermann και Zwicky, η Coats είχε αναγνωρίσει ότι οι επιχειρήσεις είχαν συμφωνήσει, κατά τη διάρκεια των εν λόγω συσκέψεων, επί των μελλοντικών τιμοκαταλόγων, καθώς και επί των ημερομηνιών κατά τις οποίες θα υλοποιούνταν οι αυξήσεις. Οι αφορώσες τις πραγματικές τιμές πληροφορίες των Gütermann και Zwicky δεν διαφώτισαν ως εκ τούτου περαιτέρω την Επιτροπή σε σχέση με όσα είδη τελούσαν σε γνώση της. Επομένως, στερείται λυσιτελείας το επιχείρημα των προσφευγουσών.
- 231 Δεύτερον, όσον αφορά τη συχνότητα των συσκέψεων επί των ειδικών τιμών, υπογραμμίζεται ότι, στο σημείο 107 της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων, η Επιτροπή έδωσε έμφαση στο ότι οι προμηθευτές, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η Coats, είχαν αρνηθεί ή είχαν παραλείψει να διευκρινίσουν ότι αντήλλαξαν πληροφορίες και συνήψαν συμφωνίες σχετικά με τις ειδικές και τις καθαρές τιμές. Επιπλέον, όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών επί των εκπτώσεων και των μειώσεων, η Επιτροπή βεβαίωσε, στο σημείο 105 της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων, ότι οι προμηθευτές, με εξαίρεση την Coats για την περίοδο που προηγήθηκε εκείνης των μέσων της δεκαετίας '90, είχαν αρνηθεί ή παρέλειψαν να διευκρινίσουν αν όντως έλαβε χώρα. Επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι, μόλις μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, όπως οι Coats, Zwicky, Gütermann και BST, υπογράμμισαν ότι οι ειδικές τιμές είχαν αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων και συμφωνιών κατά τις συσκέψεις τους.
- 232 Πάντως, η Επιτροπή ισχυρίζεται ορθώς ότι ήταν σε θέση να καταδείξει τα συγκεκριμένα στοιχεία της παραβάσεως χάρις στα έγγραφα που είχε επισυνάψει η Coats με την απάντησή της επί του αιτήματος παροχής πληροφοριών. Πρόκειται καταρχάς για πρακτικό μιας συσκέψεως της 8ης Σεπτεμβρίου 1998, το οποίο συνέταξε ο εκπρόσωπος της Barbour Threads, όπου αναφέρεται η ύπαρξη συμφωνιών προβλεπουσών εκπτώσεις και μειώσεις των εκπτώσεων, καθώς και συμφωνιών επί της αυξήσεως των ειδικών τιμών. Η Επιτροπή αναφέρεται στο πρακτικό αυτό επανειλημμένα με την κοινοποίησή της των αιτιάσεων (σημεία 106, 108 και 121). Ακολούθως, πρόκειται για ηλεκτρονικό μήνυμα της 10ης Οκτωβρίου 2000, το οποίο επισυνάπτεται στις δηλώσεις του F. S., εκπροσώπου της Coats, με το οποίο επιβεβαιώνεται ότι κατά τη σύσκεψη της 19ης Σεπτεμβρίου 2000 συμφωνήθηκαν μειώσεις εκπτώσεων και αυξήσεις ειδικών τιμών. Η Επιτροπή αναφέρεται συναφώς στο σημείο 126 της κοινοποιήσεως των αιτιάσεών της. Τέλος, πρόκειται για ηλεκτρονικά μηνύματα τα οποία είχε επισυνάψει ως παραρτήματα στην αίτησή της περί επιδείξεως επιεικειάς η Coats, μεταξύ των οποίων ένα του Οκτωβρίου 2000 όπου διευκρινίζεται η ανταλλαγή πληροφοριών με

τις Amann και Gütermann επ' αφορμή των ειδικών τιμών. Το έγγραφο αυτό αναφέρεται στο σημείο 133 της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων, και συγκεκριμένα στην υποσημείωση της σελίδας 268.

- 233 Ορθώς επίσης η Επιτροπή υπογράμμισε ότι οι παρασχεθείσες από την BST πληροφορίες την είχαν βοηθήσει προκειμένου να διαπιστώσει αν έλαβαν χώρα συζητήσεις και συμφωνίες επί ειδικών τιμών. Πράγματι, η διαπίστωση αυτή προκύπτει ιδίως από τα σημεία 104 και 106, καθώς και από τις υποσημειώσεις στις σελίδες 173, 174 και 176 της κοινοποιήσεων των αιτιάσεων.
- 234 Από τις προηγηθείσες σκέψεις έπεται ότι οι υποτιθέμενες διορθώσεις εκ μέρους των προσφευγουσών στην κοινοποίηση των αιτιάσεων υπήρξαν απλώς στην πράξη επιβεβαιώσεις των όσων τελούσε ήδη σε γνώση η Επιτροπή χάρη στις προπαρατεθείσες πληροφορίες τις οποίες περιελάμβανε η ανωτέρω κοινοποίηση.
- 235 Κατόπιν αυτού, το γεγονός ότι οι αφορώσες τις ειδικές τιμές παρατηρήσεις της Coats, οι οποίες έπονται της ανωτέρω κοινοποιήσεως, περιήλθαν στην Επιτροπή πριν από εκείνες των προσφευγουσών ουδεμία είχε επίπτωση επί της αξιολογήσεως της επιδειχθείσας από αυτές συνεργασίας.
- 236 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι ήσαν οι μοναδικές επιχειρήσεις οι οποίες διευκρίνισαν, με την απάντησή τους επί της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων, ότι σκοπός των συσκέψεων ήταν η μείωση της διαφοράς μεταξύ των τιμών καταλόγου και των πραγματικών καθαρών τιμών και η έμμεση αύξηση των καθαρών τιμών για διάφορα προϊόντα, το επιχείρημα αυτό είναι απορριπτέο.
- 237 Πράγματι, ναι μεν, στην αιτιολογική σκέψη 167 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή δανείστηκε χωρίο από την απάντηση της Gütermann στην κοινοποίηση των αιτιάσεων προκειμένου να δώσει εξηγήσεις για τον σκοπό των συσκέψεων, γεγονός όμως παραμένει ότι είχε ήδη διαπιστώσει τον στόχο αυτό, καθώς και τα αποτελέσματα των συμφωνιών, όπως προκύπτει από τα σημεία 141 και 142 της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων. Οι περιλαμβανόμενες εκεί πληροφορίες διαβιβάστηκαν από την Coats στο πλαίσιο της αιτήσεώς της περί επιδείξεως επιεικείας και παρέσχον

στην Επιτροπή τη δυνατότητα να περιλάβει, διά του συγκεκριμένου παραδείγματος αυξήσεως των τιμών καταλόγου που περιέχουν, ενδεικτικά στοιχεία επί του γενικού πλαισίου των συζητήσεων σχετικά με τις παρατιθέμενες στους τιμοκαταλόγους τιμές.

— Επί της φερόμενης ως πεπλανημένης αξιολογήσεως της συνεργασίας σε σύγκριση με εκείνη της BST

- 238 Όσον αφορά το αίτημα των προσφευγουσών να τύχουν τουλάχιστον ισότιμη προς εκείνη της BST μειώσεως, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της αξιολογήσεως της επιδειχθείσας από τις οικείες επιχειρήσεις συνεργασίας, η Επιτροπή δεν μπορεί να αγνοεί την αρχή περί ίσης μεταχειρίσεως, η οποία παραβιάζεται οσάκις παρόμοιες καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό ή διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τρόπο πανομοιότυπο, εκτός και αν παρόμοια μεταχείριση δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 185 απόφαση Tokai I, σκέψη 394 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Πάντως, πρέπει να αναγνωριστεί στην Επιτροπή ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως για την αξιολόγηση της ποιότητας και της λυσιτελείας της επιδεικνυόμενης από τα διάφορα μέλη μιας συμπράξεως συνεργασίας, ενώ επιδέχεται επίκριση μόνον τυχόν πρόδηλη υπέρβαση του συγκεκριμένου περιθωρίου.
- 239 Όπως προκύπτει από τη σύγκριση των επιδειχθεισών από τις εν λόγω επιχειρήσεις συνεργασιών, η Επιτροπή ουδεμία διέπραξε παραβίαση της αρχής περί ίσης μεταχειρίσεως.
- 240 Πράγματι, πρώτον, όσον αφορά την επιδειχθείσα πριν από την κοινοποίηση των αιτιάσεων της 15ης Μαρτίου 2004 συνεργασία, η Επιτροπή έκρινε ότι η BST την είχε βοηθήσει σημαντικά να αποδείξει το περιεχόμενο ορισμένων συμφωνιών [μεταξύ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου των συναφθεισών κατά τις αρχές της δεκαετίας '90 συμφωνιών, το περιεχόμενο της συναφθείσας στη Βιέννη (Αυστρία) στις 8 Οκτωβρίου 1996 συμφωνίας καθώς και εκείνο της συναφθείσας στη Ζυρίχη (Ελβετία) στις 9 Σεπτεμβρίου 1997], ότι ήταν η μοναδική επιχείρηση η οποία της παρέσχε τους ληφθέντες από τους ανταγωνιστές της κατά τη διάρκεια των συσκέψεων τιμοκαταλόγους και ότι είχε παράσχει πληροφοριακά στοιχεία τα οποία υπερέβαιναν αρκούντως τα όσα της είχε ζητήσει να προσκομίσει με την αίτηση περί παροχής πληροφοριών. Συναφώς, η Επιτροπή αναφέρεται σε αριθμό υποσημειώσεων της κοινοποίησεως των αιτιάσεων προς υποστήριξη των διαπιστώσεών της,

οι οποίες συντείνουν στην απόδειξη ότι η BST προσκόμισε μεγάλο αριθμό αποδεικτικών στοιχείων (μεταξύ των οποίων το παράρτημα 14 της απαντήσεως της BST στην αίτηση περί παροχής πληροφοριών, το οποίο περιελάμβανε τους ανταλλαγέ-ντες κατά τις συσκέψεις τιμοκαταλόγους) και ότι ως εκ τούτου ήταν σημαντική πηγή πληροφοριών στο πλαίσιο των προσωρινών διαπιστώσεων της.

- 241 Όσον αφορά τη συνεργασία των προσφευγουσών πριν από την κοινοποίηση των αιτιάσεων, υπογραμμίζεται ότι η Επιτροπή παραδέχεται, ασφαλώς, ότι έθεσαν στη διάθεσή της επίσης έγγραφα παρέχοντα σύνοψη των συναντήσεων κατά τις αρχές της δεκαετίας '90. Γεγονός, πάντως, παραμένει ότι η Επιτροπή έκρινε ότι οι πληροφορίες αυτές αποδεικνύονταν λιγότερο λυσιτελείς από τις διαβιβασθείσες εκ μέρους της BST. Οι προσφεύγουσες δεν αμφισβήτησαν τις ανωτέρω εκτιμήσεις, αλλά περιορίστηκαν στον ισχυρισμό ότι οι πληροφορίες τις οποίες διέθεταν δεν τους έδιδαν τη δυνατότητα να γνωρίζουν αν η BST είχε προσκομίσει περισσότερα πληροφοριακά και αποδεικτικά στοιχεία από τις ίδιες. Όπως υπογραμμίστηκε ανωτέρω, προκύπτει σαφώς από τις αιτιολογικές σκέψεις 391 έως 397 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, καθώς και από πολυάριθμες παραπομπές στα προσκομισθέντα από την BST έγγραφα στα οποία αναφέρονται οι υποσημειώσεις, προκειμένου να στοιχειοθετηθούν οι περιλαμβανόμενες στην κοινοποίηση των αιτιάσεων διαπιστώσεις της Επιτροπής, ότι η συνεργασία της BST υπήρξε σημαντικότερη.
- 242 Όσον αφορά, δεύτερον, τη μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων συνεργασία, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, τόσο η BST όσο και οι προσφεύγουσες δεν αμφισβήτησαν το υποστατό των διαπιστωθέντων πραγματικών περιστατικών και οι εν λόγω τρεις επιχειρήσεις συνεργάστηκαν με πανομοιότυπο τρόπο στο συγκεκριμένο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας. Πράγματι, υπό το φως των όσων παρατηρήθηκαν ανωτέρω στις σκέψεις 228 έως 237, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν εσφαλμένα ότι παρέσχον, μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων, στην Επιτροπή πληροφορίες που η ίδια δεν εγνώριζε. Κατόπιν αυτού, δεν μπορούν να διατείνονται ότι κοινοποίησαν πληροφορίες τέτοιες λυσιτελείας ώστε να δικαιολογείται η χορήγηση μειώσεως τουλάχιστον πανομοιότυπης με εκείνη υπέρ της BST.
- 243 Ακόμη και αν υποθεθεί ότι πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι προσφεύγουσες παρέσχον διευκρινίσεις εξίσου λυσιτελείς με εκείνες της BST επί ορισμένων σημείων της κοινοποίησης των αιτιάσεων, η Επιτροπή σε ουδεμία υπέπεσε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως αναδεικνύοντας το γεγονός ότι τα πληροφοριακά και αποδεικτικά στοιχεία της προσκομίστηκαν από την BST πριν από την ανωτέρω κοινοποίηση.

— Σχετικά με τη φερόμενη πεπλανημένη εφαρμογή της ανακοινώσεως περί συνεργασίας και την υποτιθέμενη αγνόηση της νομολογίας του Γενικού Δικαστηρίου

- ²⁴⁴ Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν εσφαλμένα ότι, έχοντας αναγνωρίσει ότι η συνεργασία τους πληρούσε τις προϋποθέσεις των δύο κατηγοριών συμπεριφοράς στις οποίες αναφέρεται το σημείο D της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, η Επιτροπή θα όφειλε να αναγνωρίσει σε μία εκάστη εξ αυτών μείωση του προστίμου τουλάχιστον δις κατά 10 %, ήτοι 20 % κατ' ελάχιστον.
- ²⁴⁵ Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προβλεπόμενη από το σημείο Δ της ανακοινώσεως περί συνεργασίας κλίμακα εκτείνεται από 10 % έως 50 %, χωρίς να καθορίζονται ειδικά κριτήρια αναφορικά με τη διακύμανση της μείωσης εντός των ορίων της κλίμακας αυτής. Η ανακοίνωση περί συνεργασίας, επομένως, δεν γεννά θεμιτή προσδοκία περί υπαγωγής σε συγκεκριμένο ποσοστό μείωσης. Επιπλέον, σε αντίθεση προς όσα ισχυρίζονται, κατ' ουσίαν, οι προσφεύγουσες, το σημείο Δ της ανακοινώσεως περί συνεργασίας ουδόλως πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι υποχρεώνει την Επιτροπή να παράσχει ειδική μείωση ύψους 10 % κατ' ελάχιστον για κάθε ενδεχόμενο διαπιστωθείσας συνεργασίας επί του θέματος, αλλ' αντιθέτως πρέπει να εκληφθεί υπό την έννοια ότι προβλέπει απλώς μείωση τουλάχιστον 10 %.
- ²⁴⁶ Έτσι, ενόσω η Επιτροπή δεν υπερβαίνει προδήλως το ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως, το οποίο διαθέτει οσάκις χωρεί στην αξιολόγηση του μέτρου κατά το οποίο το έργο της διευκολύνθηκε από τη συνεργασία της επιχειρήσεως, είναι απόλυτα ελεύθερη να μνημονεύσει, με την απόφασή της, τα ειδικά ποσοστά που επέλεξε για κάθε περίπτωση διαπιστωθείσας συνεργασίας εμπίπτουσα στο σημείο Δ της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, και να τα προσθέσει ακολούθως, ενώ είναι όλως θεμιτό να αναφέρεται σε ένα και μόνο συνολικό ποσοστό το οποίο θεωρεί ότι της είναι εφικτό να αναγνωρίσει για όλα αυτά τα ενδεχόμενα. Πράγματι, όπως υπογραμμίζει ορθώς η Επιτροπή, η αξιολόγηση της λυσιτελείας της συνεργασίας ουδόλως εδράζεται σε αριθμητικό τύπο συνεπαγόμενο αυτεπαγγέλτως μείωση τουλάχιστον 20 % αν συνυπολογίζονται οι δύο παύλες του σημείου Δ της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

247 Συναφώς, η προπαρατεθείσα στη σκέψη 185 απόφαση Tokai I, την οποία επικαλέστηκαν οι προσφεύγουσες, δεν αναιρεί την ανωτέρω εκτίμηση. Πράγματι, όπως προκύπτει σαφώς από την απόφαση 2002/271/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2001, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/E-1/36.490 — Ηλεκτρόδια γραφίτη) (ΕΕ 2002, L 100, σ. 1) περί της οποίας επρόκειτο στην απόφαση εκείνη, η Επιτροπή είχε αναφερθεί αποκλειστικώς και ρητώς στην πρώτη περίπτωση του σημείου Δ 2 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας στην περίπτωση της ενδιαφερόμενης τότε επιχειρήσεως. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η ενδιαφερόμενη επιχείρηση είχε συνεργαστεί επίσης βάσει της δεύτερης περίπτωσης. Η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθεια να διευκρινίσει ότι είχε προβεί σε μία και μόνο μείωση, συνενώνοντας τις δύο μορφές συνεργασίας. Εντούτοις, σε αντίθεση προς την υπό κρίση υπόθεση, η εκτίμηση της μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών εκ μέρους της οικείας εταιρίας δεν αναφερόταν σε καμία από τις αιτιολογικές σκέψεις που αφορούσαν τη συνεργασία με την ως άνω επιχείρηση. Αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο το Πρωτοδικείο έκρινε ότι εκείνο που απλώς μπορούσε να κάνει ήταν να λάβει υπό σημείωση το ότι η Επιτροπή δεν είχε υπαγάγει την οικεία επιχείρηση στην ευεργετική διάταξη του σημείου Δ 2, δεύτερη περίπτωση, της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

— Όσον αφορά τον υποτιθέμενο μη συνυπολογισμό της προγενέστερης πρακτικής σε θέματα λήψεως αποφάσεων

248 Το αντλούμενο από υποτιθέμενη προγενέστερη πρακτική της Επιτροπής επιχείρημα, το οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες, είναι απορριπτέο. Πράγματι, το γεγονός απλώς και μόνον ότι η Επιτροπή εφήρμοσε, στο πλαίσιο της προγενέστερης πρακτικής της σε θέματα λήψεως αποφάσεων, συγκεκριμένο συντελεστή μειώσεως για δεδομένη συμπεριφορά δεν συνεπάγεται ότι οφείλει να χορηγήει την ίδια αναλογική μείωση κατά την εκτίμηση παρεμφερούς συμπεριφοράς στο πλαίσιο μεταγενέστερης διοικητικής διαδικασίας (προπαρατεθείσα στη σκέψη 50 απόφαση Brugg Rohrsysteme κατά Επιτροπής, σκέψη 193).

249 Εν πάση περιπτώσει, η συνεργασία των προσφευγουσών σε καμία περίπτωση δεν είναι συγκρίσιμη με εκείνη της επιχειρήσεως ΚΜΕ, όπως αυτή διαπιστώθηκε με την απόφαση της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/E-1/38.240 — Σωλήνες για βιομηχανική χρήση), την οποία αυτές επικαλούνται. Όπως προκύπτει από την ανωτέρω απόφαση, η ΚΜΕ συνεργάστηκε σημαντικά πριν από τη λήψη της κοινοποίησεως των αιτιάσεων, γεγονός το οποίο συνέβαλε στην απόδειξη του υποστατού της συμπράξεως καθ' όλη τη διάρκειά της. Πράγματι, η ΚΜΕ προσκόμισε έγγραφα αφορώντα την παράβαση, καθώς και λεπτομερή περιγραφή του τρόπου λειτουργίας της συμπράξεως όπου διευκρινίζεται λεπτομερώς το

πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονταν διάφορα έγγραφα τα οποία είχε ανακαλύψει η Επιτροπή κατά τις επιθεωρήσεις της. Η συνεργασία των προσφευγουσών δεν είχε προσλάβει παρόμοια σημασία πριν από την κοινοποίηση των αιτιάσεων.

- 250 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, είναι απορριπτέος ο λόγος ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από πεπλανημένη εφαρμογή της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky, και ο οποίος αντλείται από τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 251 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν πλείονες αιτιάσεις προς στήριξη του λόγου τους ακυρώσεως τον οποίο αντλούν από τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου.

- 252 Πρώτον, ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της τις σημαντικές οικονομικές δυσχέρειες τις οποίες αντιμετώπιζαν από ετών κατόπιν των διαρθρωτικών αλλαγών τις οποίες υπέστη η βιομηχανία του νήματος. Συγκεκριμένα, η κρίση του τομέα συνεπήχθη πτώση των κερδών τους και οδήγησε τη Zwicky στο να τερματίσει τις δραστηριότητες επί της αγοράς τον Νοέμβριο 2000. Η Επιτροπή αγνόησε επίσης τις τραπεζικές φύσεως δυσχέρειες που αντιμετώπισε η Gütermann για το επιπλέον κόστος που απέρρεε εκ των τόκων.

- 253 Δεύτερον, τα επιβληθέντα στην Gütermann (4,021 εκατομμύρια ευρώ) και στη Zwicky (0,174 εκατομμύριο ευρώ) πρόστιμα είναι δυσανάλογα σε σχέση με τους πραγματοποιηθέντες κύκλους εργασιών επί της αγοράς την οποία αφορά η παράβαση. Υπό την έννοια αυτή, ισχυρίζονται ότι τα αποτελέσματα χρήσεως της Gütermann μετά

την αφαίρεση των φόρων, ανέρχονταν, επί τα έντεκα και ήμισυ έτη της παραβάσεως, σε 318 000 ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών για το έτος 2000 που πραγματοποίησε η Zwicky ανερχόταν μόλις σε 200 000 ευρώ.

- 254 Ομοίως, η Gütermann, με την οποία συντάσσεται συναφώς και η Zwicky με το δικό-γραφο της απαντήσεως, υποστηρίζει ότι τα επιλεγέντα ποσά βάσεως για τον υπολο-γισμό των προστίμων (2,2 εκατομμύρια ευρώ για την Gütermann και 100 000 ευρώ για τη Zwicky), αφενός, είναι δυσανάλογα σε σχέση με τους συναθροιζόμενους για το σύνολο των επιχειρήσεων κύκλους εργασιών που πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά τα αποτελούντα αντικείμενο της παραβάσεως προϊόντα (50 εκατομμύρια ευρώ) και, αφετέρου, παρίστανται ως υπερβολικά αν συγκριθεί ο τελευταίος αυτός αριθμός, ο οποίος αντανακλά το μέγεθος της αγοράς των αποτελούντων αντικείμενο της παρα-βάσεως προϊόντων, και το μέγεθος της παγκόσμιας αγοράς του βιομηχανικού νήμα-τος (4 έως 5 δισεκατομμύρια ευρώ).
- 255 Κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή υπείχε, σύμφωνα με τη νομολογία, την υπο-χρέωση να λάβει υπόψη το μέγεθος της οικείας αγοράς κατά την εξέταση της σοβα-ρότητας της παραβάσεως και του αναλογικού χαρακτήρα του προστίμου. Υπό την έννοια αυτή, η Επιτροπή ισχυρίστηκε εσφαλμένα ότι το εν λόγω κριτήριο αποτε-λούσε απλώς μία εκ των παραμέτρων, οπότε δεν όφειλε να τη λάβει υπόψη της.
- 256 Τρίτον, η Gütermann υποστηρίζει ότι η χρησιμοποιηθείσα μέθοδος υπολογισμού προκειμένου να εξαχθεί το ύψος του προστίμου που της επεβλήθη περιάγει σε δυσμενέστερη θέση σαφώς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, το μέγεθός τους δεν λαμβάνεται υπόψη και τα υπολογιζόμενα βάσει της συγκεκριμένης μεθόδου υπολογισμού πρόστιμα είναι υπό την έννοια αυτή δυσανάλογα. Τούτο έχει ως αποτέ-λεσμα, εν προκειμένω, το πρόστιμο που της επεβλήθη να είναι δυσανάλογο σε σχέση με τα επιβληθέντα στις λοιπές επιχειρήσεις, όπως οι BST ή Coats.
- 257 Τέταρτον, η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών στην παρούσα υπόθεση δεν είναι η ενδεδειγμένη, ιδίως υπό το πρίσμα της ίσης μεταχειρίσεως, αν ληφθούν υπόψη μελλοντικές υποθέσεις αφορώσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις για τις οποίες οι κατευ-θυντήριες γραμμές προβλέπουν επιεικέστερη μεταχείριση για τον υπολογισμό των

επιβαλλόμενων, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1/2003, προστίμων (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2).

258 Η Επιτροπή αντικρούει τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

259 Πρώτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν εσφαλμένα ότι το πρόστιμο που τους επεβλήθη είναι δυσανάλογο, αν ληφθεί υπόψη η επισφαλής οικονομική κατάσταση τους και ο κίνδυνος το πρόστιμο να επιφέρει την εξαφάνισή τους.

260 Πράγματι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία και όπως υπομνήσθηκε στην αιτιολογική σκέψη 404 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή δεν υποχρεούται, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, να λάβει υπόψη την ελλειμματική οικονομική κατάσταση μιας επιχειρήσεως, δεδομένου ότι η αναγνώριση μιας τέτοιας υποχρεώσεως θα ισοδυναμούσε με την παροχή αδικαιολόγητου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στις λιγότερο προσαρμοσμένες στις συνθήκες της αγοράς επιχειρήσεις (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 8ης Νοεμβρίου 1983, 96/82 έως 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 και 110/82, IAZ International Belgium κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3369, σκέψεις 54 και 55· προπαρατεθείσα στη σκέψη 221 απόφαση Dansk Røringindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 327, και της 29ης Ιουνίου 2006, C-308/04 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-5977, σκέψη 105).

261 Εξάλλου, αν υποτεθεί ότι μέτρο λαμβανόμενο από κοινοτική αρχή προκαλεί την εκκαθάριση επιχειρήσεως, η εκκαθάριση αυτή της επιχειρήσεως με την υπό εξέταση νομική μορφή της, να μην μπορεί να θίξει τα οικονομικά συμφέροντα των κυρίων, των μετόχων ή των κατόχων μεριδίων, πλην όμως δεν σημαίνει ότι απαξιώνονται και τα προσωπικά, υλικά και άυλα στοιχεία της επιχειρήσεως (προπαρατεθείσα στη σκέψη 185 απόφαση Tokai I, σκέψη 372).

- 262 Υπό το φως της ανωτέρω νομολογίας, κρίνεται ότι, με την προσβαλλόμενη απόφασή της, η Επιτροπή ουδεμία υπείχε υποχρέωση να λάβει υπόψη την οικονομική κατάσταση της Gütermann ούτε να αναφέρει με αυτή τις διευκρινίσεις που παρέσχε η εν λόγω επιχείρηση σχετικά με τη συγκεκριμένα κατάσταση. Το γεγονός ότι η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να επικαλεστεί την οικονομική κατάσταση της Zwicky, αλλά όχι εκείνη της Gütermann, γίνεται απόλυτα κατανοητό λόγω της ιδιαίτερας δυσχερούς οικονομικής καταστάσεως της Zwicky, η οποία την οδήγησε στην πώληση των δραστηριοτήτων της αναφορικά με το βιομηχανικό νήμα στην Gütermann.
- 263 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες προσάπτουν κατ' ουσίαν στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη το μέγεθος της οικείας αγοράς και ότι υπό την έννοια αυτή καθόρισε δυσανάλογο πρόστιμο σε σχέση με το μέγεθός της. Προβάλλουν επίσης τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου σε σχέση με τον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησε εκάστη εξ αυτών στην αποτελούσα αντικείμενο της παραβάσεως αγορά, καθώς και τον δυσανάλογο χαρακτήρα του ποσού βάσεως του προστίμου σε σχέση με τους αντίστοιχους κύκλους εργασιών τους.
- 264 Προκαταρκτικώς, προέχει η υπόμνηση ότι η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει οι πράξεις των κοινοτικών θεσμικών οργάνων να μην υπερβαίνουν τα όρια αυτού που είναι πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Στο πλαίσιο του υπολογισμού των προστίμων, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η σοβαρότητα των παραβάσεων πρέπει να αποδεικνύεται βάσει διαφόρων στοιχείων και ότι δεν πρέπει να προσδίδεται σε κανένα από τα στοιχεία αυτά δυσανάλογη σημασία σε σχέση προς τα άλλα στοιχεία εκτιμήσεως. Στο πλαίσιο αυτό, η αρχή της αναλογικότητας συνεπάγεται ότι η Επιτροπή οφείλει να καθορίζει το πρόστιμο κατ' αναλογίαν προς τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για να εκτιμηθεί η σοβαρότητα της παραβάσεως και ότι οφείλει, επ' αυτού, να εφαρμόζει τα εν λόγω στοιχεία κατά τρόπο συνεπή και αντικειμενικώς δικαιολογημένο (προπαρατεθείσα στη σκέψη 194 απόφαση *Jungbunzlauer* κατά Επιτροπής, σκέψεις 226 έως 228).
- 265 Όσον αφορά το ότι προσάπτεται στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη της το μέγεθος της οικείας αγοράς, υπενθυμίζεται ότι, βάσει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει σε επιχειρήσεις πρόστιμα, το ύψος των οποίων δεν υπερβαίνει το 10 % του πραγματοποιηθέντος κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου από εκάστη των συμμετασχουσών στην παράβαση επιχειρήσεων κύκλου εργασιών. Προκειμένου να καθοριστεί το ύψος του προστίμου εντός του ορίου αυτού, οι συγκεκριμένες διατάξεις επιτάσσουν να λαμβάνεται υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παραβάσεως. Επιπλέον, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή καθορίζει το ποσό βάσεως με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως, λαμβανομένης

υπόψη της ίδιας της φύσεως της παραβάσεως, του πραγματικού αντικτύπου επί της αγοράς, εφόσον μπορεί να μετρηθεί, και του εύρους της γεωγραφικής αγοράς.

- 266 Έτσι, ούτε ο κανονισμός 17 ούτε ο κανονισμός 1/2003, αλλ' ούτε και οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν ότι το ύψος των προστίμων πρέπει να καθορίζεται σε ευθεία συνάρτηση με το μέγεθος της θιγόμενης αγοράς, δεδομένου ότι η παράμετρος αυτή συνιστά απλώς ένα από τα ασκούντα εν προκειμένω επιρροή στοιχεία μεταξύ άλλων. Επομένως, το νομικό αυτό πλαίσιο δεν επιβάλλει ρητώς στην Επιτροπή την υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη το περιορισμένο μέγεθος της αγοράς των προϊόντων (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-322/01, *Roquette Frères* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3137, σκέψη 148).
- 267 Εντούτοις, κατά τη νομολογία, για να εκτιμήσει τη σοβαρότητα μιας παραβάσεως, η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη ένα μεγάλο αριθμό στοιχείων, ο χαρακτήρας και η σημασία των οποίων ποικίλλουν ανάλογα με τη μορφή της επίδικης παραβάσεως και των ειδικών περιστάσεων της συγκεκριμένης παραβάσεως (προπαρατεθείσα στη σκέψη 78 απόφαση *Musique diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 120). Μεταξύ των εν λόγω αποδεικνυόντων τη σοβαρότητα της παραβάσεως στοιχείων, δεν μπορεί να αποκλείεται το να περιλαμβάνεται, ανάλογα με την περίπτωση, και το μέγεθος της αγοράς του επίδικου προϊόντος.
- 268 Επομένως, ναί μεν το μέγεθος της αγοράς μπορεί να αποτελεί ληπτέο υπόψη στοιχείο προκειμένου να αποδεικνύεται η σοβαρότητα της παραβάσεως, πλην όμως η σημασία του ποικίλλει με γνώμονα τον τύπο της παραβάσεως και των ειδικών περιστάσεων που προσιδιάζουν στην οικεία παράβαση.
- 269 Εν προκειμένω, η παράβαση συνίσταται κατ' ουσίαν στην ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τους τιμοκαταλόγους και/ή τις τιμές ανά πελάτη, τη συνεννόηση επί των αυξήσεων των τιμών και/ή των στοχευμένων τιμών, στην αποφυγή του μεταξύ τους ανταγωνισμού μέσω των τιμών υπέρ του εγκεκριμένου προμηθευτή και στην κατανομή των πελατών (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 99 έως 125 και 345). Παρόμοιες πρακτικές συνιστούν οριζόντιο περιορισμό της μορφής «καρτέλ επί των τιμών», κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών, και συνεπώς είναι «πολύ σοβαρές» εκ φύσεως. Στο πλαίσιο αυτό, το περιορισμένο μέγεθος της επίδικης αγοράς, αν υποθεθεί ότι συντρέχει, είναι μικρότερης σημασίας σε σχέση με το σύνολο των λοιπών στοιχείων από τα οποία αποδεικνύεται η σοβαρότητα της παραβάσεως.

- 270 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να ληφθεί υπόψη το ότι η Επιτροπή έκρινε ότι η παράβαση έπρεπε να θεωρηθεί ως πολύ σοβαρή κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών, σύμφωνα με τις οποίες, σε παρόμοιες περιπτώσεις έχει τη δυνατότητα να «προβλέψει» ποσό βάσεως υπερβαίνον τα 20 εκατομμύρια ευρώ. Εν προκειμένω, η Επιτροπή κατένειμε με την προσβαλλόμενη απόφαση τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις σε πλείονες κατηγορίες ανάλογα με τη σχετική σημασία τους στην επίδικη αγορά. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 358 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή επέλεξε ένα μόνο ποσό βάσεως, ήτοι αυτό των 14 εκατομμυρίων ευρώ για τις ανήκουσες στην πρώτη κατηγορία επιχειρήσεις, των 5,2 εκατομμυρίων ευρώ για την ανήκουσα στη δεύτερη κατηγορία, των 2,2 εκατομμυρίων ευρώ για τις περιλαμβανόμενες στην τρίτη κατηγορία (μεταξύ των οποίων και η Gütermann) και του 0,1 εκατομμυρίου ευρώ για την περιλαμβανόμενη στην τέταρτη κατηγορία (εν προκειμένω τη Zwicky). Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι τα ποσά βάσεως τα οποία αποτέλεσαν την αφετηρία για τον υπολογισμό των επιβληθέντων στις Gütermann και Zwicky προστίμων αντιστοιχούν σε ποσό σαφώς κατώτερο εκείνου το οποίο θα μπορούσε η Επιτροπή δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών, «να προβλέψει» για πολύ σοβαρές παραβάσεις. Ο συγκεκριμένος καθορισμός του ποσού βάσεως του προστίμου τείνει να επιβεβαιώσει ότι ελήφθη όντως υπόψη το μέγεθος της αγοράς των επίδικων προϊόντων.
- 271 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, εκτιμάται ότι τα επιβληθέντα στις Gütermann και Zwicky πρόστιμα ουδόλως είναι δυσανάλογα με γνώμονα το μέγεθος της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.
- 272 Επιπλέον, είναι επίσης απορριπτέο το αρυόμενο από τον δυσανάλογο χαρακτήρα του ποσού βάσεως των προστίμων σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της Gütermann και της Zwicky επί της οικείας αγοράς επιχείρημα.
- 273 Πράγματι, επισημαίνεται ότι, για τον καθορισμό του ποσού βάσεως των προστίμων, το οποίο υπολογίζεται με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως, η Επιτροπή έκρινε αναγκαίο να προβεί σε διαφορετική μεταχείριση των εμπλεκόμενων στα καρτέλ επιχειρήσεων προκειμένου να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική ικανότητα των αυτουργών της παραβάσεως να προξενήσουν σημαντική ζημία στον ανταγωνισμό, καθώς και να καθορίσει το πρόστιμο σε επίπεδο διασφαλίζον επαρκές ανασχετικό αποτέλεσμα. Η Επιτροπή προσέθεσε ότι ήταν αναγκαίο να ληφθεί υπόψη το ειδικό βάρος της αθέμιτης συμπεριφοράς κάθε επιχειρήσεως και, συνακόλουθα, ο πραγματικός αντίκτυπός του επί του ανταγωνισμού. Για τους σκοπούς της

αξιολογήσεως των στοιχείων αυτών, η Επιτροπή επέλεξε να στηριχθεί στον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησε κάθε επιχείρηση στην οικεία αγορά και για το αποτελούν αντικείμενο της συμπράξεως προϊόν.

- 274 Επομένως, όπως παρατηρήθηκε ανωτέρω στη σκέψη 270, η Επιτροπή κατένειμε τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις σε τέσσερις κατηγορίες. Λαμβανομένου υπόψη του κύκλου εργασιών της ύψους 2,36 εκατομμυρίων ευρώ, η Gütermann κατετάγη στην τρίτη κατηγορία, ενώ η Zwicky, λαμβανομένου υπόψη του κύκλου εργασιών της ύψους 0,2 εκατομμυρίου ευρώ, κατετάγη στην τέταρτη κατηγορία. Η Επιτροπή επέλεξε ποσό βάσεως, καθορισθέν με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως, ύψους 2,2 εκατομμυρίων ευρώ για την Gütermann και 0,1 εκατομμυρίου ευρώ για τη Zwicky (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 356 έως 358).
- 275 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, το μέρος του κύκλου εργασιών που προέρχεται από τα αποτελούντα αντικείμενο της παραβάσεως εμπορεύματα είναι ικανό να αποτελέσει ορθό δείκτη του εύρους της παραβάσεως στην οικεία αγορά (προπαρατεθείσα στη σκέψη 184 απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, σκέψη 91, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 79 απόφαση Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, σκέψη 196). Πράγματι, ο συγκεκριμένος κύκλος εργασιών είναι ικανός να αποτελέσει ορθό δείκτη της ευθύνης κάθε μέλους επί των οικείων αγορών, δοθέντος ότι συνιστά ένα αντικειμενικό στοιχείο παρέχον ορθό μέτρο για τη βλαπτικότητα της πρακτικής αυτής επί της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού και ως εκ τούτου συνιστά ένα καλό δείκτη της ικανότητας κάθε εμπλεκόμενης επιχειρήσεως να επιφέρει ζημία.
- 276 Υπό των φως των προεκτεθεισών σκέψεων, επιβάλλεται να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα επιλεγέντα στο πλαίσιο του υπολογισμού των επιβληθέντων στις Gütermann και Zwicky προστίμων ποσά βάσεως ουδόλως παρίστανται δυσανάλογα σε σχέση με τους κύκλους εργασιών των εν λόγω επιχειρήσεων επί της οικείας αγοράς.
- 277 Εξ αυτού έπεται ότι είναι επίσης απορριπτέο το αντλούμενο από τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου, σε σχέση με τους αντίστοιχους κύκλους εργασιών που πραγματοποίησαν οι προσφεύγουσες στην αποτελούσα αντικείμενο της παραβάσεως αγορά, επιχείρημα. Πράγματι, οι επιχειρήσεις αυτές δεν μπορούν να συναγάγουν εγκύρως το συμπέρασμα ότι το τελικό ποσό του επιβληθέντος προστίμου είναι δυσανάλογο, δοθέντος ότι το σημείο εκκινήσεως των προστίμων τους δικαιολογείται υπό το φως των κριτηρίων που επέλεξε η Επιτροπή για την αξιολόγηση της σημασίας

εκάστης των επιχειρήσεων στην οικεία αγορά (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-23/99, LR AF 1998 κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1705, σκέψη 304, και της 5ης Δεκεμβρίου 2006, T-303/02, Westfalen Gassen Nederland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-4567, σκέψη 185). Εν πάση περιπτώσει, επιβάλλεται η υπογράμμιση ότι το κοινοτικό δίκαιο δεν περιλαμβάνει αρχή γενικής ισχύος, σύμφωνα με την οποία η κύρωση πρέπει να είναι ανάλογη με τον πραγματοποιηθέντα από την επιχείρηση, μέσω της πώλησής του αποτελούμενου αντικείμενο της παραβάσεως προϊόντος, κύκλου εργασιών (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου, της 18ης Μαΐου 2006, C-397/03 P, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-4429, σκέψη 339).

- 278 Τρίτον, είναι επίσης απορριπτέο το επιχειρήμα της Gütermann ότι η μέθοδος υπολογισμού περιάγει σε δυσμενέστερη θέση τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και καταλήγει εν προκειμένω στην επιβολή δυσανάλογου προστίμου σε σχέση με τα επιβληθέντα στις λοιπές επιχειρήσεις.
- 279 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν οφείλει να υπολογίσει το ύψος του προστίμου με αφετηρία ποσά στηριζόμενα στον κύκλο εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, δεν οφείλει περαιτέρω ούτε να διασφαλίσει, σε περίπτωση κατά την οποία επιβάλλονται πρόστιμα σε πλείονες εμπλεκόμενες σε μία και την αυτή παράβαση επιχειρήσεις, ότι τα τελικά ποσά των προστίμων στα οποία οδηγεί ο υπολογισμός της για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις απηχούν όλες τις μεταξύ τους διαφοροποιήσεις ως προς τον συνολικό κύκλο εργασιών τους ή ως προς τον κύκλο εργασιών τους επί της αγοράς του οικείου προϊόντος (απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-21/99, Dansk Rørindustri κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1681, σκέψη 202).
- 280 Συναφώς, επιβάλλεται η διευκρίνιση ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 δεν απαιτούν με τη σειρά τους, σε περίπτωση κατά την οποία επιβάλλονται πρόστιμα σε πλείονες εμπλεκόμενες στην ίδια παράβαση επιχειρήσεις, το ποσό του επιβληθέντος σε επιχείρηση μικρού ή μεσαίου μεγέθους πρόστιμο να μην είναι υψηλότερο, σε ποσοστό επί του κύκλου εργασιών, από τα επιβληθέντα στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις πρόστιμα. Πράγματι, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω διατάξεις, τόσο για τις μικρού ή μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις όσο και για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, για τον καθορισμό του ποσού του προστίμου, η σοβαρότητα και

η διάρκεια της παραβάσεως. Στο μέτρο που η Επιτροπή επιβάλλει στις επιχειρήσεις οι οποίες ενέχονται στην ίδια παράβαση δικαιολογημένα πρόστιμα για καθεμία από αυτές, σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης, δεν μπορεί να κατηγορηθεί ότι, για ορισμένες από αυτές, το ποσό του πρόστιμου είναι υψηλότερο, σε σχέση με τον κύκλο εργασιών, από το πρόστιμο που επιβάλλεται σε άλλες επιχειρήσεις (προπαρατεθείσα στη σκέψη 279 απόφαση της 20ής Μαρτίου 2002, Dansk Rørdindustri κατά Επιτροπής, σκέψη 203, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 277 απόφαση Westfalen Gassen Nederland κατά Επιτροπής, σκέψη 174).

281 Έτσι, η Επιτροπή δεν οφείλει να μειώνει το ύψος των προστίμων όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις είναι μικρομεσαίες. Πράγματι, το μέγεθος της επιχειρήσεως λαμβάνεται ήδη υπόψη από το καθοριζόμενο στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και στο άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 ανώτατο όριο, καθώς και από τις κατευθυντήριες γραμμές (προπαρατεθείσα στη σκέψη 277 απόφαση Westfalen Gassen Nederland κατά Επιτροπής, σκέψη 174). Πλην αυτών των δύο περιπτώσεων όπου λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος, δεν υπάρχει κανένας λόγος διαφορετικής αντιμετώπισης των ΜΜΕ από τις άλλες επιχειρήσεις. Το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις είναι ΜΜΕ δεν τις απαλλάσσει από το καθήκον τηρήσεως των κανόνων ανταγωνισμού (απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Νοεμβρίου 2005, T-52/02, SNCZ κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-5005, σκέψη 84).

282 Αναφορικά με τα όσα προσάπτονται στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη τον συνολικό κύκλο εργασιών των διαφόρων επιχειρήσεων κατά τον καθορισμό του ύψους του πρόστιμου, αυτά δεν ασκούν εν προκειμένω επιρροή. Πράγματι, υπενθυμίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πραγματική οικονομική ικανότητα των αυτουργών της παραβάσεως να επιφέρουν σημαντική ζημία στους λοιπούς οικονομικούς παράγοντες, ιδίως τους καταναλωτές, το δε ύψος του πρόστιμου να καθορίζεται σε επίπεδο διασφαλίζον αρκούντως ανασχετικό χαρακτήρα (σημείο 1 Α, τέταρτο εδάφιο). Οι ίδιες κατευθυντήριες γραμμές προσθέτουν ότι, στις περιπτώσεις όπου εμπλέκονται πλέοντες επιχειρήσεις, όπως είναι τα καρτέλ, μπορεί να συμφωνηθεί η στάθμιση του γενικού ποσού βάσεως ώστε να λαμβάνεται υπόψη το ειδικό βάρος, ως εκ τούτου δε και ο πραγματικός αντίκτυπος, της παραβατικής συμπεριφοράς κάθε επιχειρήσεως επί του ανταγωνισμού, ιδίως οσάκις υφίσταται σημαντική απόκλιση όσον αφορά το μέγεθος των διαπραττουσών παράβαση της ίδιας φύσεως επιχειρήσεων, και η ως εκ τούτου προσαρμογή του γενικού ποσού βάσεως ανάλογα με τον συγκεκριμένο χαρακτήρα κάθε επιχειρήσεως (σημείο 1 Α, έκτο εδάφιο) (προπαρατεθείσα στη σκέψη 184 απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, σκέψη 81).

- 283 Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν προβλέπουν ότι το ποσό των προστίμων υπολογίζεται με βάση τον συνολικό κύκλο εργασιών ή τον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις στην οικεία αγορά. Πάντως, οι κατευθυντήριες γραμμές δεν εμποδίζουν περαιτέρω να ληφθεί υπόψη τέτοιος κύκλος εργασιών κατά την επιμέτρηση του ποσού του προστίμου, προκειμένου να τηρηθούν οι γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου και όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις. Υπό την έννοια αυτή, ο κύκλος εργασιών μπορεί να συνυπολογιστεί όταν λαμβάνονται υπόψη τα διάφορα στοιχεία που απαριθμούνται στη σκέψη 274 ανωτέρω (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 184 απόφαση *Cheil Jedang* κατά Επιτροπής, σκέψη 82, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 185 απόφαση *Tokai I*, σκέψη 195).
- 284 Πάντως, στην προκειμένη περίπτωση, όπως παρατηρήθηκε ανωτέρω στη σκέψη 275, η επιλογή της Επιτροπής να αναφερθεί στον κύκλο εργασιών επί της οικείας αγοράς προκειμένου να καθορίσει την ικανότητα κάθε εμπλεκόμενης επιχειρήσεως να προκαλέσει ζημία ήταν συνεπής και αντικειμενικώς δικαιολογημένη. Πέραν τούτου, η Επιτροπή επιδίωξε και στόχο ανασχέσεως καθόσον κατέστησε δημοσίως γνωστό το γεγονός ότι επρόκειτο να τιμωρεί αυστηρότερα τις επιχειρήσεις οι οποίες είχαν συμπετάσει σε καρτέλ εντός αγοράς στην οποία είχαν σημαντικό βάρος.
- 285 Τέταρτον, η Gütermann επικαλείται εσφαλμένα τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό των επιβληθέντων, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1/2003 προστίμων προκειμένου να στηρίξει τον λόγο της ακυρώσεως ως προς τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου. Πράγματι, πρέπει να διαπιστωθεί ότι το γεγονός απλώς και μόνον ότι η εφαρμογή της νέας μεθόδου υπολογισμού των προβλεπόμενων με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές προστίμων, κατευθυντήριων γραμμών οι οποίες δεν εφαρμόζονται στα πραγματικά περιστατικά εν προκειμένω, θα οδηγούσε ενδεχομένως σε πρόστιμο μικρότερου ύψους από το επιβληθέν με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι ικανό να καταδείξει τον δυσανάλογο χαρακτήρα του συγκεκριμένου προστίμου.
- 286 Πράγματι, το γεγονός αυτό συνιστά απλώς την έκφραση του περιθωρίου εκτιμήσεως το οποίο διαθέτει η Επιτροπή προκειμένου να καταρτίσει, τηρώντας τις απορρέουσες από τον κανονισμό 17 και τον κανονισμό 1/2003 επιταγές, τη μέθοδο που προτίθεται να εφαρμόσει για να καθορίσει το ύψος των προστίμων και να κατευθύνει την πολιτική ανταγωνισμού με την οποία είναι επιφορτισμένη. Μεταξύ των στοιχείων

εκτιμήσεως που πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Γενικό Δικαστήριο προκειμένου να αξιολογήσει τον κατ' αναλογία χαρακτήρα του ύψους των επιβληθέντων σε δεδομένο χρόνο προστίμων καταλέγονται υπό την έννοια αυτήν, ιδίως, τα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθώς και οι προσδιοριζόμενοι από την Επιτροπή, σύμφωνα με τις επιταγές της Συνθήκης ΕΚ, στόχοι του ανταγωνισμού οι οποίοι ίσχυαν κατά τον χρόνο της παραβατικής συμπεριφοράς.

287 Έπεται ότι ο αντλούμενος από τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος στο σύνολό του.

288 Όπως προκύπτει από τις προπαρατεθείσες σκέψεις, οι ασηκθείσες στις υποθέσεις T-456/05 και T-457/05 προσφυγές είναι απορριπτέες.

Επί των δικαστικών εξόδων

289 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με τα αιτήματα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει τις προσφυγές.**

- 2) **Καταδικάζει τις Gütermann AG και Zwicky & Co. AG στα δικαστικά έξοδα.**

Βηλαράς

Prek

Ciucă

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Απριλίου 2010.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς	II - 1459
1. Αντικείμενο της διαφοράς	II - 1459
2. Διοικητική διαδικασία	II - 1460
3. Η προσβαλλόμενη απόφαση	II - 1461
Προσδιορισμός των επίδικων αγορών	II - 1461
Η αγορά προϊόντων	II - 1461
Οι γεωγραφικές αγορές	II - 1463
Μέγεθος και δομή των επίδικων αγορών	II - 1463
Περιγραφή των παραβατικών συμπεριφορών	II - 1464
Το διατακτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως	II - 1464
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	II - 1466
Σκεπτικό	II - 1468
1. Επί των λόγων ακυρώσεως με τους οποίους αμφισβητείται η διαπίστωση της υπάρξεως παραβατικής συμπεριφοράς και η επιβολή υποχρεώσεως να τεθεί τέρμα σ' αυτή και να μην επαναληφθεί	II - 1469
Επί του επικληθέντος από τις Gütermann και Zwicky λόγου ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003	II - 1469
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1469
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1470
Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Zwicky και ο οποίος αντλείται από τον αδικαιολόγητο χαρακτήρα της επιβολής των υποχρεώσεων να τεθεί τέρμα στην παράβαση και η ίδια να απόσχει από οποιαδήποτε υποτροπή	II - 1475
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1475
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1475
2. Επί των λόγων ακυρώσεως με τους οποίους αμφισβητείται το πρόστιμο και το ύψος του	II - 1478

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Zwicky και τον οποίο αντλεί από την υπέρβαση του ανώτατου ορίου ύψους 10 % του κύκλου εργασιών	II - 1478
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1478
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1481
Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky και ο οποίος αφορά την πεπλανημένη εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως σε σχέση με τις συνέπειές της	II - 1490
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1490
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1492
Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky και ο οποίος αντλείται από πεπλανημένη εκτίμηση της διάρκειάς της παραβάσεως	II - 1497
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1497
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1499
Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky και ο οποίος αντλείται από το γεγονός ότι δεν ελήφθησαν υπόψη ορισμένες ελαφρυντικές περιστάσεις	II - 1504
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1504
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1506
Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky και ο οποίος αντλείται από πεπλανημένη εφαρμογή της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας	II - 1512
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1512
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1515
— Όσον αφορά τη λυσιτέλεια της συνεργασίας	II - 1516
— Επί της φερόμενης ως πεπλανημένης αξιολογήσεως της συνεργασίας σε σύγκριση με εκείνη της BST	II - 1522
— Σχετικά με τη φερόμενη πεπλανημένη εφαρμογή της ανακοινώσεως περί συνεργασίας και την υποτιθέμενη αγνόηση της νομολογίας του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1524
— Όσον αφορά τον υποτιθέμενο μη συνυπολογισμό της προγενέστερης πρακτικής σε θέματα λήψεως αποφάσεων	II - 1525

Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι Gütermann και Zwicky, και ο οποίος αντλείται από τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου	II - 1526
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1526
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1528
Επί των δικαστικών εξόδων	II - 1536